Robert A. Heinlein

Stea dublă

www.virtual-project.eu

Robert A. Heinlein

STEA DUBLĂ

În româneşte de Marian Mirescu

Premiul HUGO World Science Fiction Convention, 1956,

Capitolul unu

Dacă vezi pe cineva îmbrăcat ca un ţărănoi dar cu aere de şef, să ştii că e un astronaut.

E o necesitate logică. Meseria îl face să se creadă buricul creației; când pune piciorul pe sol, se confundă cu ţăranii. În privinţa dezordinii vestimentare, de la un ins care a stat nouă zecimi din viaţa lui în uniformă şi se simte mai în largul său în spaţiu decât în mijlocul lumii, nu te poţi aştepta să fie elegant. El e fraierul croitorilor care mişună prin astroporturi colportând „îmbrăcăminte de teren”.

Ciolănosul ăsta era îmbrăcat de Omar Corturarul – umeri prea umflaţi, asta-i una, croială scurtă, dezvelindu-i picioarele păroase când se aşeza, apoi şi o cămaşă boţită care ar fi stat mai bine pe o vacă.

Dar astea le-am ţinut pentru mine şi i-am adus un pahar cu ultima jumătate de Imperial, zicându-mi că era o investiţie, astronauţii fiind aşa cum sunt ei cu banii.

— Jet tare! spusei ciocnindu-i paharul, îmi aruncă o scurtă privire.

Asta fost greşeala iniţială în abordarea lui Dak Broadbent. În loc să-mi răspundă „Spaţiu clar!” sau „Asolizare bună!”, îmi luă măsura şi spuse moale:

— E frumos ce spui, dar nu e cazul. Eu n-am fost niciodată afară.

Aici iar trebuia să-mi ţin gura. Nu veneau prea mulţi astronauţi la barul de la Casa Manana; nu era un hotel pentru ei, şi e şi la câteva mile depărtare de port. Când vezi pe cineva îmbrăcat în haine de „teren” că intră si caută un loc mai retras si nu vrea să spună că e astronaut, e treaba lui. Şi eu îmi alesesem locul ăsta pentru a putea observa fără să fiu observat... Aveam de plătit nişte datorii pe ici, pe colo, nu mare lucru, dar era o chestie. Trebuia să mă gândesc că avea şi el motivele lui şi să nu mă bag.

Dar corzile mele vocale își vedeau de treabă lor.

— Nu mă lua pe mine cu de-al de-astea, camarade. Dacă mata eşti un bursuc, eu sunt primarul din Tycho City. Se vede de la o poştă că ai ras mai multe pahare pe Marte decât pe Pământ, am adăugat observând cu câtă grijă îşi ridică paharul, obişnuit fiind cu gravitaţia redusă.

— Vorbeşte mai încet! mi-o tăie abia mişcând buzele. De ce crezi că sunt un *voyageurl* Nu mă cunoşti.

— Îmi pare rău, spusei. Poţi să fii ce-ţi place. Dar eu am ochi. Te-ai trădat de cum ai intrat.

În respiraţia lui se auzi un „Cum?”

— Fii pe pace. Numai eu am observat. Eu văd ce nu văd alţii, îi spusei dându-i cartea de vizită. Nu e decât un Lorenzo Smythe, Omul-Teatru. Da, eu sunt „Marele Lorenzo” – stereo, operă pe bandă, actor de dramă – „Extraordinar Pantomim si Artist de Mimică”.

O citi şi-i dădu drumul într-un buzunar de pe mânecă fapt ce mă cam indispuse; cărţile astea costă bani – imitaţie genuină de gravură manuală.

— Am priceput, spuse încet, dar ce nu e potrivit în purtarea mea?

— Îţi arăt. Mă duc până la uşă ca un bursuc şi mă întorc adoptând stilul dumitale de mers. Fii atent. Aşa făcui, iar la întoarcere exagerai puţin mersul lui, asta pentru a-şi da seama cu ochiul său neformat – alunecând ca pe puntea unui vas, cu greutatea împinsă în faţă balansată din coapse, cu mâinile uşor depărtate, aduse în faţă, gata să se prindă de ceva.

Mai sunt şi alte detalii care nu pot fi spuse în cuvinte; chestia e că trebuie musai să fii astronaut pentru a merge în felul ăsta… cu legănarea precaută… trebuie s-o trăieşti. Un orăşean străbate toată viaţa lui suprafeţe netede, stabile, într-o gravitaţie normală şi poate trece peste o foiţă de ţigară cu uşurinţă. Un astronaut nu.

— Te-ai prins? întrebai strecurându-mă la locul meu.

— Din păcate, admise cu amărăciune. Chiar aşa merg eu?

— Da.

— Hmm… Poate că ar trebui să-mi dai nişte lecţii.

— Poate că o să mergi şi mai rău, l-am încredinţat.

Stătea şi se uita la mine, la un moment dat vru să spună ceva, se răzgândi şi făcu semn barmanului să facă iar plinul. Când veniră paharele, plăti, îl bău pe-al lui, apoi se desprinse de pe scaun într-o mişcare continuă.

— Aşteaptă-mă, spuse încet.

Cu dinaintea plină şi pe gratis, n-aveam nimic împotrivă. Nici n-aveam chef; era interesant. Îmi plăcea persoana, chiar dacă nu trecuseră nici zece minute de când o cunoşteam; era tipul matahalei urât-arătoasă după care se dau în vânt femeile şi de la care bărbaţii primesc ordine.

Îşi croi cu graţie drum prin sală şi, înainte de a ajunge la uşă, trecu pe lângă o masă cu patru marţieni. Nu-mi plăceau marţienii. Cum să-mi placă o chestie aşa, ca un trunchi de copac cu o pălărie de soare şi care pretinde că e om. Sau cum le creşteau pseudo-membre ca nişte şerpi, ieşind din nişte găuri. Sau că puteau să se uite în toate direcţiile fără a-şi suci capetele, asta dacă aveau capete, şi n-aveau. Dar mirosul, nu puteam să-l suport!

Nu mă putea acuza nimeni de rasism. N-am treabă cu pielea omului, rasa, sau credinţa lui. Dar omul e om, pe când chestiile astea, marţienii, n-au cum să fie. După mine n-ar fi nici animale. Iar să le dai voie în cârciumi şi baruri unde veneau şi oameni, asta era prea de tot. Dar era Tratatul, ce să-i faci?

Când am venit, ăştia patru nu erau acolo, îi miroseam eu. Aşa că nu erau nici când am făcut drumul până la uşă şi retur. Acum, uite-i, stând pe piedestale în jurul mesei, dându-se oameni. Nici accelerarea condiţionării aerului n-o auzisem.

Pomana din faţă nu mă ispitea; nu mai voiam decât să se întoarcă milostiva persoană pentru a putea pleca politicos. Deodată îmi trecu prin cap că, înainte de a o lua din loc, îi ochise, şi nu cumva apariţia marţienilor ar avea vreo legătură cu plecarea lui? Mă uitai la ei, încercând să văd dacă-i interesa masa noastră – dar cum să ştii unde se uită un marţian, sau ce gândeşte un marţian? Altă treabă care nu-mi plăcea la ei!

Am stat câteva minute răsucind paharul, neştiind ce-o fi făcând amicul astronaut. Nădăjduisem că ospitalitatea se putea întinde până la cină şi, dacă aş fi ajuns destul de *simpatico,* poate până la un mic împrumut temporar. Alte speranţe –

recunosc! – erau slăbuţe. Ultimele încercări de a-mi contacta agentul s-au soldat cu două înregistrări a mesajului meu de către auto-secretară şi, dacă nu băgăm câteva monezi în uşă, nu intram în cameră. Aici ajunsesem: să dorm într-o cămăruţă automată.

În miezul rătăcirii mele melancolice, un chelner mă bătu pe umăr.

— Telefon, domnule.

— E? Foarte bine, prietene, poţi să-mi apropii instrumentul de masă?

— Regret, domnule, nu pot să-l transfer. Cabina 12, în hol.

— O, da, mulţumesc, răspunsei cât mai cordial, pentru că n-aveam cu ce să-l ating. Am făcut un ocol mare, cât mai departe de marţieni.

Am înţeles imediat de ce nu putea să mi-l aducă la masă: Nr. 12 era o cabină maxisecurit – imagine, sunet, bruiaj. Imaginea nu s-a limpezit nici când am închis uşa. Când mă aşezai şi-mi pusei capul în picup, norii opalescenţi se topiră şi mă trezii în faţa amicului astronaut.

— Iartă-mă că te-am lăsat singur, spuse repede, dar mă grăbeam. Vino imediat în camera 2106 de la *Eisenhower.*

Nicio explicaţie. *Eisenhower* era un hotel tot aşa de potrivit pentru astronauţi ca şi Casa Manana. Mare dandana, mi-am zis. Nu te iei de un străin într-un bar şi apoi ţii morţiş să vină într-o cameră de hotel, mă rog, nu de acelaşi sex, cel puţin.

— De ce? întrebai.

Astronautul făcu o mutră, obişnuit fiind să fie ascultat fără crâcnire; am studiat-o cu interes profesional – nu e chiar furie; e precum un nor întunecat înainte de furtună. Îşi reveni şi răspunse încet:

— Lorenzo, n-am timp de explicaţii. Eşti gata pentru o treabă?

— Vrei să spui o angajare *profesională*? îi răspunsei rar. Mă înfiorasem, crezusem la un moment dat că-mi oferea… Apăi, mă-nţelegi… *o slujbă*. Până acum nu-mi întinasem mândria profesională, în pofida loviturilor şi săgeţilor unei sorți nemiloase.

— O, profesională, desigur! răspunse numaidecât. A celui mai bun actor.

N-am arătat uşurarea pe care am simţit-o. Eram eu gata de orice activitate profesională – aş fi făcut cu plăcere pe balconul din *Romeo şi Julieta* – dar nu e bine să te arăţi nerăbdător s-o faci.

— Care ar fi natura angajării mele, întrebai. Agenda mea este cam încărcată.

Îmi făcu un semn de neputinţă şi spuse:

— Nu pot să-ţi explic prin telefon. Nu ştii, dar orice circuit cu bruiaj poate fi debruiat cu un echipament adecvat. Hai, fă-ţi vânt!

Era nerăbdător; aşa că eu îmi puteam permite să nu fiu:

— Asta-i bună, făcui pe ofensatul, dar ce crezi că sunt eu, un servitor, un băieţandru necopt încântat de a avea prilejul să care lancea? Eu sunt Lorenzo! Mi-am dat ochii peste cap într-o atitudine superbă. Care este oferta dumitale?

— Fir-ar… Nu pot prin telefon. Cât primeşti?

— E? Vrei să ştii salariul profesional?

— Da, da!

— Pentru o singură reprezentaţie? Sau pentru o săptămână? Sau pentru un contract opţional?

— Ah, lasă… Cât primeşti pe zi?

— Minimul meu pentru o seară este de o sută de Imperiali.

Asta era adevărul. Ei, am fost constrâns câteodată să joc în nişte bufonade scandaloase, dar pe chitanţă n-a fost scrisă decât suma mea. Fiecare om are standardul lui. Mai bine mor de foame.

— Foarte bine, îmi răspunse grăbit, o sută de Imperiali peşin, îi ai în mână când ajungi aici. Dar fuga!

— E? făcui şi-mi plesni capul că puteam să-i cer fără prea multe greţuri două sute, chiar şi două jumătate. Adăugai: Dar nu am convenit să accept angajarea.

— Lasă! mai vorbim când vii. Ai o sută oricum. Dacă accepţi, ai… să-i zicem o primă, peste şi-n afară de salariu. Acum fă-ţi ieşirea si fă-te încoace!

M-am înclinat.

— Cu siguranţă. Puţintică răbdare.

Bine că Eisenhower nu era departe de Casa, pentru că n-aveam parale nici de metrou. Deşi arta promenadei aproape că

s-a pierdut, eu o savurez – şi-mi oferă prilejul să-mi mai adun gândurile. Nu eram nebun; îmi dădeam seama că atunci când cineva dă cu banii în tine, trebuie să te uiţi în cărţi, pentru că e la mijloc o treabă nelegiuită sau periculoasă, sau şi una şi alta. Nu prea mă frământa pe mine nelegiuirea; legea, îi dădeam dreptate Bardului, este deseori anapoda. În general, am rămas pe partea dreaptă a străzii.

Dar mi-am dat seama că nu aveam suficiente date, așa că nu m-am mai gândit, mi-am aruncat capa pe umărul drept şi am purces, bucurându-mă de aerul călduţ de toamnă şi de culorile bogate şi felurite ale metropolei. Când am ajuns, am hotărât să evit intrarea principală şi am folosit tubul de la subsol pentru a ajunge la nivelul douăzeci şi trei, având atunci simţământul vag că acela era un loc unde publicul meu nu mă va recunoaşte. Amicul meu voyageur mă pofti înăuntru şi mă repezi.

— Dar mult ţi-a mai trebuit.

— Chiar aşa? am făcut eu şi am cercetat locul.

O suită scumpă, cum mă aşteptam, dar era vraişte – am văzut zeci de pahare folosite şi ceşti de cafea împrăştiate; nu trebuia să fiu perspicace să-mi dau seama că nu eram primul musafir. Tolănit pe o canapea, uitându-se urât la mine, mai era cineva. L-am ochit – astronaut. Priveam întrebător, dar nu s-a oferit nimeni să facă prezentările.

— Ei, dar bine că ai ajuns. Să trecem la afaceri.

— Desigur. Şi pentru că veni vorba, îmi amintesc că era vorba de o primă, sau de un onorariu.

— O, da, spuse amicul şi se întoarse spre cel de pe canapea. Jock, dă-i banii.

— Pentru ce?

— Dă-i banii!

Am aflat şi care era şeful – deşi, cum aveam să constat, nu era prea complicat, acolo unde apărea şi Dak Broadbent. Tipul sări în picioare, păstrând uitătura puţin încurajatoare, şi-mi dădu o bancnotă de cincizeci şi cinci de zece, număraţi. Îi făcui nevăzuţi fără să verific.

— Sunt la dispoziţia domnilor.

Matahala își mușca buzele.

— Mai întâi, vreau un legământ solemn că nu vei vorbi nici în somn despre slujba ta.

— Dacă nu vă e cuvântul meu îndeajuns, fi-va legământul cu ceva mai bun? şi aruncai o privire spre mărunţelul înfundat în canapea. Nu cred că am avut plăcerea. Eu sunt Lorenzo.

Mă înregistră şi se uită aiurea. Cunoştinţa mea de la bar spuse în grabă:

— Numele n-au importanţă aici.

— Nu? înainte de a-și da sufletul, bunul meu tată m-a făcut să-i promit trei lucruri: unu, să nu pun în whisky decât apă; doi, să nu iau în seamă scrisorile anonime şi trei, să nu vorbesc cu un străin care nu vrea să-si dezvăluie identitatea. Rămas bun, domnilor! şi cu asta o pornisem spre uşă cu o sută de Imperiali ce-mi ardeau în buzunar.

— Stai!

M-am oprit. Continuă:

— Ai perfectă dreptate. Numele meu este…

— Căpitane!

— Stai jos, Jock. Eu sunt Dak Broadbent; cel care ne priveşte este Jacques Dubois. Amândoi suntem *voyageurs* – piloţi master, toate clasele, toate acceleraţiile.

M-am înclinat.

— Lorenzo Smythe, am spus cu simplitate, jongleur şi artist – prin bunăvoinţa Clubului Mieilor.

Si-mi făcui un calcul mental al datoriilor.

— Bun. Jock, încearcă şi tu să zâmbeşti. Lorenzo, eşti de acord să păstrezi secretul afacerii noastre?

— Cu sfinţenie. Discutăm între gentlemeni.

— Accepţi sau nu propunerea?

— Dacă ajungem sau nu la înţelegere. Sunt şi eu om, dar, exceptând metodele ilegale de chestionare, confidenţele voastre le voi tăinui.

— Ştiu ce efecte are neodexocaina asupra creierului uman, Lorenzo. Nu-ţi cerem imposibilul.

— Dak, interveni Dubois, facem o prostie. Ar trebui măcar…

— Taci, Jock. Nu-mi trebuie hipnoze acum. Lorenzo, vreau să faci o personificare. Trebuie să fie atât de perfectă încât nimeni – nimeni, îţi spun – să nu ştie că a avut loc. Eşti în stare?

M-am încruntat:

— Prima întrebare nu este *Pot eu?* ci *Vreau eu?* Care sunt circumstanţele?

— Ă, intrăm în detalii mai târziu. În mare, este vorba despre o dublare obişnuită a unei figuri politice binecunoscute. Numai că personificarea trebuie să-i amăgească şi pe cele mai apropiate persoane. Nu e vorba de o simplă trecere în revistă de la o tribună, sau de decorarea unor fetiţe cercetașe, mă informă el, iar aici mă privi şmechereşte: Pentru asta e nevoie de un artist adevărat.

— Nu, spusei imediat.

— Hă? Nici măcar nu ştii tot ce ai de făcut. Dacă nu-ţi dă pace conştiinţa, află că nu vei lucra împotriva intereselor celui dublat, nici împotriva intereselor legitime ale noastre. Este o treabă care trebuie neapărat făcută.

— Nu.

— Bine, dar, în numele lui Pete, de ce? Nici nu ştii cât plătim.

— Nu e vorba de plată, spusei cu fermitate. Sunt actor, nu dublură.

— Nu te înţeleg. Sunt o grămadă de actori care-şi rotunjesc bugetul făcând apariţii publice pentru celebrităţi.

— Eu îi consider prostituaţi nu colegi. Să fiu mai clar. Un autor respectă un scriitor fantomă? Ai respecta un pictor care admite ca altul să-i semneze opera… pentru bani? Poate că spiritul artistic ţi-e străin, domnule, aş putea totuşi să mă fac înţeles făcând referire la profesia voastră. Ai putea, pentru bani, să admiţi, domnule, să pilotezi o navă în timp ce altcineva poartă uniforma, primeşte toate laudele şi este aclamat public ca Master? Ai putea?

Dubois fornăi:

— Cât?

Broadbent se încruntă la el.

— Cred să înţeleg obiecţiunea ta.

— Pentru un artist, gloria este importantă. Banul constituie doar mijlocul monden care-l ajută să creeze.

— Hmm… în regulă, deci n-o faci doar pentru bani. Ai face-o şi pentru altceva? Dacă ai şti că treaba asta trebuie făcută şi tu eşti singurul care poate s-o facă?

— Admit posibilitatea; nu-mi pot imagina circumstanţele.
— Nu trebuie să ţi le imaginezi; ţi le vom explica.
Dubois sări ca ars:
— Ei, nu, Dak, asta nu…
— Termină, Jock! Trebuie să ştie.
— Nu trebuie să ştie acum… şi aici. Şi nu ai niciun drept să compromiţi alte persoane spunându-i lui… Nu ştii nimic despre el.
— E un risc calculat, îi spuse Broadbent şi se întoarse la mine.
Dubois îl luă de braţ şi-l suci spre el:
— Risc calculat pe dracu Dak, am fost mereu lângă tine… dar de data asta, înainte de a-ţi da drumul, ei bine, află că unul dintre noi nu va mai fi în stare să vorbească.
Broadbent era uluit, îi rânji lui Dubois.
— Eşti în stare, Jock, fiule?
Dubois se uita în sus la el, neclintit. Broadbent era cu un cap mai înalt şi cu douăzeci de kilograme mai greu. Mă trezii că-l simpatizam pe Dubois; mă emoţiona îndrăzneala galantă a pisoiului, inimos şi bătăios, sau disponibilitatea unui omuleţ de a-şi da sufletul în locul demnităţii… Şi, cum nu mă aşteptam ca Broadbent să-l omoare, mă pregăteam măcar să-l văd pe Dubois în chip de ştergător de picioare.
N-aveam de gând să mă bag. Fiecare are dreptul de a-şi alege momentul şi felul propriei pieiri.
Simţeam creşterea tensiunii. Deodată, Broadbent izbucni în râs şi-l bătu pe umăr.
— Bravo, Jock. Se întoarse spre mine şi spuse încet: Ne scuzi câteva minute? Eu şi prietenul meu trebuie s-o scoatem la capăt.
Suita era prevăzută cu un colţ antifonat, cu autograf şi telefon. Broadbent îl luă de braţ pe Dubois şi-l duse într-acolo; rămaseră în picioare şi discutară aprins.
Uneori, asemenea facilităţi din locurile publice, cum sunt hotelurile, nu sunt ce ar trebui; undele sonore mai scapă. Dar Eisenhower e hotel de lux, iar aici, măcar, echipamentul funcţiona perfect. Vedeam mişcarea buzelor dar n-auzeam nimic.

Dar puteam să văd mişcarea buzelor. Broadbent era cu faţa spre mine, iar Dubois apărea într-o oglindă murală. Abia atunci am înţeles de ce mă bătuse tatăl meu până am deprins limbajul buzelor… Realizam acest act mental într-un hol bine luminat şi cu nişte ochelari care… dar ce contează; puteam citi pe buze.

Dubois zicea: „Dak, blestematule, idiotule şi alte improbabile obscenităţi ilegale şi de nereprodus, vrei să ajungem să numărăm pietrele pe Titan? Ţâfnosul ăsta încrezut o să dea dracului totul.”

Era să pierd răspunsul lui Broadbent. Încrezut, ce să-ţi spun! Cu excepţia unei aprecieri reci a geniului meu, mă simţeam un om modest.

Broadbent: „… n-are importanţă dacă jocul nu merge, e singurul din oraş, Jock, n-avem pe altcineva.”

Dubois: „În regulă, atunci adu-l pe Doc Scortia încoace, hipnotizează-l şi bagă-i serul fericirii. Dar nu-i spune totul, decât atunci când va fi condiţionat, nu atâta timp cât suntem în rahat.”

Broadbent: „Păi, chiar Scortia mi-a spus că nu putem să ne bizuim pe hipno şi droguri, nu pentru spectacolul nostru. Avem nevoie de colaborarea lui, de colaborarea lui inteligentă.”

Dubois fornăi: „Care inteligenţă? Uită-te la el. Ai văzut vreodată un cocoş defilând prin coteţ? Sigur, are talia şi ţeasta Şefului… dar n-are nimic în ea. O să-şi piardă cumpătul, o să clacheze şi se duce dracului tot. Nu poate juca rolul – actor de mâna a doua.”

Dacă nemuritorului Caruso i s-ar fi spus să cânte fals, n-ar fi fost mai jignit decât mine. Dar cred că era justificată cererea mea de a purta mantia lui Burbage şi Booth în acest moment; îmi vedeam mai departe de ale mele şi mă făceam că nu ştiam nimic… remarcând doar că voi fi prieten cu Dubois peste douăzeci de secunde. Am aşteptat ceva mai mult, m-am ridicat şi m-am apropiat de colţul izolat fonic. Când m-au văzut, au tăcut amândoi. Am spus calm:

— Nu are rost, domnilor, m-am răzgândit.

Dubois răsuflă uşurat.

— Nu vrei să intri în joc.

— Vreau să spun că accept angajarea. Nu e nevoie de explicaţii. Am fost asigurat de prietenul Broadbent că nu-mi va fi tulburată conştiinţa… şi am încredere în el. M-a asigurat că are nevoie de un actor. Dar afacerile producătorului nu mă privesc.

Accept.

Dubois era furios dar tăcea. Mă aşteptam să-l văd pe Broadbent mulţumit şi liniştit; când colo, părea îngrijorat.

— În regulă fu de acord, să-i dăm bătaie. Lorenzo, nu știu cât timp vom avea nevoie de tine. Câteva zile, şi vei fi pe scenă doar timp de o oră o dată sau de două ori în acest răstimp.

— Nu are importanţă – atâta timp cât voi putea studia rolul, personificarea. Dar cam cât timp, totuşi, aveţi nevoie? Să-mi anunţ agentul.

— O, nu! Nu iar.

— Ei bine… cât? Cam o săptămână?

— Mai puţin… altfel ne-am ars.

— E?

— Nicio problemă. O sută de Imperiali pe zi ajung?

Am ezitat, amintindu-mi cât de uşor acceptase minimul meu pentru a mă ademeni… şi am hotărât că venise vremea să fiu mărinimos. Am fluturat din mână.

— Să nu vorbim de astfel de lucruri. Nu mă îndoiesc că-mi veți prezenta un onorariu în consonanţă cu valoarea performanţei mele.

— Bine, bine, spuse Broadbent şi se răsuci nerăbdător spre Jock: Cheamă staţia. Apoi pe Langston şi spune-i că pornim Planul Mardi Gras. Sincronizați-vă. Lorenzo… – îmi făcu semn să-l urmez spre baie unde deschise o cutiuţă şi întrebă: Prostiile astea îţi folosesc la ceva?

„Prostiile” erau într-un fel de săculeţ – farduri pentru amatori. L-am privit cu oarecare dispreţ.

— Să înţeleg, domnule, că vrei să încep personificarea acum? Fără să studiez?

— Hă? Nu, nu, nu! Vreau să-ţi schimbi figura… să nu te recunoască cineva când ieşim de aici. Se poate, nu?

„I-am răspuns înţepat că a fi recunoscut în public era o povară dată celebrităţilor, iar ele trebuie s-o poarte. N-am mai adăugat

că era cert că nenumăraţi oameni l-ar recunoaşte pe Marele Lorenzo oriunde.

— O.K. Aşa că schimbă-ţi fizicul până n-oi mai fi tu, spuse şi dispăru.

Am oftat ş m-am uitat prin jucăriile pe care mi le dăduse, crezând că ar fi uneltele de lucru ale breslei mele artistice… vopsele unsuroase pentru clovni, gumă de lipit urât mirositoare, păr crep rupt parcă din carpeta din salonul Mătuşii Maggie. Niciun pic de Silicoflesh, nici perii electrice, nimic modern. Dar un adevărat artist poate face minuni cu un chibrit ars, cu orice ar găsi într-o bucătărie – şi cu geniul său. Am aranjat luminile şi m-am abandonat reveriei creatoare.

Sunt mai multe feluri de a face o figură de nerecunoscut. Cel mai simplu este: distragerea atenţiei. Pune un om în uniformă şi cu mare greutate i se va reţine figura – îţi aminteşti faţa ultimului poliţist pe care l-ai întâlnit? L-ai mai putea recunoaşte în civil? Pe acelaşi principiu funcţionează şi detaliul atractiv. Pune-i unuia un nas mare, atacat eventual de *acne rosacea:* vulgul va privi fascinat tocmai nasul, manieratul va întoarce capul – niciunul nu-i va vedea faţa.

Am respins aceste manevre primitive pentru că am considerat că acela care apela la serviciile mele dorea să nu fiu văzut nicicum, mai degrabă decât să fiu reţinut ca insolit fără a fi recunoscut. Asta e mult mai dificil; oricine poate să fie cu ochi şi cu sprâncene, dar e nevoie de pricepere să nu fii remarcat. Aveam nevoie de o faţă comună, imposibil de reţinut, precum faţa nemuritorului Alee Guiness. Din nefericire trăsăturile mele aristocratice sunt prea distinctive, prea arătoase – un handicap pentru un actor de compoziţie. Cum spunea tatăl meu, „Larry, eşti prea al dracului de frumos! Dacă nu pui burta pe meserie, zece ani o să faci pe junele-prim crezând că eşti actor, după care o să vinzi acadele în foaier. Prost si frumos sunt două vicii din cele mai rele în show-business – şi tu eşti şi una şi alta."

Apoi îşi scotea cureaua şi-mi stimula gândirea. Tata era un psiholog empiric şi era încredinţat că încălzirea părţii *glutei maximi* ameliora vascularizarea creierului. Teoria poate că scârţâia, dar rezultatele justificau metoda; când am împlinit cincisprezece ani, stăteam în cap pe sârmă şi recitam pagini

întregi din Shakespeare şi Shaw şi luam faţa scenei doar aprinzând o ţigară.

Eram adâncit în starea creatoare când apăru capul lui Broadbent.

— Nenorocire! N-ai făcut nimic până acum?

L-am privit cu răceală.

— Presupun că vrei o lucrare din cele mai bune, care deci nu poate fi iuţită. Dar ce ai vrea, ca un *cordon bleu* să dea cu sos pe spinarea unui cal în galop?

— La naiba cu caii! exclamă si se uită la inelul-ceas. Mai ai şase minute. Dacă nu poţi să faci nimic în acest interval, nu ne rămâne decât să ne încercăm norocul.

Ei na! Evident că prefer să am timp cât mai mult la dispoziţie

— Dar îl studiasem pe tata în creaţia sa de schimbare rapidă în *Asasinarea lui Huey Long,* cincisprezece roluri în şapte minute – şi eu am jucat-o o dată cu nouă secunde mai repede.

— Stai aşa! i-am aruncat. Vin acum.

Am pus atunci pe „Benny Grey”, palidul marinar care ucide în *Casa fără uşi* – din două mişcări, două cute în obraji, de la nas până în colţurile gurii, o idee de pungi sub ochi şi Factor 5 decolorant peste tot, în numai douăzeci de secunde – o făceam şi-n somn; *Casa* a făcut nouăzeci şi două de reprezentanţii până la înregistrare.

Apoi m-am înfățișat şi Broadbent a înghiţit aer.

— Dumnezeule! Nu se poate.

Am rămas „Benny Grey” tot timpul. Ce nu putea şti Broadbent era că unsoarea nu era necesară. Te ajută, adevărat, dar am pus puţin mai ales pentru că se aştepta să vadă fard, adică sulemeneli.

Se holba în continuare la mine.

— Ştii ce, spuse şoptit, ai putea să faci aşa şi pentru mine? La repezeală?

Era cât pe-aici să spun nu, dar mi-am zis că ar fi o interesantă provocare profesională. Am fost tentat să-i spun că dacă tatăl meu, ar fi început cu el de la cinci ani, ar fi reuşit acum să vândă vată de zahăr, dar mi-am zis că mai bine nu.

— Vrei să fii sigur că nu vei fi recunoscut?

— Da, da! Poţi să mă boieşti sau să-mi pui un nas fals, sau ştiu eu?

Am scuturat din cap.

— Fardul nu ne-ajută, ai arăta ca o paiaţă. Nu poţi să joci şi nu vei putea niciodată, la vârsta ta. Nu ne atingem de faţă.

— Hă? Dar cu pliscul ăsta…

— Zăbavă. Acest nobil nas, eu l-aş scoate în evidenţă. Ar fi oare de-ajuns dacă o cunoştinţă văzându-te ar zice: „Ei, dar individul ăsta mare, parcă ar fi Dak Broadbent. Nu e Dak, bineînțeles, aduce cu el.” E?

— Hă? Cred că da. Numai să fie sigur că nu sunt eu. Eu ar trebui să fiu acum pe… Mă rog, n-ar trebui să fiu pe Pământ.

— Va fi sigur că nu eşti tu, pentru că-ţi voi schimba mersul. Asta-i partea cea mai caracteristică. Dacă mersul nu-i al tău, nu poţi fi tu aşa că trebuie să fie alt ciolănos, lat în spate, care aduce cu tine.

— O.K., arată-mi cum să merg.

— Nu, n-ai putea învăţa. O să te forţez să mergi aşa cum Vreau eu.

— Cum?

— Punem o mână de pietre sau echivalentul în bombeurile cizmei. O să fii nevoit să mergi pe călcâie şi să stai drept. N-o să mai mergi lunecos ca o pisică… Mmm… O să-ţi prind nişte faşe peste umeri ca să ţii minte să tragi umerii înapoi. Asta-i tot.

— Crezi că nu voi fi recunoscut doar pentru că merg altfel?

— Fără tăgadă. O cunoştinţă nu va şti de ce nu eşti tu, dar tocmai faptul că această convingere este subconştientă şi neanalizată vei fi în afara oricărei suspiciuni. Ei, o să-ţi fac ceva şi la față, doar ca să fii mai încrezător – dar nu e necesar.

Ne-am întors în camera de zi. Eram tot „Benny Grey” bineînţeles; când intru într-un rol. Am nevoie de un efort conştient pentru a reveni la propria-mi identitate. Dubois vorbea la telefon; îşi ridică privirea, mă văzu şi-i căzu falca. Ieşi degrabă din izolator si se interesă:

— El cine e? Unde-i tipul, actorul? De la prima uitătură nu mă mai băgă în seamă. „Benny Grey” este un tip aşa de şters încât nu prezintă niciun interes.

— Care tip actor? am întrebat cu vocea ternă a lui Benny, făcându-l să se uite iar la mine. Apoi vru să-şi ia privirea, dar se răzgândi, se uită la haine. Broadbent pufni şi-l bătu pe umăr.

— Şi tu care ziceai că nu ştie să joace? adăugă brusc: I-ai prins pe toţi, Jock?

— Da.

Dubois se uită iar la mine, perplex şi iar îşi mută privirea.

— O.K. Trebuie să fim afară în patru minute. Să vedem în cât timp mă aranjezi, Lorenzo.

Dak își scosese o cizmă, iar bluza si cămaşa erau ridicate pentru a-i putea înfăşură umerii… şi atunci se aprinse semnalul de la uşă şi se auzi soneria. Înlemni.

— Jock? Aşteptăm pe cineva?

— Poate e Langston. A spus că încearcă să vină până plecăm noi, spuse Dubois şi se îndreptă spre. Uşă.

— Poate că nu e el. Poate că e…

Nu mai auzii cine putea să fie, Dubois dilatase uşa. Ciuperca de coşmar a unui marţian.

Într-o clipă imensă, agonică, nu văzui decât pe marţian. Pe omul dinapoia lui îl văzui într-un târziu, ca şi bagheta ce se legăna în pseudo-membrul monstrului.

Acesta se revărsă înăuntru împreună cu, însoţitorul său. Uşa se relaxă. Marţianul chițăi:

— Bună ziua, domnilor. Plecaţi undeva?

Îngheţasem, sufocat de xenofobie. Dak era stânjenit de dezordinea hainelor. Dar micul Jock Dubois se purtă cu eroismul simplu care făcea din el fratele meu, chiar dacă murea… Se năpusti asupra baghetei. Drept în ea, fără ezitare.

Trebuie să fi murit deja, cu o gaură arsă în burtă cât pumnul, înainte de a atinge podeaua. Dar nu dăduse drumul la pseudo-membrul care, întins, plesni şi se rupse de la câţiva inci de gât. Sărmanul Jock mai ţinea încă strâns bagheta în mâinile moarte.

Omul care însoţea jigodia aia împuţită păşi lateral pentru a trage – şi făcu prima greșeală. Trebuia să tragă în Dak şi apoi în mine. Dar prăpădi primul foc pe Jock şi nu mai avu timp pentru a! doilea. Dak trase în plină faţă. Nici nu ştiam că Dak era înarmat.

Dezarmat, marţianul nu încercă să fugă. Dak îi sări la picioare, se înălţă şi spuse:

— A Rrringriil. Te văd.

— Te văd, căpitane Dak Broadbent, chiţăi marţianul şi adăugă: Anunţi cuibul?

— Anunţ cuibul, Rrringriil.

— Mulţumesc, căpitane Dak Broadbent.

Dak împunse cu un deget lung şi osos unul din ochi care era mai la îndemână, scormonind până dădu de cutia craniană. Îl scoase uns cu un fluid verde. Pseudo-membrele monstrului se retraseră şerpuitoare în trunchi în spasmuri reflexe, dar mortăciunea rămăsese ţeapănă pe baza ei. Dak se duse degrabă în baie; îl auzeam cum se spală pe mâini. Nu m-am clintit, îngheţat sub impactul şocului ca şi răposatul Rrringriil.

Dak revenea, ştergându-şi mâinile pe cămaşă, şi spuse:

— Trebuie să curăţim. Nu prea mai e timp.

Parcă vorbea de un pahar vărsat..

Am încercat să mă fac înţeles într-o fază încâlcită, că nu aveam chef să mă bag, că ar trebui să chemăm poliţia, că voiam s-o şterg până vin poliţiştii, că putea să-şi dea seama ce fac eu cu personificarea lui, că aveam de gând să-mi desfac aripile şi să zbor pe fereastră. Dak mă opri.

— Potolește-te, Lorenzo. Suntem la minus minute acum.

Ajută-mă să duc corpurile în baie.

— Hă? Doamne, omule! Hai să închidem si să ne cărăm. Poate că n-o să se ia de noi.

— Poate, pentru că niciunul dintre noi nu trebuia să fie aici în mod normal. Dar o să vadă că Rrringriil l-a ucis pe Jock – şi asta nu se poate. Acum, nu.

— Hă?

— Nu ne mai putem permite încă o poveste cu un om ucis de un marţian. Aşa că taci şi ajută-mă.

Am tăcut şi l-am ajutat. Mi-a folosit că mi-am amintit că „Benny Grey” era cel mai rău dintre psihopaţii sadici şi-i plăcea să-şi dezmembreze victimele. L-am lăsat pe „Benny Grey” să care cele două cadavre umane în baie în vreme ce Dak, cu bagheta, îl tăia pe Rrringriil în felii mici, portabile. A avut grijă să taie mai întâi sub cutia craniană ca să nu facă murdărie, dar n-

am putut să-l ajut – aveam impresia că un marţian mort puţea şi mai rău ca unul viu.

Ascunzătoarea era sub o placă în spatele bideului; dacă n-ar fi fost marcat cu trifoiul radioactiv ar fi fost mai greu de găsit. După ce am aruncat bucăţile de Rrringriil (până la urmă m-am încumetat să-l ajut), Dak a atacat problema ciopârţirii şi drenarea corpurilor umane cu ajutorul baghetei şi, bineînţeles, operând în baie.

E uimitor cât sânge e într-un om. Apa a curs tot timpul; era totuşi greu. Dar când a venit rândul micuţului Jock, nu era în stare. Ochii i se înecaseră în lacrimi, nu mai vedea nimic, l-am dat la o parte înainte de a-şi tăia degetele lăsându-l pe „Benny Grey” să termine treaba.

Când am terminat, nu mai rămăsese nimic care să fi arătat că aici au mai fost alţi doi oameni şi un monstru; am golit cada cu grijă şi m-am ridicat. Dak era în uşă, calm ca întotdeauna.

— Am avut grijă să nu rămână pete pe pardoseală, mă informă. Cred că un criminalist cu echipamente speciale ar putea reconstitui totul – dar pe noi nu ne va bănui nimeni. Aşa că, să ne luăm zborul! Trebuie să câştigăm cumva aproape douăsprezece minute. Hai!

N-avea rost să-l întreb încotro şi de ce.

— În regulă. Să-ţi aranjăm cizmele.

Scutură din cap.

— O să mă împiedice. Acum viteza este mai importantă decât mascarea.

— Sunt în mâinile tale, spusei şi-l urmai spre uşă. Se opri şi spuse:

— S-ar putea să mai fie şi alţii prin preajmă. Dacă-i aşa, trage întâi – n-ai de ales.

Ţinea în mână bagheta, ascunsă sub haină.

— Marțieni?

— Sau oameni. De-amândouă.

— Dak? Rrringriil era unul dintre cei patru de la barul Manana?

— Desigur. De ce crezi că am luat-o pe la şandramaua lui Robinson ca să te scot de acolo si să te aduc aici? Ori te-au urmărit pe tine, ori pe mine. Nu l-ai recunoscut?

— O, cerule! Monştrii ăştia sunt toți la fel.

— Ei zic că noi arătăm la fel. Cei patru erau Rrringriil fratele-conjugat Rrringlath şi alţi doi din cuibul său, de linii divergente. Dar gura acum! Dacă vezi un marţian, tragi. Ai celălalt pistol?

— A, da. Ştii ce, Dak, eu nu pricep nimic. Dar cât bestiile astea sunt împotriva ta, eu sunt cu tine. Îi dispreţuiesc.

Păru şocat.

— Nu ştii ce vorbeşti. Nu ne luptăm cu marţienii; cei patru sunt renegaţi.

— Hă?

— Sunt mulţi marţieni buni – aproape toţi. La naiba, nici Rrringriil nu era un tip rău în multe privinţe – am făcut multe partide grozave de şah împreună.

— Cum? în cazul ăsta, eu…

— Termină. Eşti băgat prea mult în treaba asta. Acum, fuga-marş, direcţia: acces-tub. Acopăr spatele.

Am terminat. Eram băgat mult prea mult – era incontestabil.

Am ajuns la subsol, iar de-acolo am pornit numaidecât spre tuburile express. O capsulă de două locuri tocmai se golea; Dak m-a împins repede înăuntru, nici n-am văzut când a format combinaţia de control. Dar nu m-am mirat când, apăsarea din piept dispărând, am văzut afişajul clipind JEFFERSON SKYPORT – Toată viteza.

Dar nici nu-mi păsa ce staţie era, cât mai departe să fi fost de

Hotel Eisenhower. În minutele în care am fost turtiţi în vactub am avut răgaz să-mi fac un plan – schiţat, îndrăzneţ, dar oricând susceptibil de schimbări neaşteptate, aşa cum vine vorba, un plan cu toate astea. Poate fi formulat într-un cuvânt: Uşcheala!

Nu mai departe de dimineaţa acelei zile, aş fi considerat planul foarte greu de executat; în lumea noastră, un om fără bani este ca un copil neajutorat. Dar cu o sută de sunători în buzunar, puteam merge departe şi repede. Nu mă simţeam dator faţă de Dak Broadbent. Din cauza lui – nu a mea! – era să fiu omorât, apoi m-a vârât în acoperirea unei crime, şi iată-mă şi fugar. Dar de poliţie am scăpat, deocamdată, iar acum, debarasându-mă de Broadbent, aş putea da uitării toate câte s-au întâmplat, ca şi când aş scăpa de un vis urât. Nu vedeam cât aş fi putut fi implicat, în cazul în care s-ar descoperi toată

afacerea – un gentleman poartă întotdeauna mănuşi, iar eu mi le-am scos doar pentru a mă farda şi, mai târziu, în timpul teribilei curăţenii.

Cu excepţia izbucnirii călduţe de eroism adolescentin, când am crezut că Dak se lupta cu marţienii, nu mă interesau schemele lui şi chiar şi simpatia pe care o simţeam pentru el a dispărut atunci când am auzit că-i plăceau marţienii, în general. Chestia cu personificarea nu mă mai interesa nici cât negru sub unghie. La dracu' cu Broadbent! Eu nu ceream de la viață decât bani, atât cât să împac sufletul şi trupul, şi cât să-mi înlesnească exercitarea artei mele; nonsensul ăsta cu hoţi şi vardişti nu mă interesa, poate doar ca teatru ieftin.

Portul Jefferson era parcă făcut pentru planul meu. Îmbulzeală şi confuzie în păinjenișul de tuburi express care intrau şi ieşeau din el. O jumătate de secundă dacă Dak şi-ar lua ochii de pe mine, aş fi în drum spre Omaha. M-aş da la fund câteva săptămâni, apoi aş lua legătura cu agentul meu pentru a afla dacă mă căutase cineva.

Dak a avut grijă să ne sculăm din capsulă amândoi; altfel, trânteam ușa si valea! M-am făcut că n-am observat mişcarea și m-am ţinut după el ca un căţeluş în sus, pe centură, spre holul principal, situat imediat sub nivelul zero. Am ieşit între ghişeele *Pan-Am* şi *American-Skylines.* Dak a ţinut-o drept, prin sala de aşteptare, spre *Diana Ltd*., şi-mi ziceam că voia să cumpere bilete pentru naveta lunară– cum avea de gând să mă urce la bord fără paşaport şi certificat de vaccinare, nu mai puteam şti, dar ştiam că se va descurca. Mă hotărâsem să mă topesc în decor când trebuia să scoată portofelul; când cineva îşi numără banii, preţ de câteva secunde, atenţia şi ochii îi sunt pe de-a întregul ocupaţi.

Dar am trecut de ghişeul *Diana* şi pe sub o boltă pe care scria *Dane Particulare.* Pasajul nu era aglomerat, iar pereţii erau goi; pierdusem ultima mea şansă, acolo, în forfota holului principal. Pusei frână.

— Dak? Facem saltul?

— Desigur.

— Dak, eşti nebun. N-am acte, n-am nici măcar foaie turistică pentru Lună.

— N-ai nevoie de ele.
— Hă? O să mă oprească la „Emigrare”. Şi un copoi bovin o să mă ia la întrebări.
O greblă de palmă îmi prinse braţul:
— Să nu pierdem timpul. De ce să treci prin „Emigrare”, când, oficial, nu pleci? Iar eu, oficial, nici n-am sosit! Fuga-marş, fiule!
Sunt destul de musculos şi nu-s mărunţel, dar parcă mă luase pe sus un robot de trafic dintr-o zonă periculoasă. Văzui înscrisul BĂRBAŢI şi încercai să-i trag ţeapă.
— Dak, o jumătate de minut, te rog. Trebuie să dau un telefon urgent.
Îmi rânji.
— A, da? Ai dat chiar înainte de a părăsi hotelul.
Nici n-a încetinit, nici nu mi-a dat drumul.
— Probleme cu rinichii…
— Lorenzo fiule, începe să miroase. Ştii ce? Vezi copoiul de colo? (La capătul coridorului, în staţia danelor particulare, un apărător al legii îşi repauza labele, rezemat de pervazul unui ghişeu.) Simt aşa că mă apucă remuşcarea. Simt nevoia să mă confesez – cum ai ucis un musafir marţian si doi cetățeni autohtoni, cum m-ai ameninţat cu pistolul forţându-mă să te ajut să scapi de cadavre, cum…
— Eşti nebun!
— Nu, doar pierdut cu firea din cauza mustrărilor de conştiinţă, camarade.
— Dar… nu poţi dovedi.
— Şi ce-i cu asta? Cred că versiunea mea va fi mai convingătoare. Eu ştiu despre ce-i vorba, tu habar n-ai. Ştiu tot despre tine, tu nu ştii nimic despre mine. De exemplu…
Menţionă câteva detalii referitoare la trecutul meu, detalii pe care le crezusem îngropate pentru totdeauna. Bine, bine, m-am dat în spectacol de câteva ori ca martor, apariţii care nu fac cinste tradiţiei neamului meu– un om trebuie să trăiască. Dar chestia cu Bebe; nu era cinstit; n-aveam de unde să ştiu că era necopt. Iar nota aia de hotel, e adevărat că a trage pe sfoară pe un hangiu în Miami Beach este la fel de grav ca o tâlhărie înarmată în alte părţi, dar asta este o atitudine provincială – aş fi plătit dacă aveam bani. Iar acel nefericit incident din Seattle…

Păi, ce vreau să spun e că Dak ştie într-adevăr o grămadă de chestii din trecutul meu, dar, în mare parte, le aborda nenuanţat. Totuşi…

— Aşa că, mai spuse, să mergem către acel vajnic gardian pentru a ne despovăra sufletele noastre. Şi fac pariu cu tine, şapte la doi, că unul anume dintre noi va scăpa primul, pe cauţiune.

Aşa că merserăm spre copoi şi pe lângă el, mai departe. Vorbea cu o funcţionară de la ghişeu şi niciunul nu ne luă seama. Dak scoase două bilete ACCES – PERMIS ÎNTREŢINERE – Dană K 127, şi le fixă în monitor. Maşina le scană, iar displayul ne îndemnă să luăm un modul de suprafaţă, cod King 127 intrarăm prin uşa care se deschisese şi care se închise în urma noastră când se auzi vocea. „Înaintaţi cu atenţie, vă rog, şi urmăriţi semnalizările de nivel radioactiv. Compania Terminal îşi declină orice responsabilitate în caz de accidente produse după această poartă.”

Dak bătu alt cod în modul, astfel că acesta făcu un ocol şi-şi alese apoi un traseu descendent. Nu mă mai interesa, nu-mi mai făceam griji.

Când ieşirăm din modul, acesta făcu cale-ntoarsă. Aveam în» *7* faţă o scară ce se pierdea în plafonul de oţel. Dak mă înghionti.

— Hopa-sus.

Sus era un ochi pe care era scris cu creta: RISC RADIOACTIV – Optimax 13 secunde. M-am oprit. Nu mă gândeam neapărat la urmaşi, dar nu eram nebun. Dak rânji şi zise:

— Ţi-ai luat izmenele de plumb? Deschide, intră repede, şi, drept în sus pe scară, în navă. Dacă mai stai să te scarpini, intri în marja de siguranţă de trei secunde.

Cred că am făcut-o cu o rezervă de cinci secunde până în marjă. După vreo patru metri în soare, intrasem în tubul navei. Din trei în trei trepte.

O navă cu reacţie, cam înghesuită, sau cel puţin aşa părea cabina de control; n-am apucat s-o văd pe dinafară. Nu mai fusesem decât în navetele selenare *Evangeline* şi sora ei *Gabriel,* asta în anul în care am făcut prostia să semnez un contract cooperativ selenar – impresarul nostru credea că un

număr acrobatic de scamatorie şi mers pe sârmă ar merge de minune în şesimea de G a Lunii, ceea ce era corect teoretic, dar treaba a fost că n-am avut timp să ne antrenăm în gravitaţie redusă. Am fost nevoit să apelez la Actul Călătorului Pauper pentru a mă întoarce; şi mi-am pierdut şi garderoba.

În cabina de control erau doi indivizi; unul, aşezat într-unul din cele trei fotolii de accelerare, se juca la butoane, celălalt făcea numai el știa ce cu o şurubelniţă. Cel din fotoliu se uită la mine fără să scoată o vorbă. Cel de-al doilea mă privi îngrijorat, apoi aruncă peste mine întrebarea:

— Ce s-a-ntâmplat cu Jock?

Dak ieşise din trapa dindărăt, parcă levitând şi pasă înapoi:

— Mai târziu. Ai compensat greutatea lui?

— Da.

— Red, e reperată? Turnul?

Cel din fotoliu răspunse alene:

— Re-evaluez din două în două minute. N-ai treabă cu turnul. Minus patruzeci… ăă… şi şapte de secunde.

— Scularea! Valea! Hai că prind numărătoarea!

Red se urni din fotoliu şi Dak se aşeză. Celălalt mă îmbrânci în fotoliul copilotului şi mă-nfăşă cu centura de siguranţă. Se răsuci şi-şi dădu drumul pe tubul de evacuare. Îl urmă Red, până la piept.

— Biletele la control! făcu el mişto.

— Ah, drace! făcu Dak şi, desfăcându-şi centura, scoase din buzunar cele două bilete pe care le folosise pentru a ne furişa la bord şi i le aruncă.

— Mersi, răspunse Red. Ne vedem la biserică. Jet tare şi toate cele! mai adăugă şi-şi dădu drumul în jos; auzii sasul blocându-se şi timpanele îmi pocniră. Dak nu răspunse la salut; era ocupat cu tastele computerului, făcând câteva ajustări minore.

— Douăzeci şi unu de secunde, îmi spuse. Fără rundown. Strânge braţele şi relax! Primul pas va fi un deliciu.

M-am conformat, apoi au trecut câteva ore de aşteptare încordată şi cortina tot nu se ridicase. Până la urmă…

— Dak?

— Gura!

— Doar atâta: unde mergem?

— Marte.

Şi am văzut degetul gros împungând butonul roşu, apoi am intrat în relax.

Capitolul doi

Ce-o fi aşa de amuzant la un om sensibil? Tâmpiţii ăia cu burţi de inox râd mereu – ăştia s-ar tăvăli si dacă mamare și-ar rupe picioarele.

Am avut rău de rachetă, desigur, când nava a oprit motoarele şi a luat-o razna în imponderabilitate. Am scăpat destul de repede pentru că stomacul meu era deja gol – nu mâncasem nimic de la breakfast – şi câte mai avea de tras sărmanul în veşnicia pe care o mai aveam de parcurs în călătoria asta groaznică. Ne-au trebuit o oră şi patruzeci şi trei de minute până la rendez-vous, cam cât o mie de ani în purgatoriu pentru un bursuc ca mine.

Dar Dak n-a râs, nu. Dak, ca un profesionist ce era, mi-a considerat reacţia, normală, aidoma unei manierate şi impersonale infirmiere de zbor – nu ca tembelii, măgarii limbăreţi pe care-i găseşti pe lista pasagerilor unei nave selenare. Dacă ar fi după mine, mitocanii ăia isterici ar trebui puşi pe orbită medie, să moară de râs în vid.

Cu toată harababura din cap şi sutele de întrebări pe care voiam să le pun, eram gata de rendez-vous cu o transnavă parcată pe orbită circumterestră, si nimic nu reușise să-mi trezească interesul.

Cred că dacă ar fi să înştiinţezi pe una din victimele răului cosmic că în zori va fi împuşcată, răspunsul n-ar fi decât: „Da? Sunteţi amabil să-mi daţi punga aceea, vă rog?”

Dar până la urmă am revenit la punctul în care nu-mi mai doream cu disperare să mă şterg de pe listă, indicatorul zvâcnind spre un oarecare interes în continuarea drumului vieţii. Mai tot timpul, Dak a fost ocupat cu comunicarea, pe o frecvenţă foarte strânsă, după toate aparenţele, pentru că mâinile sale n-au încetat să mângâie controlul direcţional, ca un artilerist la comenzile unui tun recalcitrant. Nu puteam să aud ce spunea, nu puteam nici să citesc pe buze, pentru că-şi vârâse faţa în comunicator. Mi-am zis că vorbea cu nava de salt lung pe care urma să o abordăm.

Dar, când a dat în lături comunicatorul şi şi-a aprins o ţigară, am avut un spasm stomacal inspirat de vederea tutunului, şi am spus:

— Dak, nu crezi că ar fi timpul să mă lămureşti?

— Avem timp destul până pe Marte.

— Hă? Blestemată aroganţă, sună protestul meu sleit. Nu vreau să merg pe Marte. N-aş fi luat în considerare oferta asta nebunească dacă ştiam că era vorba de Marte.

— Faci cum vrei. Nu eşti obligat.

— E?

— Sasul e în spatele tău. Du-te. Ai grijă să tragi uşa după tine.

Nu am dat curs acestei sugestii ridicole şi am tăcut mâlc. El însă continuă.

— Dar dacă nu eşti obişnuit cu mediul, cel mai simplu ar fi să mergi pe Marte – şi voi avea grijă să revii. *Can Do* – putineiul ăsta – va fi la rendez-vous în curând cu *Go For Broke,* o transnavă super G. În şaptesprezece secunde şi un clipit de ţânţar de la abordare, ne transportăm pe Marte – pentru că trebuie să fim acolo miercuri.

Îi răspunsei cu încăpăţânarea arţăgoasă a unui om suferind.

— Nu merg pe Marte, Rămân în nava asta. Cineva trebuie s-o ia înapoi şi s-o pună pe Pământ. Nu mă păcăleşti.

— Adevărat, confirmă Broadbent. Dar tu nu vei mai fi în ea. Cei trei – care vor folosi această navă, conform înregistrării la Jefferson Field – se află acum în *Go For Broke.* E o navă de trei locuri, precum vezi. Şi tare mi-e teamă că-ţi va fi greu să-l faci pe unul dintre ei să-ţi cedeze locul. Şi, pe de altă parte, cum crezi că o să te întorci? Prin „Imigrare”?

— Nu-mi pasă! Numai să ajung jos.

— La închisoare, condamnat pentru, ia să vedem, de la intrare ilegală până la forţarea liniilor cosmice. Te vor bănui cel puţin de contrabandă şi te vor lua într-o odăiţă ascunsă şi tihnită, unde, cu un ac înfipt lângă globul ocular, vei spune tot; vor şti şi ce să întrebe. Iar pe mine nu poţi să mă implici, pentru că jupân Dak Broadbent n-a mai fost pe Pământ de atâta amar de ani şi are martori inatacabili pentru a depune mărturie.

Am meditat îngreţoşat, şi de frică şi din cauza convalescenţei.

— Aşa deci, te dai cu poliţia? Nu eşti decât un împuţit, un janghinos de…

Aici dădui în primire pentru că nu găsisem substantivul insultător care să se potrivească.

— O, nu! Ascultă, fiule, poate că te-am şifonat niţel şi te-am lăsat să crezi că aş fi în stare să te dau în gura poliţiei – dar n-aş face-o, zău. Dar fratele-conjugat al lui Rrringriil ştie în mod sigur că bătrânul „Griil” a intrat pe uşa aia şi n-a mai ieşit. El se va duce la nasoli. Frăţia-conjugată e o relaţie atât de intimă încât noi n-o vom înţelege niciodată, că doar noi nu ne înmulţim prin fisiune.

Că se înmulţeau ca iepurii sau că-i aducea barza într-o legătură albă, nu grija asta mă freca pe mine la icre. După cum pusese problema, înţelesesem că n-o să mă mai întorc niciodată pe Pământ, şi i-am spus-o.

— Nici pomeneală. Lasă pe mine şi te ducem frumuşel acasă, aşa cum ai plecat. Eventual o să ieşi în staţia aia, sau alta, cu un permis de mecanic – ai făcut câteva ajustări de ultimă oră – îmbrăcat într-o salopetă slinoasă şi cu o cutie cu scule în mână, ca să fie cât mai convingător. Nu mă îndoiesc că un actor de talia ta va putea interpreta rolul unui mecanic pentru câteva minute, nu?

— E? Dar cum, absolut! Dar…

— Vezi, asta e! Stai cu nenea Dak; are el grijă de tine. Am pus la bătaie opt camarazi în pozna asta, pentru a ajunge pe Pământ şi pentru a putea pleca amândoi; oricând putem repeta numărul. Dar tu n-ai avea nicio şansă, fără ajutorul unor *voyageurs.*

Rânji şi continuă.

— Fiecare *voyageur* are o inimă de negustor liber. Există o artă a contrabandei destul de complexă, dar noi toţi suntem oricând gata să ne ajutăm când e vorba de mişculaţii nevinovate, cu gardieni portuari, de-o pildă. Dar o persoană străină, de regulă, nu se poate bucura de acest sprijin.

Încercam să-mi stăpânesc stomacul şi să înţeleg.

— Dak, e vorba de contrabandă? Că dacă…

— O, nu! Facem contrabandă acum, da, dar cu tine.

— Voiam să spun că pentru mine contrabanda nu e o crimă.

— Pentru cine e? Numai pentru cei care fac bani pe socoteala celorlalţi, prin limitarea comerţului. Dar nu e vorba decât de personificare, Lorenzo, să ştii, iar tu eşti omul potrivit. Nu am dat întâmplător de tine în barul ăla; ai avut coadă două zile încheiate. De cum am pus piciorul pe sol, m-am dus la tine. (Se încruntă.) Cât aş da să fiu sigur că onorabilii noştri antagoniști m-au urmărit pe mine, şi nu pe tine.

— De ce?

— Dacă mă urmăreau pe mine căutau să afle ce căutam eu – ceea ce ar fi OK pentru că era clar – ştiam că eram inamici mutuali. Dar dacă te urmăreau pe tine, ştiau ce căutam – un actor pentru un anumit rol.

— Dar cum puteau să afle? Dacă nu le spuneai tu?

— Lorenzo, chestia asta e mare de tot, mai mare decât îţi închipui. Nici eu n-am o imagine de ansamblu, iar tu, cu cât ştii mai puţin, până când nu vei mai avea încotro, cu atât mai bine pentru tine. Dar pot să-ţi spun că un întreg set de caracteristici personale au fost introduse în marele computer al Biroului de Recensământ al Sistemului de la Haga, iar maşina le-a comparat cu caracteristicile personale ale fiecărui actor profesionist, de sex bărbătesc. S-a acționat cu cea mai mare discreţie, dar cineva ar fi putut bănui… şi poate că a ciripit. Specificările duceau la identificarea protagonistului şi a actorului care ar putea să-l dubleze, fiindcă acţiunea trebuia să fie perfectă.

— Aha. Şi maşina v-a spus că eu eram acela?

— Da. Tu… şi mai era cineva.

Aici iar trebuia să-mi ţin gura. Dar n-aş fi tăcut chiar dacă viaţa mea era în joc – şi cam era cazul. Trebuia să ştiu care era celălalt actor care era considerat în stare să joace un rol care era pe măsura talentului meu unic.

— Si acest cineva? Cine este?

Dak mă privea şovăitor.

— Mmm… un tip cu numele de Orson Trowbridge. Îl cunoşti?

— Cabotinul ăla! zisei furios, uitând de greţuri.

— Şi? Am auzit că e un actor foarte bun.

Nu puteam să nu sar în sus la ideea că putea cineva să se gândească la idiotul ăla pentru un rol pentru care fusesem eu luat în vizor.

— Mânagiul ăla! Clănţăul ăla!

Mă oprii, considerând că era mai demn să ignor astfel de colegi – dacă pot să le spun aşa. Dar filfizonul ăla care… mă rog, dacă trebuia să pupe mâna unei dame, îşi pupa degetul gros. Un narcisic, un făţarnic, un impostor – cum poate un astfel de om să trăiască un rol?

Dar aşa-i viaţa, pentru declamaţii şi vânturarea braţelor era plătit bine, în timp ce adevăraţii artişti făceau foamea.

— Dak, nu pot să înţeleg cum v-aţi putut gândi la el.

— Păi, noi nu l-am vrut; e legat de un contract pe termen lung, iar absenta lui ar fi bătut la ochi. Am avut noroc că tu erai… ăă… „disponibil”. După ce ai spus că accepţi slujba, l-am pus imediat pe Jock să anunţe echipa care negocia cu Trowbridge să-şi înceteze activitatea.

— Cred şi eu!

— Dar… ascultă, Lorenzo, ţi-o spun pe şleau. Când îţi strângeai jucăriile după *Brennschluss,* am vorbit cu cei din *Go For Broke* pentru a trimite vorbă pentru reluarea demersului cu Trowbridge.

— Cum?

— Tu ai vrut-o, camarade. Un om angajat de mine să ducă turma pe Ganymede va pilota şandramaua cu orice preţ. Nu dă ochii peste cap şi nu face fiţe în timp ce se încarcă marfa. Mi-ai spus că intri în afacere– fără „dacă” sau „parcă” – ai intrat. După câteva minute, se sparg câteva oale; te pierzi cu firea. Mai încolo, încerci să fugi. Acum zece minute strigai că vrei să te întorci pe sol. Poate că eşti un actor mai bun decât Trowbridge. Nu ştiu. Dar ştiu că avem nevoie de un om de încredere un om care nu se pierde cu firea. Am impresia că Trowbridge e un astfel de om. Aşa că, dacă punem mâna pe el, îl folosim; pe tine te plătim, nu ştii, n-ai văzut nimic, şi te trimitem acasă. Înţeles?

Prea bine chiar. Dak n-a folosit termenul – mă îndoiesc că l-ar fi înţeles – dar mi-a spus că nu făceam parte din trupă. Mai rău era că avea dreptate. N-aveam de ce să mă supăr, doar să mă ruşinez. Fusesem un tâmpit să accept contractul fără să ştiu despre ce era vorba, dar am fost de acord să fac rolul fără condiţii, fără clauze dezangajate. Acum dădeam înapoi, ca un diletant înţepenit de trac.

„Spectacolul trebuie să continue” e cel mai vechi principiu din show business. Poate că nu conţine un adevăr filozofic, dar în viaţa unui om puţine lucruri ţin de logică. Tata îl respectase – l-am văzut jucând două acte cu o criză de apendicită şi făcându-şi reverenţele în faţa publicului înainte de a-i lăsa să-l ducă în goană la spital. Îl vedeam acum, mă privea cu dispreţul unui om de trupă faţă de un aşa-zis actor care ar fi în stare să-şi dezamăgească publicul.

— Dak, spusei cu umilinţă, îmi pare foarte rău. Am greşit.

Mă privi cu asprime.

— Faci treaba?

— Da, spusei. Şi eram sincer; apoi îmi amintii un factor care ar face rolul atât de dificil ca Albă ca Zăpada din *Cei şapte pitici* Adică… sigur, vreau. Dar…

— Dar ce? întrebă sfidător. Iar afurisitele tale aiureli?

— Nu, nu! Dar spuneai că mergem pe Marte. Dak, să înţeleg că voi face personificarea în preajma marţienilor?

— Mm? Desigur. Păi, dar pe Marte, cum altfel?…

— A.. Dar Dak, nu-i suport! Îmi fac pielea de găină! N-aş vrea… voi încerca să nu… dar s-ar putea să ies din rol.

— Aha. Dacă asta te frământă, nu-i nimic.

— Hă? Păi tocmai asta e. N-am ce-i face…

— Am spus „Nu-i nimic.” Fiule, noi ştiam că judeci ca un ţărănoi – ştim totul despre tine. Lorenzo, teama de marţieni este copilărească şi iraţională, cum e teama de păienjeni şi şerpi. Dar am avut-o în vedere şi o vom rezolva. Nu-i nimic, dacă-ţi spun.

— Bine… în regulă.

Nu eram prea liniştit, dar m-a atins unde mă durea. „Ţărănoi” – dar cum, „ţărănoii” erau publicul! Am tăcut deci.

Dak trase spre el comunicatorul. Nu se mai sinchisi să-şi izoleze mesajul.

— Dandelion către Tumbleweed – Planul Inkblot. Împlinim Mardi Gras.

— Dak? spusei când termină.

— Mai târziu, răspunse. Intrasem pe orbita de întâlnire. Contactul va fi cam dur, nu mai avem timp de fineţuri. Culcă-te şi ţine-te bine.

A fost dur. În transnavă m-am bucurat să fiu din nou în imponderabilitate; greaţa rebelă e mai rea decât leşinul ăla. Dar n-am stat în imponderabilitate mai mult de cinci minute; cei trei care urmau să se îmbarce pe *Can Do* erau deja îngrămădiţi în ecluză, când Dak şi cu mine pluteam spre transnavă. Următoarele momente au fost extrem de confuze. Poate că am o fire de bursuc, pentru că mă dezorientez foarte uşor când nu ştiu care e podeaua şi care-i tavanul. Cineva a strigat. „Unde e?” „Aici!” răspunse Dak. Replica fu „El?”, neîncrezătoare.

— Da, da! răspunse Dak. E fardat. Nu-i nimic, e-n regulă. Ajută-mă să-l băgăm în storcător.

Am fost înhăţat şi dus printr-un pasaj strâmt într-un compartiment. Într-un perete despărţitor erau două cuşete, sau „storcătoare”, ca nişte căzi – tancuri hidraulice de distribuire a presiunii cum se găsesc în transnavele de mare acceleraţie. Nu mai văzusem, dar folosisem nişte simulacre destul de convingătoare în opusul spaţial *Cavalerii Pământului.*

Pe peretele din spatele cuşetelor era marcat: „AVERTISMENT!! Peste trei gravitaţii luaţi echipamentul G. Prin ordinul…” Rotindu-mă, înscrisul a ieşit din câmpul meu vizual şi n-am reuşit să citesc tot, iar cineva m-a împins într-un storcător. Dak şi cu celălalt individ mă legau când, de undeva de-aproape, tună o alarmă. Şi, după câteva secunde, fu înlocuită de o voce: „Avertisment roşu! Două gravitaţii! Trei minute! Avertisment roşu! Două gravitaţii! Trei minute!” şi bubui din nou alarma.

În toată zarva îl auzeam pe Dak întrebând repede.

— Proiectorul e pregătit? înregistrările?

— Sigur, sigur!

— Injectorul?

Dak se răsuci prin aer şi mi se adresă:

— Uite, camarade, îţi facem o injecţie. E-n regulă. O parte de Nullgrav, restul e un stimulent, pentru că trebuie să stai treaz, să-ţi studiezi rolul. O să te ardă ochii mai întâi şi o să ai mâncărimi, dar nu doare.

— Stai, Dak. Eu…

— N-avem timp! Trebuie să urnesc rabla asta!

Se răsuci iar şi dispăru pe uşă, fără să mai am răgazul de a protesta. Celălalt tip îmi suflecă mâneca stângă, puse un pistol

injector pe braţ. Nu mi-am dat seama când am primit doza. Apoi a plecat şi el. S-a auzit iar vocea: „Avertisment roşu! Două gravitaţii! Două minute!”

Am încercat să mă uit împrejur, dar drogul mă zăpăcise de tot.

Ochii mă ardeau într-adevăr, dar şi dinţii şi m-apucaseră şi niște furnicături insuportabile pe şira spinării, iar legăturile mă împiedicau să ajung la zona torturată… Dar ele mă împiedicau şi să nu-mi rup cumva o mână în timpul acceleraţiei. Alarma se oprise iar; acum bubuia vocea sigură şi baritonală a lui Dak. „Ultimul avertisment roşu! Două gravitaţii! Un minut! Daţi dracului cărţile alea şi mişcaţi-vă şuncile – o luăm din loc!” De data asta bubuiala a fost înlocuită de o înregistrare a lucrării lui Arkezian, *Ad Astra,* opus 61 în re major. Era vorba de versiunea controversată realizată de London Symphony cu note „baubau” în 14 timpi înfundate în timpane. Bulucit, buimăcit şi drogat cum eram, parcă n-aveau niciun efect asupră-mi – mai dă apă la peşti!

Pe uşă intră o sirenă. N-avea coadă solzoasă, dar arăta ca o sirenă. Când făcui clarul, văzui că era ceva asemănător şi suficient de mamar, o tânără în tricou şi şort înotând prin uşă cu capul înainte, imponderabilitatea nefiind, o noutate pentru ea. Îmi aruncă o privire, nu-mi zâmbi, se aşeză în celălalt storcător şi se prinse de mânere – n-avea ea treabă cu centurile de siguranţă. Muzica atacă finalul grandios şi începui să mă îngreunez.

Două gravităţi nu era ceva rău, dacă pluteşti într-un pat lichid. Căptuşeala din partea de sus a storcătorului mă învălui; mă simţeam greu şi respiram dificil. Poveştile cu piloţi ruinaţi prin transportări la zece gravitaţii trebuie să fie adevărate – dar două gravitaţii, într-un storcător, te blegeau doar.

Într-un târziu mi-am dat seama că difuzorul din tavan vorbea cu mine.

— Lorenzo! Cum merge, camarade?

— Bine.

Efortul mă făcu să gâfâi.

— Cât mai ţine chestia asta?

— Vreo două zile.

Cred că gemusem, pentru că Dak râdea.

— Uită de crampele de la burtică, fârtate! Prima mea călătorie spre Marte a durat treizeci şi şapte de săptămâni, în imponderabilitate pe o orbită eliptică. Tu mergi cu clasa întâi, numai două zile – cu un rest de un G la răsturnare, trebuie să mai adaug. Ar trebui să ţi-o trecem în nota de plată.

Era cât pe-aci să-i zic ce credeam despre umorul său, într-un limbaj destul de verde şi muşcător, dar cu o damă de faţă nu se făcea.

Tata m-a învăţat că femeia iartă tot, chiar şi agresivitatea, dar e foarte sensibilă la modul de exprimare; jumătatea graţioasă a speciei noastre este orientată simbolic – foarte ciudat, având în vedere simţul lor extrem de practic. Oricum, de pe buzele mele nu şi-a mai luat zborul niciun cuvânt tabu care ar putea să ofenseze urechile unei doamne de când am luat peste gură, pentru ultima dată, dosul palmei viguroase a tatălui meu… Tata ar fi putut să-i dea lecţii profesorului Pavlov despre condiţionarea reflexelor.

Dar Dak vorbea din nou.

— Penny! Eşti acolo, puicuţo?

— Da, căpitane, răspunse tânăra mea vecină.

— OK. Dă-i prima temă. Cobor şi eu după ce fixez duza asta.

— Am înţeles, căpitane, spuse ea şi, întorcându-se spre mine, îmi spuse cu o voce, răguşită de contralto: Doctorul Capek ar vrea să te relaxezi şi să urmăreşti nişte filme timp de câteva ore. Mă aflu aici pentru a-ţi răspunde la eventualele întrebări.

Răsuflai uşurat.

— Slavă Domnului că până la urmă cineva vrea să-mi răspundă la întrebări!

Ridică, cu oarecare dificultate, braţul spre un comutator. Luminile din compartiment se stinseră şi un sunet şi o imagine stereo se înfiripară dinainte-mi. Recunoscui figura centrală – ca oricare cetăţean din miliardele Imperiului – şi realizai cât de bine şi necruţător mă păcălise Dak Broadbent.

Era Bonforte.

Adică Bonforte – Mult Onoratul John Joseph Bonforte, fostul Ministru Suprem, conducătorul coaliţiei Expansioniste – cel mai iubit (şi detestat) om din întregul sistem solar.

Mintea mea uluită făcu un salt şi ajunse la o oarecare certitudine logică. Bonforte scăpase din cel puţin trei atentate la viaţa lui – cel puţin asta era varianta oficială. Din cel puţin două scăpase ca prin minune. Şi dacă n-a fost nicio minune? Dacă toate ar fi fost duse până la capăt, iar tăicuţa Joe Bonforte fusese, de fiecare dată, în altă parte?

Pentru asta e nevoie de mulţi actori.

Capitolul trei

Nu am avut niciodată de a face cu politica. Tata m-a prevenit. „Nu te băga, Larry” mi-a spus el solemn. „Publicitatea politică e o publicitate proastă. Nu-i pe placul ţărănoilor.” N-am votat niciodată – nici după amendamentul din ’98 care aducea înlesniri populaţiei flotante (categorie în care intrau, fireşte, majoritatea membrilor breslei noastre) pentru exercitarea acestui drept.

Oricum, atâta simpatie politică cât aş fi în stare să am n-ar fi, în niciun caz, pentru Bonforte. Îl consideram periculos, un foarte posibil trădător al rasei umane. Ideea de a sta în locul lui şi de a fi ucis în locul lui – cum să spun? – mă îngreţoşa.

Dar ce rol!

Am jucat odată rolul principal din *L’Aiglon* şi l-am jucat pe Cezar în singurele două piese demne de numele acestuia. Dar a juca un astfel de rol în viaţă – păi, e suficient să-l faci pe om să înţeleagă cum ar putea cineva să urce pe eşafod în locul altcuiva – numai pentru şansa de a juca, chiar dacă pentru câteva clipe, rolul final al vieţii, crescând astfel suprema, perfecta operă de artă.

Mă întrebam care fuseseră acei colegi ai mei care n-au rezistat tentaţiei până acum. Nişte artişti, fără îndoială – deşi tributul plătit succesului lor a fost anonimatul. Încercam să-mi amintesc când au avut loc primele atentate şi care ar fi fost colegii demni de un astfel de rol şi care au murit sau au fost daţi uitării în acea vreme. În zadar. Nu numai că nu cunoşteam chichiţele politice, dar erau prea multe figuri de actori date uitării; până şi profesia noastră ţine de noroc.

M-am trezit că studiam îndeaproape caracterizarea.

Mi-am dat seama că eram în stare să fac acest rol. La dracu, îl făceam oricând, din orice poziţie. Mai întâi că nu erau diferenţe fizice: Bonforte şi cu mine puteam purta hainele celuilalt fără nicio cută. Conspiratorii ăştia infantili care m-au luat cu arcanul au supralicitat importanţa, care ar fi egală cu zero dacă n-ar fi speculată artistic – şi nici nu trebuie să fie prea mare dacă

actorul e meseriaş. Dar admit că este de un oarecare folos, iar joaca lor de-a computerul a dus la selectarea (cam accidentală!) a unui artist adevărat, care, în plus, are o constituţie foarte asemănătoare cu a politicianului. Profilul acestuia aducea mult cu al meu; până şi mâinile-i erau lungi, subţiri şi aristocratice – cu mâinile e o treabă mai complicată decât cu faţa.

Șchiopătatul, un posibil rezultat al unuia din atentate – nicio problemă! După ce l-am urmărit câteva minute, puteam să mă ridic din pat (la o gravitaţie, bineînțeles) şi să merg exact ca el, fără să mă gândesc. Felul cum îşi scărpina clavicula şi-şi freca bărbia, ticul aproape imperceptibil care preceda fiecare frază – nu mă speriau: subconștientul meu le-a absorbit aşa cum nisipul suge apa.

Era totuşi cu cincisprezece sau douăzeci de ani mai bătrân, dar e mai uşor să interpretezi un personaj mai vârstnic decât unul mai tânăr. Oricum, vârsta, la un actor, este doar o chestiune de atitudine interioară, n-are nimic de a face cu mersul implacabil al catabolismului.

Puteam să-l joc pe scenă, sau să citesc un discurs în locul lui, în douăzeci de minute. Dar rolul, după câte am înţeles, era mai mult decât o simplă interpretare; Dak a precizat că trebuia să conving pe cei care-l cunoşteau foarte bine, poate chiar în împrejurimi intime.

Asta era cu mult mai dificil. Punea zahăr în cafea? Dacă da, cât? Cu care mână stingea ţigara şi cu ce gest? Răspunsul l-am aflat imediat, şi l-am fixat în minte, chiar când îmi puneam întrebarea: simulacrul din faţă stinsese ţigara într-un fel care m-a convins că folosise chibriturile şi vechea mahorcă mult timp înainte de a apela la noile cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii, cum vine vorba.

Ce-i mai rău, acum; omul nu este o complexitate unică – el este o complexitate diferită pentru fiecare persoană cu care intră în contact. Ceea ce înseamnă că, pentru a reuşi, o personificare trebuie să fie altfel pentru fiecare „public” în parte – pentru fiecare cunoștință a omului personificat. Asta nu e pur şi simplu dificil; statistic vorbind, e imposibil. Amănuntele astea te dau peste cap. Care sunt relaţiile respectivului cu numitul

John Jones? Cu o sută. Cu sute de John Jones? Cum poate şti cel care-l personifică?

Interpretarea *per se,* ca în orice artă, este un proces de selecţie si reţinere doar a detaliului semnificativ. Dar într-o personificare, orice detaliu poate fi semnificativ. La un moment dat, îţi poate scăpa un porumbel din gură şi iese totul la iveală.

Apoi m-am mohorât, dându-mi seama că reprezentaţia putea dura până când voi fi prins într-un colimator.

Dar încă mai studiam personajul pe care urma să-l interpretez (n-aveam altceva de făcut!), când prin uşa deschisă am auzit pe viu vocea lui Dak.

— E cineva acasă?

S-a aprins lumina, viziunea tri-dimensională a pierit, iar eu parcă ieşeam dintr-un vis. Am întors capul şi am văzut-o pe numita Penny cum se lupta să-şi ridice capul din celălalt pat hidraulic şi pe Dak care stătea în cadrul uşii. M-am minunat şi l-am întrebat:

— Cum reuşeşti să te ţii în picioare? O parte din creier, cea profesională, lucra independent şi observa cum stătea el în picioare şi înregistra datele la capitolul „Cum stă un om în picioare sub două gravitaţii."

Rânji.

— Nu-i mare lucru. Am suspensii.

— Hâmmmf!

— Poţi să te ridici, dacă vrei. De obicei, îi descurajăm pe pasageri să iasă din cuşete în timpul transportului la peste un G şi jumătate – se prea poate ca un idiot să cadă peste un picior şi să şi-l rupă. Dar am văzut odată unul, halterofil tipul, care s-a ridicat din storcător la cinci gravitaţii – dar după aia n-a mai fost bun de nimic. Dar la două gravitaţii e OK. E cum ai căra pe cineva în cârcă, zise Dak şi apoi către tânăra damă: L-ai lămurit, Penny?

— Nu m-a întrebat nimic până acum.

— Dar cum, Lorenzo? Parcă erai dornic să afli toate răspunsurile.

Ridicai din umeri.

— Acum nu mai are importanţă, din moment ce este clar că nu voi avea timp să mă bucur de ele.

— E? Cine te-a supărat, fiule?

— Căpitane Broadbent, am spus cu acreală, nu pot să mă exprim, prezenţa doamnei mă inhibă; aşadar, nu pot comenta în mod adecvat obârşia ta, obiceiurile intime, moralitatea şi destinaţia ta. Să precizez că mi-am dat seama în ce şmecherie m-ai băgat, când am aflat cine e obiectul personificării. Mă mulţumesc cu o singură întrebare: cine are de gând să-l asasineze pe Bonforte? Chiar şi un taler ar trebui să ştie cine îl ia la ochi.

Pentru prima oară Dak părea surprins. Apoi izbucni în râs, de parcă îl afectase acceleraţia; alunecă spre pupitru şi se sprijini de un perete despărţitor, râzând mereu.

— Nu văd ce e de râs, mă-nfuriai.

Încetă şi-şi şterse ochii.

— Lorrie, fiule, tu chiar crezi că aveam de gând să te agăţ ca țintă?

— Este evident.

Şi-i spusei toată tărăşenia cu atentatele. Avu bunul simţ de a nu mai râde.

— Înţeleg. Credeai că e vorba de un post de degustător medieval pentru mâncarea regelui. Ei bine, trebuie să te lămurim întrutotul; nu cred că-ţi ajută la interpretare să te gândeşti că vei fi lichidat dintr-un moment într-altul. Ştii, eu am stat pe lângă Şef şase ani de zile. În tot acest timp, ştiu că n-a folosit nicio dublură… Cu toate astea, am fost de faţă şi la două atentate – o dată eu l-am ucis pe atentator. Penny, tu ai fost cu Şeful mai mult timp. A folosit vreodată o dublură?

Femeia mă privea cu răceală.

— Niciodată. Numai pentru ideea că Şeful ar lăsa pe cineva să se expună unui pericol în locul său – ei, bine, ar trebui să te plesnesc; aşa ar trebui!

— Uşurel, Penny, spuse domol Dak. Amândoi aveţi de lucru şi trebuie să conlucraţi. De altfel, concluzia lui eronată nu e prostească, din exterior, nu. Că veni vorba, Lorenzo, ea e Penelope Russell. Este secretara personală a Şefului şi deci e antrenorul tău numărul unu.

— Sunt onorat, mademoiselle.

— Eu n-aş spune la fel!

— Gata, Penny, sau îţi încălzesc poponeaţa – şi la două gravitaţii! Lorenzo, sunt de acord că dublarea lui John Joseph Bonforte nu e ca o plimbare în landou – la naiba, ştim amândoi că s-a încercat prin mai multe atentate să i se lichideze asigurarea pe viaţă. Dar nu de asta ne temem noi acum. De fapt, de data asta, din motive politice pe care le vei înţelege, flăcăii cu care ne batem nu vor îndrăzni să-l ucidă pe Şef – sau pe tine când îl vei dubla pe Şef. Joacă tare – după cum ai văzut! – şi m-ar ucide pe mine, sau chiar pe Penny, chiar şi pentru cel mai mic avantaj. Te-ar ucide şi pe tine acum, dacă ar ajunge la tine. Dar când îţi vei face apariţia publică în rolul Şefului vei fi în siguranţă; contextul nu le va permite.

Îmi urmărea reacţiile.

— Ei bine? Am scuturat din cap.

— Nu te urmăresc.

— Nu, dar vei ajunge. E complicat, mai este şi atitudinea marţienilor faţă de această situaţie. Fii sigur că vei ştii totul înainte de a ajunge acolo.

Tot nu era a bună. Deocamdată nu-l prinsesem pe Dak cu vreo minciună, dar putea să mintă nespunându-mi totul, aşa cum a mai făcut-o, din păcate.

— Ia ascultă, n-am niciun motiv să te cred pe tine sau pe această domnişoară. Eu nu prea mă omor după domnul Bonforte şi nici nu are reputaţia unui om tulburător de cinstit. Când voi putea vorbi cu el? Imediat cum ajungem pe Marte?

Mutra veselă a căpitanului se întunecă.

— Mă tem că nu. Nu ţi-a spus Penny?

— Ce să-mi spună?

— Fiule, tocmai de-asta avem nevoie de o dublură pentru Şef. A fost răpit.

***

Mă durea capul, poate din cauza dublării greutăţii, sau poate a şocurilor prea numeroase.

— Acum ştii, continuă Dak. Ştii de ce Jock Dubois nu avea încredere în tine atunci, înainte de-a pleca. E cea mai mare bombă informaţională de la prima aselenizare încoace, şi asta-i treaba noastră – să facem pe dracu în patru să nu afle nimeni. Ne gândeam să te folosim până îl găseam şi-l aduceam înapoi.

De fapt, ai şi început personificarea. Nava asta nu e *Go For Broke,* este iahtul personal al Şefului şi biroul său călător, *Tom Paine. Go For Broke* e călare pe o orbită de parcare împrejurul lui Marte şi emite prin transponder semnale de recunoaștere ale acestei nave – fapt cunoscut numai de comandantul ei si ofiţerul de comunicaţii – în timp ce *Tommie* şi-a ridicat fustele şi goneşte spre Pământ pentru a culege un substituit pentru Şef. Ai început să scanezi, fiule?

Recunosc că nu prea.

— Da, dar… ia stai puţin, căpitane, dacă inamicii politici ai domnului Bonforte l-au răpit, de ce să tăinuiţi vestea? M-aş fi aşteptat să o trâmbiţaţi.

— Pe Pământ, da. În Noua Batavie, da. Pe Venus, da. Dar aici e vorba de Marte. Cunoşti legenda lui Kkkahgral Cel Tânăr?

— M? Mă tem că nu.

— Trebuie s-o studiezi; vei înţelege ce înseamnă un marţian. Pe scurt, băiatul ăsta, Kkkah, trebuia să apară într-un anumit loc şi într-un moment anume, cu mii de ani în urmă, pentru o mare onoare – pentru a fi făcut cavaler, ceva de genul ăsta. Independent de voinţa sa (din punctul nostru de vedere) n-a reuşit să ajungă la timp. Evident, urma să fie ucis – după legea marţiană. Dar pentru tinereţea şi nobleţea sa, câţiva radicali au cerut să i se dea voie să se întoarcă şi să pornească din nou. Dar Kkkahgral nu şi nu. A insistat să se respecte dreptul de a se inculpa singur, a câştigat si a fost executat. Fapt ce face din el întruchiparea, sfântul patron ai justiţiei pe Marte.

— E o nebunie!

— Crezi? Noi nu suntem marţieni. Ei sunt o rasă foarte veche şi au clădit un sistem de îndatoriri şi obligaţii pentru orice situaţie – cei mai mari formalişti cu putinţă. Comparaţi cu ei, vechii japonezi, cu ale lor *giri* şi *gimu,* erau de-a dreptul anarhişti. Marţienii nu au „bine” şi „rău” – au în schimb justeţe şi injusteţe, la pătrat, la cub şi aşa mai departe. Şi aici e tot şpilul – Şeful urma să fie adoptat în cuibul lui Kkkahgral ca însuşi Tânărul. Acum mă scanezi?

Încă nu. Pentru mine personajul ăsta, Kkkah, era unul dintre cele mai detestabile din *Le Grand Guignol.* Broadbent continuă:

— E foarte simplu. Şeful e poate cel mai mare student practician al obiceiurilor şi psihologiei marţiene. A studiat ani de zile. La amiaza locală, miercuri, la Lacus Soli, are loc ceremonia adopţiunii. Dacă Şeful ajunge acolo şi trece prin ea pe propriile-i picioare, totul e perfect. Dacă nu – şi nu are importanţă de ce – numele lui este de dispreţuit pe Marte, în fiecare cuib de la un pol la celălalt, iar cea mai mare lovitură politică interplanetară şi interrasială va fi ratată şi asta lui îi va fi imputată. Şi mai rău va fi reculul. Şi eu cred că, în cel mai bun caz, Marte se va retrage din asociaţia deschisă cu Imperiul. Dar mai plauzibile vor fi represaliile; fiinţe umane vor muri – poate toate de pe Marte. Apoi extremiştii din Partidul Umanităţii vor acţiona în stilul lor, iar Marte va fi înglobat în Imperiu cu forţa – dar după moartea ultimului marţian. Şi toate astea, dacă Bonforte nu se arată la ceremonia adopţiunii… Marţienii iau lucrurile astea în serios.

Dak a plecat la fel de brusc cum apăruse, iar Penelope Russell a reactivat proiectorul. Şi mi-am dat seama cu năduf că trebuia să-l întreb ce-i împiedică pe inamicii noştri să mă ucidă pe mine, dacă pentru a răsturna căruţa politicii era suficient ca Bonforte (în persoană, sau prin dublura sa) să fie împiedicat să ajungă la acea ceremonie barbară a marţienilor. Dar am uitat să-l întreb – poate că, de fapt, mi-era frică de răspuns.

Dar iată că-l studiam din nou pe Bonforte, îi urmăream mersul şi gesturile, îl simţeam, îl îngânam, plutind în detaşarea blândă a reveriei, generată de efortul artistic. Intrasem deja în „pielea” lui.

Dar am ieşit din ea, când mi s-a arătat o imagine în care Broadbent, înconjurat de marţieni, era atins de pseudo-membrele ălora. Eram atât de cufundat în imagine încât i-am simţit – iar putoarea era insuportabilă. Am strigat îngrozit:

— Închide-o!

S-a făcut lumină şi imaginea a dispărut. Domnişoara Russell mă privea.

— Dar asta ce mai e?

Încercam să-mi recapăt suflul şi să-mi stăpânesc tremuratul.

— Domnişoară Russell… îmi pare foarte rău… dar, te rog… nu-i mai da drumul. Nu pot să suport marţienii.

Mă privea uluită dar şi dispreţuitoare.

— Eu le-am spus, spuse calm dar cu răutate, că schema este ridicolă, n-o să ţină.

— Îmi pare foarte rău. N-am ce-i face.

N-a mai zis nimic, s-a ridicat cu greu din storcător. Nu a mers la fel de uşor ca Dak sub două gravitaţii, dar s-a descurcat. A plecat fără o vorbă, trăgând uşa după ea.

Nu s-a mai întors. În schimb în uşă a apărut un om care parcă locuia într-un uriaş vintir ambulant.

— Hai să trăieşti, tineret! hârâi. Era cam la şaizeci de ani, cam greoi, prietenos; nu era nevoie să-i văd diploma, era deprins cu suferinzii.

— Să trăieşti şi dumneata.

— De acord. Mai uşor ar fi în gravitaţie redusă. Privi în jos spre depozitul în care era balotat. Cum îţi place corsetul meu pe rotile? Nu-i prea arătos, dar îmi uşurează inima. Apropo, ca să fim în regulă, eu sunt doctorul Capek, terapeutul personal al domnului Bonforte. Ştiu cine eşti. Ce e, domnule, cu marţienii ăştia?

Am încercat să-i explic cât mai bine şi stăpânit.

Doctorul Capek dădu din cap.

— Căpitanul Broadbent trebuia să-mi spună. Schimbam ordinea în programul de îndoctrinare. Căpitanul e un tinerel de ispravă, dar, când şi când, muşchii sunt mai tari decât creierul… E un extravertit atât de perfect încât mă sperie. Dar nu-i grav. Domnule Smythe, îţi cer permisiunea să te hipnotizez. Ai cuvântul meu de medic că-ţi va fi de mare folos şi nu-ţi va afecta integritatea personală.

Scoase la iveală un ceas de buzunar din cele vechi, în chip de insignă a profesiei, şi-mi luă pulsul.

— Ţi-o acord, domnule, dar va fi în zadar. Nu se prinde de mine, spusei fiind obişnuit cu tehnicile hipnotice de când îmi făceam actul mental, iar profesorii mei n-au reuşit niciodată să mă hipnotizeze. Ceva hipnoză e bună în actul ăsta, mai ales dacă poliţia mai închide ochii când e vorba de legile asociaţiei medicale cu care ne-au blagoslovit.

Şi ce-i cu asta? Atunci, ne vom strădui. Ia încearcă să te linişteşti, să stai frumos si să vedem care e necazul.

Învârtea ceasul şi-i răsucea lănţişorul, după ce-mi luase pulsul. Am pomenit de el pentru că reflecta lumina ce venea de deasupra capului meu, dar îmi ziceam că nu era decât un tic nervos inconştient şi oricum, nu era aşa de important pentru a-mi atrage atenţia asupra lui.

— Sunt liniştit, îl asigurai. Întreabă-mă ce doreşti. Sau dacă vrei, asociaţie liberă.

— Doar lasă-te să pluteşti, spuse moale. La două gravitaţii, te simţi greu, nu? Eu, în momentele astea, dorm. Îţi scoate sângele din creier, te moleşeşte. Ei o să propulseze iar acum. Va trebui să dormim cu toţii… Ne vom simţi grei… Va trebui să dormim…

Începusem să-i spun că mai bine punea ceasul la locul lui, altfel îi sărea din mână. Dar n-am mai apucat.

Când m-am trezit, cealaltă cuşetă de accelerare era ocupată de doctorul Capek.

— Să trăieşti, puştiule, mă salută el. M-am săturat de căruţul ăla afurisit şi m-am vârât aici să-mi fie mai uşor.

— Ăă… suntem din nou la două gravitaţii?

— E? A, da! Suntem la două gravitaţii.

— Îmi pare rău că am aţipit. Cât am dormit.

— O, nu mult. Cum te simţi?

— Bine. Foarte odihnit, de fapt.

— Asta e efectul normal. Al accelerării, adică. Ce zici de nişte poze?

— Dar cum să nu, dacă doreşti, doctore.

— OK, spuse şi ridică mâna, iar încăperea se întunecă.

Mă gândeam că avea de gând să-mi arate alte imagini cu marţieni; mă hotărâsem să nu mă panichez. La o adică, în multe ocazii am considerat să mă prefac că nici nu există; nişte simple imagini cinematografice n-aveau cum să mă afecteze – înainte fusesem luat prin surprindere.

Erau într-adevăr imagini 3 D cu marţieni, cu şi fără domnul Bonforte. Şi puteam să-i studiez cu detaşare, fără groază şi dezgust. M-am pomenit că-mi făcea plăcere să-i privesc!

Am scăpat un strigăt şi Capek opri filmul.

— Necazuri?

— Doctore… m-ai hipnotizat!

— Aşa mi-ai spus.

— Dar eu nu pot fi hipnotizat.
— Neplăcut lucru.
— Ăă… deci ai reuşit. Nu-s bătut în cap să nu-mi dau seama. Să mai încercăm cu imaginile alea. Nu-mi vine să cred.
Le-a dat drumul si m-am uitat la ele si m-am minunat.
Marţienii nu erau dezgustători, dacă-i priveam fără prejudecată; nu erau nici urâţi. De fapt, erau la fel de graţioşi ca şi o pagodă chinezească. Adevărat, nu aveau formă umană, dar nici pasărea paradisului nu are, iar păsările paradisului sunt cele mai frumoase creaturi.
Am început să realizez şi că pseudo-membrele lor puteau fi expresive; gesturile lor ciudate aveau ceva din drăgălăşenia căţeluşilor. Îi priveam din totdeauna pe marţieni prin lentilele urii şi fricii.
Bineînţeles, am strâmbat din nas, cu mirosul lor era mai greu să te obişnuieşti – dar deodată mi-am dat seama că-i miroseam, simţeam acel miros – şi nu mă deranja! De fapt, îmi plăcea.
— Doctore! am spus. Maşina asta are şi dispozitiv mirositor, nu?
— Ei? Nu cred. Nu, sigur nu – ar fi o greutate parazitară prea mare pentru iaht.
— Dar trebuie să aibă. Simt foarte bine mirosul.
— A, da, spuse privindu-mă ruşinat. Puştiule, ţi-am mai făcut ceva care sper că nu te va incomoda.
— Da?
— Când scotoceam prin cutiuţa ta, am constatat că mare parte din orientarea ta neurotică referitoare la marțieni era determinată de mirosul trupurilor lor. N-am avut timp să aprofundez, aşa că am compensat-o. Am rugat-o pe Penny – adică tinerica de adineauri – să-mi împrumute din parfumurile ei. Tare mi-e teamă că de-acum, puştiule, monştrii tăi vor mirosi ca o casă de plăceri din Paradis. Dacă aveam timp, foloseam un miros mai familiar, ca, de exemplu, căpşuni, clătite şi sirop. Dar a trebuit să improvizez.
Am adulmecat. Da, mirosea a parfum puternic şi scump şi totuşi, la naiba, erau efluviile marţienilor.
— Plăcut.
— Aşa-i, n-ai încotro.

— Dar cred că aţi prăpădit o sticlă întreagă. E fleaşcă totul.

— Hă? Nicidecum. Ţi-am plimbat capacul pe la nas acum o jumătate de oră, i-am dat flaconul înapoi şi Penny s-a dus cu el, spuse şi adulmecă. Nu mai miroase. „Pasiunea Junglei”, aşa scria pe flacon. Cred că avea mult mosc. Am acuzat-o că vrea să extermine echipajul şi mi-a râs în nas, şi zicând asta se ridică şi deconectă stereopixul. Destul acum. Te pun la ceva mai folositor.

Când imaginile pieriră, pieri şi mireasma, cum se întâmplă cu dispozitivul mirositor. A trebuit să recunosc că era numai în capul meu. Dar, ca actor, eram conştient oricum.

Când Penny s-a întors, peste câteva minute, împrăştia aceeaşi mireasmă cu a marțienilor.

Adorabil.

Capitolul patru

Instruirea mea a continuat în acea cameră (camera de oaspeţi a domnului Bonforte adică) până la răsturnare. N-am dormit decât sub hipnoză, şi nici nu simţeam nevoia. Dar Capek şi Penny au stat cu mine pe rând. Din fericire, omul meu era foarte mult fotografiat şi înregistrat şi mai aveam şi colaborarea celor apropiaţi. Era material cât cuprinde; nu-mi rămânea decât să asimilez cât mai mult, treaz sau sub hipnoză. Nu ştiu de când nu-mi mai era antipatic Bonforte. Capek m-a asigurat – şi l-am crezut – că nu mi-a implantat nicio sugestie hipnotică în acest sens; nu-i cerusem, şi sunt sigur că respecta cu scrupulozitate preceptele morale ale medicului şi hipnoterapeutului. Dar cred că e ceva intrinsec – aş ajunge să-l îndrăgesc şi pe Jack Spintecătorul, dacă i-aş studia rolul. Deci aşa stă problema: pentru a învăţa un rol cu adevărat, trebuie să ajungi să fii acel personaj. Omul ori se place, ori se sinucide, una ori alta.

„A înţelege tot înseamnă a ierta tot” – şi-am început să-l înţeleg pe Bonforte.

La răsturnare, am avut parte de restul, de o gravitaţie promisă de Dak. N-am fost în imponderabilitate, iar în loc să stingă motoarele, ceea ce cred că era neplăcut pentru ei, în mers, nava a descris o înşurubare de 180 de grade, cum s-a exprimat Dak. Nava rămâne în accelerare şi asta se face repede, dar are un efect catastrofal asupra simţului echilibrului. Efectul se numeşte parcă Coriolanus. Sau Coriolis?

Tot ce ştiu despre nave e că acelea care operează de la suprafaţa unei planete sunt rachete adevărate, dar aceşti *voyageurs* le numesc „ceainice” – din cauza jetului de apă sau hidrogen cu care accelerează. Nu sunt considerate veritabile nave cu propulsie atomică, chiar dacă jetul este încălzit cu pile atomice. Navele de salt lung, cum e *Tom Paine,* adică transnavele, sunt (după cum mi-au spus ei) nave adevărate, folosind ecuaţia lui E care e egal cu MC la pătrat, sau M este egal cu EC pătrat? Mă rog, chestia aia inventată de Einstein.

Dak s-a străduit să-mi explice, şi fără îndoială că e interesant pentru cei care se ocupă cu de al de-astea. Dar nu văd de ce un gentleman să-şi încarce inutil mintea. Eu cred că oamenii ăştia de ştiinţă cu cât îşi fac mai mult de lucru cu riglele lor de calcul, cu atât viaţa ni se complică mai mult. Ce nu era bine înainte?

În cele două ore la o singură gravitaţie am fost mut în cabina lui Bonforte. I-am îmbrăcat hainele şi i-am purtat fizionomia, iar toţi aveau grijă să mă cheme „domnul Bonforte” sau „Şeful” sau (în cazul doctorului Capek) „Joseph”, pentru a mă ajuta în realizarea rolului.

Toţi în afară de Penny, adică... Nu putea să-mi zică „domnul Bonforte”. M-a ajutat cât a putut, dar nu-i venea să-mi spună aşa şi pace! Era limpede ca bună ziua că era tipul secretarei care, în taină şi cu deznădejde, îşi iubea bossul, iar pe mine mă respingea dintr-o profundă, ilogică dar firească amărăciune. Era greu pentru amândoi, mai ales că eu o găseam foarte atrăgătoare. Ce bărbat ar putea să dea ce-i mai bun în el, cu o femeie în preajmă care-l dispreţuieşte? Mie, în schimb, nu-mi displăcea. Îmi părea rău pentru ea, dar nu prea-mi cădea bine.

Eram în reprezentaţie de probe în culise, fiindcă nu toţi din *Tom Paine* ştiau că nu sunt Bonforte. Nu-i cunoşteam pe cei care nu ştiau de substituţie, dar aveam voie să mă relaxez şi să pun întrebări, când şi când, numai în prezenţa lui Dak, Penny şi a doctorului Capek. Ştiam că secretarul principal al lui Bonforte, domnul Washington ştia, dar nu arăta; era un mulatru vârstnic, uscăţiv, cu buze subţiri şi încleştate, ca de sfânt. Mai erau vreo trei care cu siguranţă ştiau, dar nu erau pe *Tom Paine,* vegheau şi ne acopereau de pe *Go For Broke,* având grijă de presă şi corespondenţă – Bill Corpsman, purtătorul de cuvânt, şi Roger Clifton. Nu ştiu să spun cu ce se ocupa Clifton. Reprezentant politic? Fusese ministru fără portofoliu, dacă vă amintiţi, pe când Bonforte era Ministru Suprem, dar asta nu lămureşte nimic. S-o luăm simbolic: Bonforte era cu strategia, Clifton cu dregătoria.

Acest mic grup era îndreptăţit să ştie; dacă mai ştiau şi alţii, nu era necesar să mi se spună cine. Oricum staff-ul lui Bonforte şi echipajul lui *Tom Paine* simţeau că la bord se petrecea un lucru neobişnuit, dar nu ştiau neapărat ce anume. Multă lume

m-a văzut intrând în navă, dar ca „Benny Grey”. Dar până să mă vadă din nou, devenisem „Bonforte”.

Cineva, prevăzător, făcuse rost de un echipament veritabil de machiaj, dar abia m-am atins de el. De aproape se vede fardul; nici Silicofleshul nu redă exact textura pielii. M-am mulţumit doar cu întunecarea tenului meu natural cu câteva umbre de Semiperm, în rest nu făceam decât să-i port figura, din interior. A trebuit să-mi sacrific mult din podoaba-mi capilară, doctorul Capek inhibând rădăcinile. Nu mă deranja; un actor poate purta oricând falsuri – şi eram sigur că slujba asta era suficient de bine plătită pentru a-mi putea permite să stau toată viaţa fără să fac nimic, dacă voiam.

Pe de altă parte, mi se făcea rău câteodată realizând că „viaţa” n-ar mai fi destul de lungă – vezi chestiile cu cel care ştie prea multe şi cei morţi şi bârfele. Dar începeam, pe bune, să capăt încredere în aceşti oameni. Erau cu toţii foarte drăguţi – ceea ce aflam şi despre Bonforte, ascultându-i discursurile şi vizionându-i pixurile. O figură politică nu e o persoană, am aflat, ci o echipă compactă. Dacă Bonforte n-ar fi fost un om cumsecade, nu i-ar fi strâns în jurul său pe aceşti oameni.

Limba marţiană îmi va da multă bătaie de cap, îmi zisesem. Ca mai toţi actorii, ciupeam ceva marţiană, veneriană şi joviana periferică etc., cât să fiu credibil în faţa camerei sau pe scenă. Corzile vocale umane nu sunt atât de versatile ca timpanul marţianului, îmi pare, şi, în orice caz, transcrierea semifonetică în litere romane, de pildă „kkk” sau „jjj” sau „rrr”, nu are de a face cu sunetele reale mai mult decât g din „gnu” cu pocnetul inhalat prin care un Bantu pronunţă „gnu”, „jjj”, ca un exemplu, aduce mult cu un strigăt din Bronx.

Norocul meu a fost că Bonforte nu era dotat pentru alte limbi, pe când eu sunt un profesionist: am ureche, imit orice sunet, de la un fierăstrău lovind un cui într-o scândură până la găina deranjată în cuibar. Era necesar să acumulez puţina marţiană pe care o stăpânea Bonforte. Muncise mult pentru a-şi depăşi limitele; fiecare cuvânt şi frază pe care le ştia fuseseră înregistrate pentru a-şi putea studia greşelile.

Aşadar, i-am studiat greşelile, cu ajutorul proiectorului şi cu Penny lângă mine tot timpul, selectând casete şi răspunzând la întrebări.

Limbile oamenilor sunt de patru feluri: flexionare, ca anglo-americana, poziţionale cum e chineza, aglutinate ca vechea turcă, polisintetice (unităţi prepoziţionale) ca limba eschimoşilor – la care, bineînţeles, adăugăm acum structurile străine, bizare şi aproape imposibile pentru mintea omenească, ale venerienei non-repetitive şi emergente. Din fericire, marţiana e analogă structurilor lingvistice umane. Marţiana fundamentală, limbajul comercial, este poziţională şi conţine numai idei concrete simple precum salutul: „Te văd”. Marţiana superioară este polisintetică şi foarte stilizată, cu expresii pentru fiecare nuanţă din sistemul lor complex de recompense şi pedepse, obligaţii şi îndatoriri. Fusese prea mult pentru Bonforte.

Penny mi-a spus că el putea să citească foarte uşor şirurile de puncte folosite de ei pentru scriere, dar în marţiana superioară nu putea pronunţa decât câteva sute de propoziţii.

Mamă, cât am tras să învăţ puţinele sute pe care le ştia!

Greul căzuse pe umerii lui Penny. Şi Dak vorbea puţină marţiană, dar era nevoit să stea mai mult în cabina de control, din cauza pierderii lui Jock. Am coborât de la doua gravitaţii la una pe parcursul ultimelor milioane de mile, timp în care nu l-am mai văzut, iar eu am studiat ritualul ceremoniei adopţiunii, asistat de Penny.

Tocmai terminasem de parcurs discursul de acceptare a primirii în cuibul lui Kkkah – un discurs altfel decât cel spiritual al unui băiat evreu ortodox care îşi asumă responsabilităţile bărbăţiei, ci tot atât de rigid, invariabil, ca monologul lui Hamlet. Îl citisem, completându-l cu erorile de pronunţie şi cu ticurile faciale ale lui Bonforte, si întrebai:

— Cum a fost?

— A fost foarte bine, răspunse ea fără entuziasm.

— Mersi, creațo.

Era o expresie pe care o culesesem din casetele de practică lingvistică din arhiva lui Bonforte; aşa-i spunea ei în momentele sale de gingăşie – şi eram exact în rol.

— Nu-ţi permit să-mi spui aşa!

Sincer surprins, îi spusei, tot în rol:

— Vai, Penny, copila mea!

— Nu-ţi permit să-mi spui nici aşa! Nu eşti decât un impostor! Un măscărici! Un… actor!

Sări în picioare, fugi – doar până la uşă, mai departe n-avea unde – se opri, îşi luă faţa în mâini, cu umerii zgâlţâiţi de plâns.

Cu un efort deosebit mă rupsei de personaj, şi revenind la figura şi vocea personală, spusei:

— Domnişoară Russell!

Se opri din plâns, se răsuci, mă privi şi-i căzu falca.

Adăugai, păstrându-mi identitatea:

— Vino înapoi şi stai jos.

Credeam că o să mă refuze, apoi păru că-şi revine, veni încet la locul ei, se aşeză, cu mâinile în poală, dar arborând mutriţa unei fătuţe care mai ţine puţin supărarea.

Îi dădui un răgaz, apoi spusei calm:

— Da, domnişoară Russell, sunt un actor. E un motiv serios să mă jigneşti?

Era îmbufnată.

— Fiind actor, am venit aici să-mi fac meseria. Si știi de ce. Știi că am fost tras pe sfoară – nu aş fi acceptat dacă eram pus la curent, orice-ar fi fost. Îmi displace slujba asta mai mult decât îţi displace prezenţa mea – pentru că, în ciuda exaltantelor asigurări ale căpitanului Broadbent, cred că va fi vai şi amar de pielea mea – şi ţin foarte mult la pielea mea; numai pe asta o am. Şi cred că ştiu de ce nu mă poţi înghiţi. Dar e ăsta un motiv să-mi faci viaţa şi mai grea?

Mormăi.

— Vorbeşte tare! făcui.

— E necinstit! E indecent!

Oftai.

— Este mai mult chiar, este imposibil – fără bunăvoinţa celorlalţi membri ai distribuţiei. Să-l chemăm deci pe căpitanul Broadbent şi să-i spunem. Hai să renunţăm.

Îi văzui imediat fața.

— O, nu! Nu se poate.

— De ce? Mai bine renunţăm acum decât să dăm chix. Nu pot susţine o reprezentaţie în aceste condiţii. Să recunoaştem.

— Dar… dar… trebuie! E necesar.

— De ce e necesar, domnişoară Russell? Raţiuni politice? Nu mă interesează politica nici atât – şi mă-ndoiesc că ai avea vreun interes profund. Atunci de ce trebuie?

— Pentru că… pentru că… el…

Se opri, nemaiputând continua din cauza sughiţurilor.

Mă ridicai, mersei spre ea, îi pusei mâna pe umăr.

— Ştiu. Pentru că, altfel, ceva ridicat de el în ani de zile se prăbuşeşte. Pentru că el nu poate să acţioneze, ; ar eu şi prietenii lui încercăm să acţionăm în locul lui. Pentru că îi sunt devotaţi. Pentru că şi tu îi eşti devotată. Cu toate astea, e dureros să vezi pe altcineva în locul care i se cuvine numai lui. Şi apoi, tu eşti aproape ieşită din minţi de durere şi îngrijorare. Aşa e?

— Da.

Abia o auzii. O luai de bărbie şi-i ridicai capul.

— Ştiu de ce ţi-e aşa de greu să mă suporţi în locul lui. Îl iubeşti. Dar eu fac tot ce ştiu pentru el acum. Trezeşte-te femeie! Trebuie să-mi complici şi mai mult munca, socotindu-mă un gunoi?

Era şocată. Credeam că mă va plesni. Spuse deodată:

— Îmi pare rău. Îmi pare foarte rău. Nu se va mai întâmpla.

Îi lăsai bărbia şi spusei sec:

— Atunci, la treabă!

Nu se mişcă.

— Poţi să mă ierţi?

— Hm? N-am de ce să te iert, Penny. Te-ai purtat aşa pentru că-l iubeşti şi erai îndurerată. Acum, hai la treabă. Vreau să iasă la fix – şi mai avem câteva ore, spusei intrând imediat în rol.

Luă o casetă şi recomută proiectorul. Îl mai privi o dată pe Bonforte, apoi făcui discursul de acceptare fără sunet, potrivindu-mi vocea – vocea lui, vreau să spun – cu imaginea. Ea mă urmărise, trecându-şi privirea uluită de la imagine la mine. Terminai şi deconectai singur proiectorul.

— Cum a fost?

— A fost perfect!

Am zâmbit ca el.

— Mersi, creaţo.

— Pentru puţin… „domnule Bonforte”.

Peste două ore eram la rendez-vous cu *Go For Broke.*

***

Dak îi aduse pe Roger Clifton şi Bill Corpsman în cabina mea, imediat după transferul lor de pe *Go For Broke.* Îi ştiam din poze. Mă ridicai şi spusei:

— Bună, Rog. Ce bine că te văd, Bill.

Vocea-mi era caldă, dar degajată; la nivelul acestor oameni, o cursă pe Pământ şi înapoi înseamnă o simplă despărţire de câteva zile, şi-atât. Am șontâcăit apropiindu-mă de ei şi le-am întins mâna. Nava era atunci în propulsie inferioară pentru ajustarea orbitei.

Clifton îmi aruncă o privire scurtă, apoi „merse” şi el. Îşi scoase trabucul din gură, îmi strânse mâna şi spuse liniştit:

— Mă bucur că te-ai întors, Şefule.

Mărunţel, chelie, vârstă medie, avea aerul unui avocat şi a unui bun jucător de poker.

— Ceva deosebit în lipsa mea?

— Nu. Rutină. Penny are dosarul.

— Bun.

Mă-ntorsei spre Bill Corpsman şi-i întinsei mâna.

Nu dădu mâna. Îşi puse mâinile în şold, mă măsură şi fluieră.

— Nemaipomenit! Cred că vei reuşi, zise măsurându-mă iar. Întoarce-te, Smythe. Plimbă-te. Ia să văd cum mergi.

Simţeam iritarea lui Bonforte în faţa acestei impertinenţe, desigur, o exprimam. Dak îl prinse de braţ şi-i spuse:

— Dă-o dracu’, Bill. Ai uitat ce-am vorbit?

— Fleacuri! Camera este izolată fonic. Vreau să văd dacă e în stare. Smythe, cum stai cu marţiana? O gângureşti?

I-am răspuns cu o singură polisilabă chiţăită în marţiana superioară, o propoziţie care înseamnă aproximativ: „Buna purtare impune ca unul dintre noi să plece!” – dar însemna mai mult, fiind o provocare ce determină demisia cuiva dintr-un cuib.

Nu cred că Corpsman a înţeles-o; îmi spuse rânjind:

— M-ai dat gata, Smythe. E bine.

Dar Dak înţelesese. Îl luase de mânecă pe Corpsman.

— Bill, ţi-am spus s-o dai dracu’. Eşti pe nava mea, e un ordin. De acum jucăm pe bune – minut cu minut.

Clifton spuse şi el:

— Fii atent cu el, Bill. Ştii că aşa am stabilit. Să nu călcăm alături.

Corpsman îl privi şi ridică din umeri.

— E-n regulă, în regulă. Îl verificam doar – oricum, a fost ideea mea. Îmi oferi o jumătate de zâmbet şi zise: Să trăiești, domnule Bonforte. Mă bucur că te-ai întors.

Fusese o umbră de emfază pe „domnule”, dar îi răspunsei:

— Mă bucur că sunt din nou acasă, Bill. Mai ai ceva să-mi spui înainte de a coborî?

— Nu cred. Conferinţă de presă la Goddard City după ceremonii.

Vedeam cum îmi urmărea reacţiile. Dădui din cap.

— Foarte bine.

Dak interveni.

— Dar, Rog, cum vine asta? E nevoie? Tu ai autorizat-o?

— Aveam de gând să mai spun, continuă Corpsman, întorcându-se spre Clifton, înainte ca să scape vâslele căpitanul nostru, că voi avea grijă să le spun băieţilor că Şeful a contractat o laringită în timpul ceremoniilor – sau o limităm la câteva întrebări scrise anticipative la care vom da nişte răspunsuri, pe care le vom scrie în timpul ceremoniilor. Văzând cât de mult aduce cu Şeful, aş risca. Ce zici, domnule… „Bonforte”? Crezi că te descurci?

— Nu văd nicio problemă, Bill.

Mă gândeam că dacă reuşeam să trec pe lângă marţieni cu nonşalanţă, aş fi în stare să bat câmpii *ad lib.* cu o grămadă de reporteri umani până s-ar plictisi. Stăpâneam vorbirea lui Bonforte şi ceva din atitudinile lui politice – şi nu e cazul să intru în detalii.

Dar Clifton era îngrijorat. N-apucă să vorbească pentru că difuzorul tună. „Căpitanul e chemat la cabina de control. Minus patru minute”.

Dak spuse degrabă.

— Trebuie să vă aranjaţi aici. Trebuie să pun sania pe pârtie. Sus nu-l mai am decât pe tânărul Epstein.

Porni spre uşă.

Corpsman strigă.

— Hei, căpitane! Voiam să-ţi spun…

Ieşi pe uşă după Dak, fără să-şi ia rămas bun.

Roger Clifton închise uşa lăsată deschisă de Corpsman, veni înapoi şi spuse rar:.

— Vrei să rişti conferinţa asta de presă?

— Cum credeţi. Eu vreau să-mi fac treaba.

— Mmm… Atunci, eu aş risca – dacă folosim metoda lui Bill cu întrebări scrise. Dar voi verifica răspunsurile lui Bill înainte ca tu să le enunţi.

— Foarte bine. Dacă reuşeşti cumva să-mi parvină pentru zece minute, nu va fi nicio dificultate. Învăţ repede.

Mă inspectă.

— Te cred… Şefule. E-n regulă, o pun pe Penny să-ţi paseze răspunsurile imediat după ceremonii. Apoi te retragi frumos la toaletă.

— Merge.

— Cred că da. Ăă… Trebuie să-ţi spun că mă simt mult mai bine, acum, că te-am văzut. Te pot ajuta cu ceva?

— Nu cred, Rog. A, ba da. Ceva noutăţi… de la el?

— M? Ei, şi da şi nu. E tot în Goddard City; suntem siguri. Nu au decolat de pe Marte, nici spre altă zonă. Le-am blocat ieşirile – dacă aveau de gând să-şi ia zborul.

— Păi! Goddard City nu e mare, nu? Nu mai mult de o sută de mii? Atunci care-i şpilul?

— Şpilul e că nu îndrăznim să admitem că tu – adică el – nu mai e. După ce terminăm cu adopţiunea asta, te scoatem din circulaţie şi anunţăm răpirea ca şi cum tocmai ar fi avut loc şi-i vom face să ia oraşul la purecat. Autorităţile orăşeneşti sunt toţi aleşii Partidului Umanităţii, dar va trebui să colaboreze – după ceremonie. Va fi cea mai entuziastă colaborare pe care ai văzut-o vreodată, pentru că va trebui să-l scoată la iveală pe Bonforte, înainte ca tot cuibul Kkkahgral să facă praf oraşul.

— Oho. Mai am încă multe de învăţat despre psihologia şi obiceiurile marțienilor.

— Toţi mai avem!

— Rog? Mmm… Ce te face să crezi că mai e în viaţă? Nu le-ar fi mult mai folositor – mai puţin riscant – să-l ucidă?

Mă gândeam cât de uşor scapi de un cadavru, dacă eşti destul de tare.

— Te înţeleg. Dar şi asta este legată de conceptele marţienilor despre „justeţe” (a folosit cuvântul marţian). Moartea e o scuză acceptabilă pentru neîmplinirea unei obligaţii. Dacă ar fi ucis, l-ar adopta în cuib post-mortem – şi atunci tot cuibul şi probabil toate celelalte cuiburi de pe Marte vor porni să-l răzbune. Nu le va păsa câtuşi de puţin dacă toată rasa umană va trebui să moară sau să fie ucisă – dar a ucide această fiinţă umană pentru a nu ajunge să fie adoptată, asta-i cu totul altă mâncare de peşte. E o problemă de obligaţie şi justeţe – în unele privinţe răspunsul marţienilor la o situaţie este atât de automată încât te gândeşti la instinct. Dar nu e instinct, desigur, fiindcă sunt incredibil de inteligenţi. Dar sunt în stare si de cele mai afurisite chestii.

Se încruntă şi adăugă:

— Câteodată regret că am plecat din Sussex. Avertismentul alarmei întrerupse discuţia, obligându-ne să ne grăbim spre cuşete. Dak o făcuse dinadins; naveta din Goddard City ne aştepta când intrarăm în imponderabilitate. Toţi cinci am coborât întinşi în cele cinci fotolii – alt schepsis al planificării; comisarul rezident îşi exprimase dorinţa de a urca pentru a mă întâmpina, dar a fost convins de Dak să renunţe, anunţându-l că nu era loc.

Am încercat să văd mai bine suprafaţa lui Marte, în timp ce coboram, pentru că abia o văzusem din cabina de control a lui *Tom Paine* – ca unul care mai fusesem acolo de sute de ori, nu trebuia să-mi trădez curiozitatea turistică. N-am văzut mare lucru; pilotul navetei nu ne-a întors pentru a putea vedea bine decât atunci când am intrat în planare, iar atunci eram ocupat cu masca de oxigen.

Afurisita aia de mască de tip marţian era gata să mă termine; nu avusesem ocazia să exersez – Dak nu se gândise şi n-am întrevăzut niciun necaz; mai purtasem măşti spaţiale şi acvatice şi credeam că e cam acelaşi lucru. Nu era. Modelul favorit al lui Bonforte n-avea dispozitiv bucal, un Mitsubishi „Vânt Blând”

care presurizează direct prin nări – clamă nazală, tampoane pentru nări, iar tuburile pornesc pe sub fiecare ureche din super-alimentatorul de la ceafă. Este, nu zic nu, un aparat fain, dacă eşti obişnuit cu el, fiindcă poţi să vorbeşti, să mănânci, să bei, etc. Cu el. Dar, mai bine îmi băga un dentist amândouă mâinile în gură.

Singura dificultatea reală este exerciţiul conştient al controlului muşchilor obturatori din gură, altfel şuieri ca un ceainic, pentru că blestemăţia operează pe diferenţa de presiune. Din fericire, pilotul a egalizat cu presiunea de pe suprafaţa lui Marte când am avut cu toții măştile fixate. Pe moment am crezut că o mierlesc din cauza bazaconiei. Dar m-am trezit că mi-era la fel de familiară ca şi periuţa mea de dinţi. Aşa am crezut – după.

Dak m-a scutit de pălăvrăgeala cu comisarul rezident pe parcursul celor două orc de coborâre, dar nu-l puteam ocoli mereu: m-a întâmpinat pe pistă. Timing-ul precis m-a scutit de alte contacte umane, fiindcă trebuia să ajung repede în oraşul marţienilor. Era corect, dar era ciudat că eram mai protejat printre marţieni decât printre semenii mei.

Era şi mai ciudat că mă aflam pe Marte.

Capitolul cinci

Domnul comisar rezident Boothroyd era alesul Partidului Umanităţii, bineînţeles, cum era tot staff-ul lui, cu excepţia tehnicienilor din serviciul civil. Dak mi-a spus că Boothroyd, aproape sigur, nu era implicat în povestea asta; Dak îl considera onest dar prost. Astfel că nici Dak nici Clifton nu credeau că Ministrul Suprem Quiroga era implicat; ei bănuiau grupul clandestin terorist din Partidul Unităţii, autointitulat „Activiştii" – susţinut de băieţi suspuşi care aveau banul şi interese financiare.

Eu n-aş deosebi un Activist de un acţionar.

Dar în clipa în care ne-am aşezat, ceva îmi sări în ochi şi-ncepui să mă întreb dacă amicul Boothroyd era aşa de onest şi prost cum credea Dak. Era ceva neînsemnat, dar astfel de nimicuri pot periclita o personificare. Pentru că eu eram un Foarte Important Vizitator, comisarul m-a întâmpinat; pentru că nu aveam altă funcţie publică decât cea de membru în Marea Adunare şi călătoream neoficial, nu au fost onoruri oficiale. Era numai el şi aghiotantul – şi o fetiţă de vreo cincisprezece ani.

Îl cunoşteam din fotografii şi ştiam destule despre el; Rog şi Penny mă instruiseră. Ne-am strâns mâinile, l-am întrebat de sinuzită, i-am mulţumit pentru frumoasa şedere din timpul ultimei vizite, iar cu aghiotantul lui am vorbit în stilul de la om la om, în care excelează Bonforte. Apoi m-am întors spre fată. Ştiam că Boothroyd avea copii, iar ea era cam de aceeaşi vârstă şi de acelaşi sex cu unul dintre ei; n-am ştiut – poate nici Rog şi nici Penny n-au ştiut – dacă o mai întâlnisem.

Boothroyd însuşi m-a scos din încurcătură.

— N-o ştii pe fiica mea Deirdre, nu? A ţinut să vină cu mine.

Bonforte nu apăruse în compania unor fetiţe, nicăieri în imaginile pe care le-am studiat – aşa că a trebuit să fiu Bonforte – văduv trecut de cincizeci de ani, fără copii, fără nepoţi, cu puţină experienţă cu adolescentele, probabil – dar cu multă experienţă cu străini de toate felurile. Aşadar m-am purtat cu ea

ca şi când ar fi fost de două ori mai matură; nu i-am sărutat mâna, ei, nu chiar. A roşit de plăcere.

Boothroyd spuse cu indulgenţă:

— Ei, întreabă-l, draga mea. Poate nu vei mai avea ocazia.

Roşi şi mai mult şi spuse:

— Domnule, îmi puteţi da un autograf? Colegele mele le colecţionează. Îl am pe cel, al domului Quiroga... Trebuie să-l am și pe al dumneavoastră.

Scoase un carneţel pe care-l ţinuse ascuns la spate.

Eram ca un pilot de elicopter căruia i se cerea permisul – ăsta eram eu dar în pantalonii altuia. Studiasem din greu, dar nu mă gândisem că trebuia să plastografiez. Pe toţi dracii, nu poţi face totul în două zile şi jumătate!

Dar nu se putea ca Bonforte să refuze o astfel de cerere – şi eu eram Bonforte. Am zâmbit jovial şi am spus:

— Şi zici că-l ai pe-al domnului Quiroga?

— Da, domnule.

— Numai autograful?

— Da. Ăă, a scris „Cele mai bune urări”.

Îi făcui cu ochiul lui Boothroyd.

— Numai „Cele mai bune urări”, ei? Pentru domnişoare, eu nu scriu decât „Cu dragoste”. Uite ce-am să fac eu...

Îi luai carneţelul, îl răsfoii.

— Şefule, zise impacientat Dak, nu mai avem timp.

— Stăpâneşte-te, spusei fără să-l privesc. Întreaga naţie marţiană poate aştepta, dacă e nevoie, pentru o domnişoară. Înmânai carneţelul lui Penny. Notează, te rog, dimensiunile acestui carneţel. Şi adu-mi aminte să trimit o fotografie potrivită pentru a fi lipită pe el – cu autograf cu tot, bineînţeles.

— Da, domnule Bonforte.

— Ce zici, domnişoară Deirdre?

— Uau!

— Bun. Îţi mulţumesc că mi-ai cerut. Putem pleca acum, căpitane. Domnule comisar, aceasta este maşina dumitale?

— Da, domnule Bonforte, spuse şi-şi legănă ţeasta. Mi-e teamă că ai convertit un membru al propriei mele familii la erezia dumitale Expansionistă! Nu prea sportiv, ei? Potcoave în mănuşi şi celelalte?

— Asta ca învăţare de minte, să n-o mai expui unor companii nefaste – nu, domnişoară Deirdre? întrebai şi ne strânserăm mâinile din nou. Mulţumim pentru întâmpinare, domnule Comisar. Acum, îmi pare rău, cred că ar trebui să ne grăbim.

— Da, desigur. Cu plăcere.

— Mulţam, domnule Bonforte!

— Eu îţi mulţumesc, draga mea.

M-am întors încet, pentru a nu apărea nesigur şi nervos în imagine.

Peste tot erau fotografi, sunetişti, cameramani şi aşa mai departe, şi mulţi reporteri. Bull ţinea reporterii departe; când eram pe picior de ducă, îmi făcu un semn cu mâna şi spuse:

— Ne vedem mai târziu, Şefule, şi ne întoarse spatele pentru a vorbi cu unul dintre ei.

Rog, Dak şi Penny urcară în maşină. Aglomeraţia era cea obişnuită pe un cosmodrom; nu atât de mare ca pe un terraport, dar destulă. Nu-mi făceam probleme din moment ce Boothroyd acceptase personificarea – deşi printre cei prezenţi erau cu siguranţă şi unii care ştiau că nu eram Bonforte.

Dar nu voiam să-mi fac griji din cauza lor. N-aveau ce să-mi facă, fără să se incrimineze pe ei înşişi.

Maşina era un R011S Outlander, presurizat, dar am păstrat masca de oxigen, aşa cum au făcut toţi. M-am aşezat pe locul din dreapta, Rog, lângă mine, Penny, lângă el, iar Dak se chirci pe un scaun pliant. Şoferul aruncă o privire îndărăt prin retrovizor şi porni maşina.

Rog spuse încet:

— Mă alarmasem acolo.

— Fără niciun motiv. Acum, vă rog, linişte. Vreau să revăd discursul.

De fapt voiam să mă hlizesc la decorul marţian; ştiam discursul la perfecţie. Şoferul ne ducea pe latura de nord a pistei. Citeam firmele. *Verwijs Trading Company, Diana outlines Ltd., Trei Plante şi l.G. Farbenindustrie.* Marţieni erau aproape cât şi oameni. Noi, bursucii, avem impresia că marţienii sunt greoi ca melcii – pe planeta noastră mai grea, sunt. În lumea lor, alunecă pe bazele lor ca o piatră plată zvârlită pe luciul apei.

La dreapta, spre sud, dincolo de pistă, Marele Canal rupea orizontul prea apropiat, cu celălalt mal răsturnat dincolo de el. Drept în faţă era cuibul Kkkah, un oraş de basm. Mă holbam, inima tresărind în faţa frumuseţii sale fragile, când Dak tresări.

Ieşisem de mult din traficul zonei locuite iar, din faţă venea spre noi o altă maşină; o văzusem fără să o iau în seamă. Dar Dak era mereu pe fază; când cealaltă maşină era foarte aproape, doborî paravanul care-l despărţea de şofer şi-l înhăţă pe acesta de gât şi prinse volanul. Ne înclinarăm spre stânga, ştergând cealaltă maşină, apoi spre dreapta, aproape de buza şoselei. Era cât pe-aci să ne răsturnăm, pentru că trecusem de pistă şi aici autostrada se învecina cu canalul.

Nu i-am fost de prea mare ajutor lui Dak cu trei zile în urmă, în Eisenhower, dar atunci nu eram înarmat şi nici nu mă aşteptam la necazuri. Nici acum nu eram înarmat, nici cu un colt otrăvitor, dar m-am comportat mai bine. Dak era mai mult decât ocupat să conducă maşina, aruncat de pe scaunul din spate. Şoferul, dezorientat, încerca să-l îndepărteze de la volan.

M-aruncai în gâtul şoferului, prinzându-l în menghină cu braţul stâng, iar cu un deget împungându-i coastele.

— Dacă mişti, asta ţi-a fost!

Vocea aparţinea eroului negativ din *The Second-story Gentleman,* şi replica era a lui.

Prizonierul meu devenise foarte tăcut.

Dak întrebă grăbit:

— Rog, ce fac ăia?

Clifton se uită în spate.

— Întorc maşina.

— Ok, Şefule, zise Dak. Ţine pistolul pe şmecherul ăsta, că eu trec peste. Şi deja trecea, incredibil, având în vedere picioroangele lui şi înghesuiala din maşină; se aşeză vesel. Mă-ndoiesc că orice maşinărie pe roţi poate prinde un Rolls pe un drum drept.

Lovi acceleratorul şi maşina se smuci plecând ca din tun.

— Cum mai e, Rog?

— E-n regulă. Ce facem cu ăsta? Îi facem vânt?

Victima mea gemu.

— N-am făcut nimic.

Băgai degetul mai adânc şi amuţi.

— O. Mai nimic, fu de acord Dak cu ochii la drum. N-ai încercat decât să faci un mic „bum!” – suficient ca domnul Bonforte să întârzie la întâlnire. Dacă nu observam că o lăsaseși mai moale ca să-ţi fie mai uşor, scăpai. Te-ai pleoştit, ai? spuse şi luă un viraj scurt, cu pneurile urlând, cu giro-ul pus la grea încercare pentru a ne putea ţine pe drum. Care-i situaţia, Rog?

— S-au dat bătuți.

— Aşa.

Dak nu încetini; cred că depăşisem cu mult trei sute de kilometri.

— Oare ar încerca să ne arunce în aer cu unul din băieţii lor la bord? Ce zici, băiatu’? Te casează?

— Nu ştiu ce îndrugi! O să-ţi pară rău!

— Ei, nu? Cuvântul a patru oameni respectabili contra dosarului tău de criminal? Sau nu eşti ocnaş? N-are a face, domnul Bonforte preferă să conduc eu, iar tu, fireşte, eşti încântat să-i faci un favor domnului Bonforte.

Ne lovirăm de o piatră de nimic, aflată pe drumul ca oglinda, şi sării împreună cu captivul meu în tavan.

— Domnul Bonforte!

Victima mea o spusese ca pe o înjurătură.

După câteva secunde de tăcere, Dak spuse:

— Nu cred c-o să-i facem vânt ăstuia, Şefule. Te lăsăm acolo, iar noi ne retragem într-un loc liniştit ca să putem sta de vorbă.

Şoferul încercă să se elibereze, dar accentuai strânsoarea şi-l împunsei cu degetul. Un deget, nu-l prea simţi ca o ţeavă de pistol – dar cine vrea să se convingă dacă e? Se linişti şi spuse:

— N-o să-ndrăzniţi să mă înţepaţi.

— Vai, nu! făcu Dak, prefăcut. E ilegal. Penny, fetiţo, ai un bold?

— Cum să nu, Dak.

O auzii pe Penny, parcă speriată – eu eram. Parcă şi înspăimântată – eu, sigur, eram.

— Aşa, băiatu’, ia spune, ţi-a mai băgat cineva un bold sub unghii? Se zice că anulează chiar şi o comandă hipnotică de a nu spune nimic. Lucrează pe subconştient, sau cum i-o zice. Singurul dezavantaj este zgomotul neplăcut produs de pacient.

Dar mergem undeva în dune, unde nu vei deranja pe nimeni, poate doar pe scorpionii nisipurilor. După ce vorbeşti – acum vine partea cea mai mişto! După ce vorbeşti, îţi dăm drumul, nu-ţi facem nimic, îţi dăm voie să te-ntorci în oraş. Dar acum – ciuleşte urechile! – dacă eşti cuminte, îţi facem şi un cadou. Pentru plimbarea asta, îţi lăsăm şi masca.

Dak tăcu; se auzea doar vuietul aerului subţire marţian peste capotă. O fiinţă umană ar putea rezista vreo două sute de Yarzi pe Marte fără mască de oxigen, dacă e zdravăn. Am citit parcă de unul care a mers aproape o jumătate de milă până a dat ortul. Mă uitai la kilometraj; ne găseam la douăzeci şi trei de kilometri de Goddard City.

Prizonierul nostru zise stins;

— Pe onoarea mea, nu ştiu nimic. M-au plătit doar să stric maşina.

— Îţi stimulăm noi memoria.

Apăruseră porţile oraşului marţian; Dak începu să reducă viteza.

— Aici cobori, Şefule. Rog, ia pistolul şi scuteşte-l pe musafirul nostru de prezenţa Şefului.

— S-a făcut, Dak.

Rog se apropie, îl împunse în coaste – tot cu mâna goală.

M-am dat în lături. Dak frână înaintea porţilor.

— Mai avem patru minute, spuse vesel. Faină maşină. Mi-ar plăcea şi mie una. Rog, ia fă-mi loc.

Clifton îi făcu pe plac, iar Dak, cu lopata lui, îi trase şoferului o laterală expertă în gât; omul se înmuie.

— Va sta cuminte, până una-alta. Aici, sub ochii cuibului, nu ne putem permite nimic dubios. Să verificăm timpul.

Aşa făcurăm. Mai aveam trei minute şi jumătate.

— Trebuie să fii punctual, înţelegi? Nicio secundă mai devreme, nicio secundă mai târziu, la fix.

— În ordine, răspunserăm în cor, Clifton şi cu mine.

— Treizeci de secunde pentru urcatul rampei. Ce-ai de gând să faci în restul de trei minute?

Oftai.

— Să-mi vin în fire.

— Nici nu ţi-ai ieşit. Ai fost pe fază. Capul sus, fiule. Mai ai două ore şi te întorci acasă cu buzunarele doldora. Ultimul tur de pistă.

— Sper. A fost tare. Ei, Dak?

— Da?

— Vino puţin.

Ieşii din maşină şi-i făcui semn să vină mai departe.

— Ce se-ntâmplă dacă fac o greşeală… acolo?

— A? făcu Dak surprins, apoi râse cam prea tare. Nu vei face nicio greşeală. Penny mi-a spus că eşti nemaipomenit.

— Da, dar dacă mă-ncurc?

— Nu te-ncurci. Ştiu cum te simţi; am păţit la fel la prima asolizare solitară. Dar când a fost să fie, eram prea ocupat cu manevrarea ca să mai am timp să greşesc.

Clifton strigă, glasul pierzându-se în aerul subţire.

— Dak! Eşti atent la timp?

— E grămadă. Peste un minut

— Domnule Bonforte!

Era Penny. Am revenit la maşină. A coborât şi mi-a întins mâna.

— Succes, domnule Bonforte.

— Mulţumesc, Penny.

Am dat mâna cu Rog, Dak m-a bătut pe umăr.

— Minus treizeci şi cinci de secunde. E timpul.

Am dat din cap şi am început să urc pe rampă. Cred că mai era o secundă, maxim două, până la momentul stabilit, când am ajuns sus, pentru că marile porţi au început să se deschidă când am ajuns în faţa lor. Am tras aer în piept şi am blestemat afurisita aia de mască de aer.

***

Apoi am urcat pe scenă.

Nu are importanţă de câte ori ai făcut-o, aşteptarea ridicării cortinei îţi taie răsuflarea şi-ţi îngheaţă inima. Desigur, ştii ce ai de făcut. Desigur, i-ai spus managerului să-şi facă socotelile. Desigur, ai mai făcut-o de atâtea ori. Nu contează – când ieși în fată si știi că, toţi ochii sunt aţintiţi asupra ta, aşteptând să vorbeşti, aşteptând să faci ceva – poate chiar aşteptând să-ţi uiţi replicile, mamă, cum te simţi! De-asta există sufleuri.

M-am uitat, am văzut publicul şi am vrut s-o iau la fugă. Aveam trac pentru prima dată în treizeci de ani.

Neamul cuibului se întindea cât vedeam cu ochii. Aveam dinainte un culoar, cu mii de indivizi de o parte şi alta, strânşi unii într-alţii ca un asparagus. Primul lucru pe care-l aveam de făcut, ştiam, era să merg agale pe mijlocul culoarului, până la capăt, unde era rampa care ducea la cuibul central.

Nu puteam să mă mişc.

Mi-am spus: „Ascultă, băiete, eşti John Joseph Bonforte. Pe aici ai mai fost de zeci de ori. Ăştia-s prietenii tăi. Te afli aici pentru că vrei să fii aici – şi pentru că ei te vor aici. Aşa că porneşte pe culoar. „Ta dam di dam! Iată că vine mireasa!”

Începeam să mă simt din nou Bonforte. Eram taica Joe Bonforte, hotărât ca totul să iasă perfect – întru cinstea şi bunăstarea poporului meu şi a planetei mele – şi pentru prietenii mei marţieni. Am tras adânc aer în piept şi am pornit.

Inspiraţia profundă m-a salvat: mi-a adus efluviile acelea cereşti. Mii şi mii de marţieni strânşi la un loc – mirosea de parcă un neîndemânatic scăpase şi spărsese o ladă cu Pasiunea Junglei. Convins fiind că simţeam acel parfum, m-am întors, instinctiv, să văd dacă nu cumva Penny mă urmase. Simţeam mâna ei caldă în palmă.

Am pornit şchiopătând în jos pe culoar, încercând să mă deplasez cu viteza marţienilor. Mulţimea se strângea înapoia mea. Din când în când câte un puşti scăpa de sub supravegherea adulţilor şi ieşea înainte. Prin „puşti” înţeleg marţieni post-fisiune, la o jumătate din masă şi nu mai mult de jumătate din înălţimea unui adult. Nu ies niciodată din cuib si noi înclinăm să uităm că ar exista pui de marţieni. E nevoie de cinci ani, după fisiune, pentru ca un marţian să-şi recapete dimensiunile, să-şi restaureze creierul şi să-şi recapete întreaga memorie. În timpul acestei perioade de tranziţie el este un idiot care învaţă să devină un tembel. Rearanjarea genetică şi regenerarea implicită, corespunzătoare conjugării şi fisiunii îl scoate din funcţiune pentru mult timp. Una dintre casetele lui Bonforte conţinea o prelegere asupra acestui subiect, însoţită de câteva stereouri cam proaste, realizate de un amator.

Puştii, idioţi neprihăniţi, erau scutiţi de rigorile justeţii şi cele care decurg. Dar sunt înconjuraţi cu multă dragoste.

Doi puşti, amândoi la fel de mici, foarte mici, ieşiră din mulţime, patinând pe culoar şi se opriră în faţa mea, precum un căţel prostuţ în plin trafic. Ori mă opream, ori treceam peste ei.

Mă oprii deci. Ei se apropiară şi mai mult, blocându-mi complet trecerea şi-şi scoaseră pseudo-membrele, chiţăind între ei. Nu înţelegeam o boabă. Curând mă prinseră de haine şi-şi strecurau labele moi prin buzunarele de pe mânecă.

Mulţimea era aşa de compactă încât n-aveam nicio şansă să-i ocolesc. Eram sfâşiat de două dorinţe. Mai întâi că erau aşa de drăgălaşi că-mi venea să mă caut de nişte acadele pentru ei – dar, mai întâi şi-ntâi, era gândul minutării precise a ceremoniei adopţiunii. Dacă nu-mi continuam drumul, aveam să comit clasicul păcat împotriva justeţii, făcut celebru de însuşi Kkkahgral Cel Tânăr.

Dar puştii nu aveau de gând să-mi facă loc. Unul din ei îmi găsise ceasul.

Oftai şi parfumul mă copleşi. Apoi făcui un pariu cu mine însumi. Că sărutarea unui copil era o Universală Galactică, deasupra chiar şi a justeţii marţiene. Mă lăsai într-un genunchi, la nivelul lor, îi dezmierdai lovindu-i uşor cu mâna şi mângâindu-le pielea solzoasă.

Apoi mă ridicai şi spusei cu grijă:

— Gata, acum. Trebuie să plec, uzând o mare parte din stocul meu de marţiană fundamentală.

Puştii se agăţară de mine, dar îi dădui la o parte cu luare-aminte şi-mi reluai mersul, mărind pasul pentru a recupera timpul pierdut. Nicio baghetă nu-mi găuri spinarea. Riscam să sper că violarea justeţii nu atinsese nivelul ofensei capitale.

Am ajuns la rampa care ducea în cuibul central şi am început să cobor.

***

Cele trei asteriscuri reprezintă ceremonia adopţiunii. De ce? Pentru că este specifică membrilor cuibului lui Kkkah. Este o problemă familială.

Gândiți-vă că un mormon poate avea prieteni ne-mormoni foarte apropiaţi – dar poate această prietenie să-i îngăduie ne-

mormonului intrarea în Templul de la Salt Lake City? Niciodată. Marţienii circulă în voie printre cuiburi – dar un marţian pătrunde numai în cuibul central al propriei sale milii. Este lipsit de acest privilegiu chiar şi soţul-conjugat. Aşadar nici eu nu am dreptul de a vă împărtăşi detalii despre ceremonia de adopţiune, mai mult decât un mason care nu poate dezvălui nimic din ritualul lojei.

A, dar în linii mari, ceremoniile nu diferă mult de la un cuib la altul, iar partea mea a fost ca a oricărui candidat – aşa că nu e nicio problemă. Naşul meu, cel mai bătrân prieten al lui Bonforte, Kkkahrrreash – m-a întâmpinat la intrare şi m-a ameninţat cu o baghetă. Am cerut să fiu ucis imediat dacă mă făceam vinovat de vreo injusteţe. Adevărul e că nu l-am recunoscut, chiar dacă-l studiasem în poze. Dar el trebuia să fie pentru că aşa cerea ritualul.

Lămurindu-i astfel că eram adeptul Maternităţii, Casei, Virtuţii Civice şi că n-am chiulit de la orele de religie, mi s-a dat voie să intru. ’Rrreash m-a plimbat peste tot, m-au chestionat şi am răspuns. Fiecare cuvânt, fiecare gest, era tot atât de stilizat şi clasic ca într-o piesă chinezească, astfel n-aveam nicio şansă. Mai tot timpul n-am avut habar ce spuneau, iar jumătate din timpul petrecut acolo n-am înţeles nici propriile replici; cunoşteam indicaţiile şi răspunsurile, atât. N-a fost uşor în lumina slabă de acolo, lumină mult gustată de marţieni; eu am orbecăit ca o cârtiţă.

Am jucat odată cu Hawk Mantell, cu puţin înainte de moartea lui, când era complet surd. Ăsta da om de trupă! Nu se putea folosi de niciun aparat auditiv pentru că nervul al optulea era mort. Putea să citească pe buze, dar nu se putea aşa tot timpul. El regiza producţia şi o minuta perfect. L-am văzut spunându-şi textul – apoi se întorcea cu spatele şi riposta exact la o replică pe care n-avea cum s-o audă.

Cam aşa a fost. Îmi ştiam rolul şi l-am făcut. Dacă ei se încurcau, era treaba lor.

Dar nu prea mi-a ajutat să văd mereu îndreptate spre mine baghetele. Îmi ziceam tot timpul că doar n-o să mă frigă pentru o simplă bâlbă. Eram şi eu o amărâtă de fiinţă umană proastă.

Şi măcar o notă de trecere meritam pentru străduinţă. Dar nu eram convins.

După câteva zile – aşa mi s-a părut, deşi ceremonia n-a durat mai mult decât a noua parte din rotaţia lui Marte – după o veşnicie, am mâncat. Nu ştiu ce, dar n-are importanţă. N-am păţit nimic, asta e.

După aceea, cei bătrâni și-au tras discursurile, am răspuns cu discursul meu de acceptare şi ei mi-au dat numele şi bagheta. Eram marţian.

Nu ştiam cum se mânuieşte bagheta, iar numele meu suna ca un robinet stricat, dar de-atunci acela era numele meu oficial pe Marte, iar eu, membru de sânge al celei mai aristocratice familii de pe planetă – exact după cincizeci şi două de ore de când un bursuc păgubos făcea cinste unui străin cu ultima lui jumătate de Imperial în barul de la Casa Manana.

Iată ce ţi se poate întâmpla dacă ai de-a face cu străinii.

***

Am ieşit cât am putut de repede. Dak făcuse un discurs pentru mine prin care susţineam necesitatea imperioasă de a pleca imediat şi ei m-au lăsat liber. Eram nervos ca un bărbat într-un internat de fete, pentru că nu mai ştiam alt ritual. Vreau să spun că purtarea socială ocazională era şi ea strict limitată de obiceiuri pe care nu le stăpâneam. Aşa că mi-am recitat scuzele şi am şters-o. ’Rrreash şi încă un bătrân m-au însoţit, iar afară mi-am mai încercat norocul cu încă doi puşti – poate aceiaşi. Când am ajuns la porţi, cei doi bătrâni mi-au spus la revedere într-o engleză chiţăită şi am rămas singur; porţile s-au închis în spatele meu şi inima mi-a venit la loc.

Rolls-ul mă aştepta acolo unde-l lăsasem; am coborât repede, o portieră se deschise şi tare mă mirai s-o văd numai pe Penny. Dar nu-mi displăcea.

— Salut, creaţo! Am făcut-o şi pe-asta!

— Eram sigură.

Tăiai aerul cu bagheta milităreşte şi-i zisei:

— Spune-mi, te rog, Kkkahjjjerrr, împroşcând la impactul cu a doua silabă.

— Fii atent cu chestia aia, zise ea supărată

Mă strecurai lângă ea, pe locul din faţă.

— Te pricepi la chestiile astea? îmi reveneam şi mă simţeam extenuat dar şi vesel; îmi doream o triplă tare şi un steak baban, şi apoi să aştept cronicile.

— Nu. Dar fii atent, te rog.

— Cred că trebuie doar să apeşi aici, zisei şi aşa făcui; în parbriz apăru o gaură de doi inci perfect conturată şi maşina se depresuriză.

Penny încremeni. Spusei:

— Aoleu, îmi pare rău. O las de-o parte până mă instruieşte Dak.

Ea reuşi să vorbească.

— E-n ordine. Fii atent unde o îndrepţi.

Porni maşina şi văzui că Dak nu era singurul care se lăsa greu pe accelerator.

Aerul vuia prin gaura pe care o făcusem.

— Ce-i cu graba asta? Aş avea nevoie de ceva timp pentru a învăţa textul pentru conferinţă. L-ai adus? Şi unde-s ceilalţi?

Uitasem complet de şoferul pe care-l înhăţasem. Nu mă mai gândisem la el de la deschiderea porţilor cuibului.

— Nu. N-au putut să vină.

— Penny, care-i baiul? Ce s-a întâmplat?

Mă întrebam dacă puteam aborda conferinţa fără instructaj. Puteam să le spun ceva despre adopţiune; nu era nevoie să mă prefac.

— E vorba de domnul Bonforte. L-au găsit.

Capitolul şase

Nu sesizasem că nu-mi mai spusese „domnul Bonforte”. N-avea cum, bineînţeles, eu nemaifiind el; eram din nou Lorrie Smythe, actorul plătit să-l înlocuiască.

Mă lăsai pe spetează şi oftai, relaxându-mă.

— Deci s-a terminat, în sfârșit – și ne-am descurcat.

Scăpasem de povară; acum aflai cât de mare fusese. Nu mă mai durea nici piciorul „infirm”. Mă lungii spre Penny şi-o bătui pe mâna care ţinea volanul şi-i spusei cu vocea personală:

— Mă bucur că s-a terminat. Dar o să-mi lipseşti, amice. Eşti om de trupă. Chiar şi cea mai bună reprezentaţie se încheie şi compania se destramă. Sper să te mai văd cândva.

— Şi eu sper.

— Sper că Dak a tras deja sforile pentru a mă acoperi şi pentru a mă furişa pe *Tom Paine*?

— Nu ştiu.

Vocea-i suna ciudat şi mă uitai repede la ea – plângea.

Inima-mi sări din piept. Penny plângea? Că ne despărţim? Nu-mi venea să cred şi totuşi aşa voiam să fie. Tot ce se poate, cu trăsăturile mele atrăgătoare şi cu bunele mele maniere, pot fi irezistibil pentru femei, dar e jalnic că prea multe au reuşit să-mi reziste. Penny părea că n-avea atâta putere.

— Penny, spusei degrabă, de ce lacrimile astea, scumpo? Strici maşina.

— Nu pot să mă abţin.

— Păi… fă-mă să înţeleg. Care-i baiul? Mi-ai spus că l-au adus înapoi; nimic altceva.

Mă oprii îngrozit de o bănuială logică.

— Trăia… nu?

— Da… trăieşte… dar, oh, i-au făcut rău!

Izbucni în hohote jalnice şi prinsei volanul. Îşi reveni repede.

— Iartă-mă.

— Mă laşi să conduc eu?

— Nicio problemă. Şi-apoi tu nu ştii… Adică tu nu trebuie să ştii să conduci.

— Hă? Nu fii prostuţă. Ştiu şi nu mai are importanţă…

Tăcui, realizând deodată că poate mai avea importanţă. Dacă l-au vătămat pe Bonforte, nu mai putea apărea în public – cel puţin nu după cincisprezece minute de la adoptarea în cuibul Kkkah. Poate va trebui să fac conferinţa de presă şi să-mi fac o plecare publică, iar Bonforte va fi acela pe care-l vor strecura la bord pe n.v. Ei, mă rog, bine – doar o scurtă rechemare la rampă.

— Penny, Dak şi Rog vor să mai rămân în rol încă puţin? Joc în faţa reporterilor? Sau nu?

— Nu ştiu. N-a fost timp.

Ne apropiam deja de cartierul din marginea pistei şi de uriaşele baloane ale domurilor din Goddard City.

— Penny, opreşte maşina asta şi vorbeşte clar. Trebuie să prind şi eu nişte fire.

Şoferul vorbise – am neglijat să întreb dacă utilizaseră tratamentul cu boldul. Îl lăsaseră singur, dar nu fusese deposedat de mască; Dak condusese maşina în Goddard City. Eram fericit că pe mine mă lăsaseră la marţieni: aceşti *voyageurs* n-ar trebui să aibă voie să conducă decât nave cosmice.

Se duseseră la adresa dată de şofer, în Vechiul Oraş, sub balonul iniţial. Îmi imaginam jungla aceea, cum sunt pe lângă fiecare port de când fenicienii au trecut cotul Africii, o colcăială de ocnaşi, prostituate, circari, vagabonzi şi alte scursori – zone în care poliţiştii nu merg decât câte doi.

Informaţia şoferului fusese corectă, dar puţin tardivă.

Negreşit, încăperea adăpostise pe cel răpit, deoarece acolo era un pat folosit timp de cel puţin o săptămână, o ceaşcă de cafea fierbinte – şi, înfăşurată într-un prosop, pe un raft, proteza dentară mobilă, de tip vechi, a lui Bonforte, recunoscută de Clifton. Dar Bonforte nu era, nici răpitorii nu mai erau.

Ei plecaseră cu intenţia de a îndeplini planul original, cu anunţarea răpirii după adopţiune, strângându-l pe Boothroyd cu uşa, ameninţându-l că vor cere ajutorul cuibului Kkkah. Dar l-au găsit pe Bonforte, au dat peste el pe o stradă, înainte de a părăsi Oraşul Vechi – un sărman bătrân şchiop, neras de o

săptămână, murdar şi ameţit. Bărbaţii nu-l recunoscuseră, dar Penny l-a văzut şi le-a spus să oprească.

Când ajunse aici cu relatarea izbucni dm nou în plâns şi era să intrăm într-un camion care şerpuia spre unul din docurile de încărcare.

Prin urmare, se prea poate ca flăcăii din maşina aia – care trebuia să ne scoată din cursă – să fii raportat, iar invizibilii conducători ai oponenţilor noştri să fi hotărât că răpirea nu le mai era de folos. Cu toate contra-argumentele pe care le-am auzit, eu tot am fost surprins că nu l-au ucis; până când am înţeles că acţiunea lor a fost mai subtilă, mai folositoare pentru ei şi mult mai crudă decât uciderea.

— Unde-i acum?

— Dak l-a adus la căminul pentru *voyageurs,* Domul 3.

— Acolo mergem acum?

— Nu ştiu. Rog mi-a spus să te iau, apoi a dispărut pe uşa de serviciu a căminului. A, nu, nu cred că vom cuteza să mergem acolo. Nu știu ce să fac.

— Penny, opreşte maşina.

— Hm?

— În mod sigur maşina are telefon. Nu ne clintim până nu găsim – sau ne imaginăm – ce e de făcut. Dar un lucru e sigur – îmi fac rolul până când Dak şi Rog vor hotărî să mă retrag. Cineva trebuie să vorbească cu ziariştii. Cineva trebuie să facă plecarea publică spre *Tom Paine.* Eşti sigură că domnul Bonforte nu poate fi pus pe picioare în aşa fel încât s-o facă el?

— Ce? O, în niciun caz! Tu nu l-ai văzut.

— Aşa-i, nu l-am văzut. Dacă zici tu. E-n ordine, Penny. Eu sunt „domnul Bonforte” din nou si tu ești secretara mea. Ar fi cazul să-i dăm bătaie.

— Da… domnule Bonforte.

— Acum, încearcă să-l prinzi pe căpitanul Broadbent la telefon, te rog.

Nu găsirăm un anuar în maşină şi ea apelă la „Informaţii” şi în sfârşit obţinu legătura cu clubul *voyageur.* Puteam auzi întreaga conversaţie.

— Clubul *Pilot,* doamna Kelly la telefon.

Penny acoperi microfonul.

— Îi spun numele meu?
— Joci cinstit. N-avem, nimic de ascuns.
— Sunt secretara domnului Bonforte, spuse ea grav. Pilotul dumnealui e acolo? Căpitanul Broadbent.
— Îl cunosc, păpuşo. Se auzi un strigăt: Hei! Unul dintre voi, fumătorilor, ştie unde s-a dus Dak? După o pauză continuă: S-a dus în camera lui. Îl sun acolo.
După puţin timp, Penny spuse:
— Căpitane? Şeful vrea să-ţi vorbească, şi-mi trecu receptorul.
— Aici e Şeful, Dak.
— O, unde eşti… domnule?
— Tot în maşină. Penny m-a luat. Dak, Bill a programat o conferinţă de presă, se pare. Unde are loc?
Ezită.
— Îmi pare bine că ai sunat, domnule. Bill a anulat-o. S-a produs o… uşoară schimbare de program.
— Mi-a spus Penny. Îmi convine; sunt cam obosit. Dak, m-am hotărât să nu stau pe sol în noaptea asta; mă cam supără piciorul şi mi-e dor de un repaos adevărat în imponderabilitate. (Uram imponderabilitatea, dar Bonforte, nu. Tu sau Rog trimiteţi scuzele de rigoare comisarului şi toate cele?
— Avem grijă de tot, domnule.
— Bun. Cât de repede îmi faci rost de o navetă?
— *Pixie* vă aşteaptă încă, domnule. Mergeţi la Poarta 3, telefonez să vă ia o maşină de pistă.
— Foarte bine. Încheiat.
— Încheiat, domnule.
Înapoiai receptorul lui Penny.
— Creațo, nu știu dacă această frecvență este urmărită sau nu - sau dacă maşina întreagă este cu urechile pe noi. Oricum, ar fi putut să afle două lucruri – unde e Dak şi deci unde este el, al doilea, ce am eu de gând să fac. Asta-ţi sugerează ceva?
Se gândi, apoi scoase carnetul ei de secretară şi scrise: Să lăsăm maşina.
Am dat din cap, îi luai carnetul şi scrisei: Cât de departe e Poarta 3?
Răspunse: Ajungem pe jos.

Cu mare băgare de seamă coborârăm şi plecarăm. Trăsese maşina într-un spaţiu de parcare administrativ, lângă un depozit; în foarte scurt timp va fi dusă la locul ei – atâta minuție nu mai avea rost.

După vreo cincizeci de yarzi, ne oprirăm. Ceva avea rost. Nu vremea, cu siguranţă. Aerul era aproape un balsam, soarele strălucea pe cerul purpuriu al lui Marte. Traficul, rutier şi pietonal, părea că nu ne băga în seamă, sau cel puţin atenţia putea fi îndreptată spre frumoasa femeie de lângă mine, mai degrabă decât spre mine. Totuşi era ceva.

— Ce este, Şefule?

— E? Tocmai asta e!

— Domnule?

— Nu mai sunt „Şeful”. Personajul nu se vântură aşa aiurea, înapoi, Penny.

Nu se împotrivi, mă urmă cuminte la maşină. Mă aşezai de data asta în spate, într-o postură impunătoare, lăsând-o să mă transporte la Poarta 3.

***

Nu era poarta prin care venisem. Cred că Dak o alesese pentru că era folosită mai mult pentru mărfuri decât pentru pasageri. Penny nu luă în seamă indicatoarele şi sui Rolls-ul spre poartă. Un poliţist terminal încercă s-o oprească; ea zise cu răceală:

— Maşina domnului Bonforte. Anunţă biroul comisarului s-o ridice.

Surprins, cercetă compartimentul din spate, păru că mă recunoaşte, salută îngăduitor. Îi întorsei amabilitatea cu un gest, iar el îmi deschise portiera.

— Locotenentul e foarte strict – zona de la intrare să fie liberă, domnule Bonforte, se scuză, dar cred că e-n ordine.

— Poți să muți maşina de aici, imediat. Secretara mea si cu mine plecăm. Maşina de pistă e aici?

— Aflu de la poartă.

Plecă. Era tocmai publicul pe care mi-l doream, destul de important ca să se ştie, că „domnul Bonforte” a venit cu maşina lui şi a plecat spre iahtul cosmic. Mi-am pus bagheta sub braţ,

precum Napoleon, bastonul şi am şontâcăit după el, însoţit de Penny. Poliţistul vorbi cu paznicul, apoi veni repede, zâmbind.

— Maşina de pistă vă aşteaptă, domnule.

— Mulţumesc frumos, spusei felicitându-mă de precizia minutării.

— Ăă… făcu poliţaiul încurcat, şi adăugă şoptit: Şi eu sunt expansionist, domnule. Aţi făcut o treabă pe cinste azi – şi zicând astea îmi privi bagheta cu smerenie.

Ştiam exact cum arăta Bonforte în acest context.

— Vai, mulţumesc. Sper că ai mulţi copii. Avem nevoie de o majoritate solidă.

Hohoti mai tare decât merita.

— Bună! Hm, pot s-o spun şi la alţii?

— Desigur.

Pornisem, intram pe poartă. Paznicul puse mâna pe mine.

— Ăă… Paşaportul, domnule.

Cred că-mi schimbasem expresia.

— Paşapoartele, Penny.

Ea-l ţintuia pe funcţionar cu privirea.

— Căpitanul Broadbent se ocupă cu toate autorizările.

Paznicul mă privi, apoi se uită aiurea.

— Cred că e-n ordine. Dar eu sunt obligat să le verific şi să le iau seria.

— Da, desigur. Ei, bine, cred că ar trebui să-l rog pe căpitanul Broadbent să dea fuga pe pistă. Naveta mea o fi în numărătoare? Poate ar fi bine să anunţi turnul s-o mai „ţină” puţin.

Dar Penny se dezlănţuise.

— Domnule Bonforte, dar e de-a dreptul ridicol! Niciodată n-am fost verificaţi în halul ăsta – în niciun caz pe Marte.

Poliţaiul interveni.

— Dar sigur că e-n regulă, Hans. Doar e domnul Bonforte.

— Sigur, dar…

Luai cuvântul cu un zâmbet vesel.

— Există o soluţie, foarte simplă. Dacă dumneata… cum te: cheamă?

— Haslwanter. Hans Haslwanter, răspunse fără tragere de inimă.

— Domnule Haslwanter, sună-l pe comisarul Boothroyd, vorbesc eu cu el şi-l scutim pe pilot de un drum până aici – şi pe mine de o întârziere de mai bine de o oră.

— Hm, n-aş vrea, domnule. Să sun biroul căpitanului portului? sugeră el, plin de speranţă.

— Dă-mi numărul domnului Boothroyd. Îl sun eu.

De data asta îmi asprisem vocea, compatibilă cu atitudinea unei personalităţi cu timpul drămuit, care doreşte să fie democratică, dar destul de influentă pentru a nu-şi pierde timpul cu fleacuri.

O nimerisem.

— Nu e nicio problemă, domnule Bonforte. Ştiţi…

Regulamentul.

— Da, ştiu. Mulţumesc.

O luasem din loc.

— Opriţi-vă, domnule Bonforte. Priviţi.

M-am uitat peste umăr. Funcţionarul ăla zelos nevoie mare ne ţinuse destul ca să avem acum toată presa în spinare.

Cineva îngenunchease şi mă ameninţa cu un stereocom; privi peste automat şi zise:

— Mai sus bagheta, să se vadă.

Unii cu diverse echipamente ne înconjurau; unul urcase pe capota Rolls-ului. Altul îmi băgase un microfon sub nas, încă unul îndreptase un micro direcţional spre mine ca o puşcă.

Eram furios ca o vedetă trecută într-o revistă cu minuscule; dar îmi amintii cine trebuia să fiu. Zâmbind, mă răsucii pe călcâie încet. Bonforte, era foarte atent la mişcare, ştiind foarte bine că apărea accelerată în filme; nu-mi era greu.

— Domnule Bonforte, de ce aţi anulat conferinţa de presă?

— Domnule Bonforte, se spune că intenţionaţi să cereţi Marii Adunări să acorde cetăţenie deplină pentru marţieni; vreţi să comentaţi?

— Domnule Bonforte, când intenţionaţi să supuneţi actualul guvern unui vot de încredere?

Ridicai mâna în care ţinea bagheta şi rânjii.

— Pe rând, vă rog! Aşadar, care era prima întrebare?

Porniră toţi o dată, bineînţeles; până se tocmiră ei, mai trecu un timp în care nu fu nevoie să dau niciun răspuns. Bill Corpsman apăru, şarjând.

— Aveţi milă, băieţi. Şeful a avut o zi grea. Vă stau eu la dispoziţie.

Cu palma întinsă, zisei:

— Pot sacrifica un minut-două, Bill. Domnilor, tocmai plecam, dar pot aborda esenţialul din întrebările puse. Deocamdată, actualul guvern nu plănuieşte nicio reevaluare a relaţiilor Imperiului cu Marte. Nefăcând parte din executiv, opiniile mele nu sunt destul de pertinente. Vă sugerez să-l întrebaţi pe domnul Quiroga. În problema impunerii votului de încredere de către opoziţie, tot ce pot să vă spun este că nu o vom face până nu vom fi siguri că vom câştiga – şi ştiţi foarte bine cum stăm acum.

Cineva zise:

— Asta nu înseamnă mare lucru, nu?

— Nici nu voiam să spun un lucru mare, fu replica mea înmuiată cu un rânjet. Puneţi întrebări la care pot să răspund, în mod legitim. De genul „Vă mai bateţi nevasta?” şi veţi avea răspunsuri pozitive. (Ezitai, amintindu-mi că Bonforte avea reputaţia unui om direct şi deschis, mai ales cu presa.) Dar nu vreau s-o scald. Știți cu toții de ce sunt astăzi aici. Iată ce vreau să vă zic, şi puteţi să mă citaţi, dacă doriţi. (Răscolii prin memorie în discursurile lui Bonforte în căutarea unui fragment adecvat.) Ceea ce s-a întâmplat astăzi nu e menit să cinstească pe un om. Este – făcui un gest cu bagheta – dovada putinţei de a arunca o punte peste diferenţe, cu înţelegere, între două rase. Rasa noastră se răspândeşte printre stele. Vom descoperi, descoperim, că suntem supranumerici. Dacă vrem să realizăm cu succes expansiunea noastră cosmică, trebuie să fim cinstiţi, simpli, cu inima deschisă. Am auzit pe unii zicând că vecinii noştri marţieni vor să invadeze Pământul când vor avea prilejul. Este o prostie; Pământul nu le este prielnic. Să avem grijă de semenii noştri, dar să nu ne lăsăm îndemnaţi de teamă şi ură la fapte nelegiuite. Astrele nu vor fi cucerite de minţi înguste; noi trebuie să fim mari cât cosmosul.

Reporterul ridică o sprinceană.

— Domnule Bonforte, parcă am mai auzit discursul ăsta şi în februarie trecut.

— Îl veți auzi si în februarie viitor. Si în ianuarie, martie si alte luni. Adevărul niciodată nu va putea fi repetat suficient. (Mă uitai înapoi spre paznic.) Regret, dar trebuie să plec, altfel pierd numărătoarea.

Mă-ntorsei spre poartă, cu Penny după mine.

Suirăm în maşina blindată cu plumb, iar uşa fâşâi închizându-se. Maşina era automatizată, aşa că n-aveam treabă cu şoferul; mă aruncai pe scaun.

— Iuhu!

— Ştiam că va fi perfect, spuse Penny, şi era foarte serioasă.

— O cam feştelisem când a recunoscut discursul.

— Dar te-ai descurcat. Ce inspiraţie ai avut! Tu… Parcă-l auzeam pe el.

— Trebuia să-i spun cuiva pe nume?

— Nu chiar. Unu, doi, poate, dar nu se aşteptau să le vorbeşti, cu graba asta.

— O încurcasem cu chiţibuşarul ăla de paznic cu paşapoartele lui. Penny, cred că ar trebui să le ţii tu, nu Dak.

— Nu le ţine Dak. Fiecare-l ţine pe al lui, spuse ea şi-l scoase pe al ei din poşetă. Uite-l pe-al meu… dar nu puteam să recunosc.

— Ei?

— El îl avea pe-al lui atunci când l-au luat. N-am cutezat să cerem o înlocuire… nu acum.

Eram din nou îngrijorat.

Fără instrucţiuni de la Dak sau Rog, am rămas în personaj în timpul ascensiunii navetei şi până la intrarea în *Tom Paine.*

Nu mi-a fost greu. M-am dus direct în cabina proprietarului, unde am petrecut câteva ore lungi şi triste în imponderabilitate, rozându-mi unghiile, neştiind ce se întâmpla acolo jos, la suprafaţă. Cu ajutorul unor pilule anti-greaţă am reuşit să-mi iau zborul într-un somn capricios – şi a fost o greşeală, pentru că am avut o serie de coşmaruri, din alea fără chiloţi, cu reporteri care mă arătau cu degetul, cu copoi care mă prindeau de umăr şi marţieni care-şi îndreptau baghetele spre mine. Ştiau toţi că

eram un fals şi se certau, fiecare considerându-se îndreptăţit să mă sfârtece şi să mă arunce în ascunzătoarea din baie.

M-a trezit urlătoarea de accelerare. Vocea vibrantă de bariton al lui Dak răbufni.

— Primul şi ultimul avertisment roşu! O treime de G! Un minut!

Mă aruncai în cuşetă şi mă agăţai. Mă simţeam mult mai bine; o treime nu e mult, cam ca pe Marte cred, dar suficient să-mi potolesc stomacul, iar ca podeaua să fie podea.

După cinci minute, Dak bătu la uşă şi se pofti înăuntru când ajunsesem la uşă.

— Să trăiești, Şefule.

— Salut, Dak. Chiar că mă bucur că te-ai întors.

— Dar eu!

Nu arăta prea. Bine. Ochi cuşeta mea.

— Pot să mă-ntind puţin?

— Te rog.

Așa făcu si oftă.

— La naiba, sunt terminat! Aş dormi o săptămână… Şi aşa am să fac.

— Şi eu. Ăă… l-ai urcat la bord?

— Da. Ce meci!

— Te cred. Totuşi, şmecheria merge mai bine aici, într-un port mai mic, decât cu cascada de la Jefferson.

— Hm? Nu, e mult mai greu aici.

— Ei?

— Normal. Aici toată lumea se cunoaşte – şi oamenii vorbesc, zise şi se strâmbă. Am fost nevoiţi să-l încărcăm, o cutie de creveţi de canal congelaţi, îţi dai seama. Am plătit şi taxă de export.

— Dak, cum se simte?

— Ei… Doc Capek zice că se va reface complet, chestie de timp, răspunse Dak şi apoi explodă. Dacă pun mâna pe şobolanii ăia! Îţi vine să faci totul praf şi să urli dacă vezi ce i-au făcut, şi totuşi îi lăsăm în pace, în interesul lui.

Dak era el însuşi gata să urle. Spusei cu blândeţe:

— Am înţeles de la Penny că l-au vătămat destul de rău. Cât de rău e rănit?

— Hă? N-ai înţeles tu bine. Era murdar şi neras, dar fizic n-avea nimic.

Rămăsei cu gura căscată, prostit.

— Am crezut că l-au bătut. Aşa ca o operaţie cu bâta de baseball.

— Era mai bine! Ce contează câteva oase rupte? Nu, nu, contează ce i-au făcut la creier.

— O…

Eram bolnav.

— Spălare de creier?

— Da. Da şi nu. N-aveau de ce să-l facă să vorbească, pentru că nu avea secrete de însemnătate politică. Întotdeauna acţiona deschis, toată lumea ştie. L-au lucrat numai ca să-l ţină sub control, ca să nu poată fugi.

Şi mai zise:

— Doc crede că au folosit doza minimă, zi de zi, cât să fie docil până la eliberare. Dar până la urmă i-au injectat o doză care ar face si dintr-un elefant un idiot afazic. Lobii frontali au fost storși ca un burete de baie.

Eram așa de bolnav încât eram fericit că nu mâncasem.

Subiectul mi-era cunoscut; mă îngrozea şi mă fascina. După mine era imoral şi degradant, în sens absolut cosmic, să violezi personalitatea unui om. Omorul e o crimă curată, o bagatelă. „Spălarea creierelor” este o expresie moştenită din mişcarea comunistă din Ultima Epocă Medievală; fusese folosită pentru distrugerea voinţei omului şi alterarea personalităţii sale prin înjosiri fizice şi tortură subtilă. Dar dura luni de zile; mai târziu au descoperit o „cale” mai bună, prin care făceau din om un rob bâlbâit

— O simplă injectare a unuia din multele derivate ale cocainei în lobii frontali.

Practica asta abjectă fusese dezvoltată mai întâi în scopuri legitime, pentru liniştirea pacienţilor agitaţi care puteau fi astfel supuşi psihoterapiei. Deci, până la un punct a fost un progres, metoda înlocuind lobotomia – „lobotomie” este un termen la fel de depăşit ca şi „centura de castitate”, dar înseamnă a umbla cu cuţitul prin creierul omului pentru a-i distruge personalitatea

fără a-l ucide. Da, aşa obişnuiau să facă – aşa cum obişnuiau să-i bată până „scoteau dracii din ei”.

Comuniştii au pus la punct noua spălare de creier cu droguri, ajungând la o tehnică eficientă, iar apoi, când n-au mai fost comunişti, Bandele Fraţilor au perfecţionat-o mai departe, până când o mică doză îl făcea pe om supus, iar o doză mai mare, o masă nepăsătoare de protoplasmă – toate în numele scump al fraternităţii. Pentru că nu poţi avea „fraternitate” dacă omul e căpos şi ţine la secretele lui, nu? Şi ce-i mai simplu, pentru a-l face să se destăinuie, decât să-i înfigi un ac lângă globul ocular prin care-i bagi în creier zeamă de bâlbâială? „Nu poţi face omletă fără să spargi ouă”. Sofismele sceleraţilor – deh!

Bineînţeles, a fost ilegală foarte, foarte mult timp, cu excepţia uzanţei terapeutice, dar cu acceptul expres al instanţei judecătoreşti. Dar criminalii o folosesc, iar copoii nu sunt nici ei mereu curaţi ca lacrima, dacă te gândeşti că un arestat îşi dă drumul la gură, nu rămân urme, iar victima poate fi condiţionată să uite tot.

Mai toate astea le cunoşteam când Dak mi-a spus ce i-au făcut lui Bonforte, celelalte le-am aflat din Enciclopedia Batavia, pe care am găsit-o în navă. Vezi articolul despre „Integrarea psihică” şi cel despre „Tortură”.

Scuturai capul pentru a scăpa de coşmaruri.

— Dar îşi va reveni?

— Doc zice că drogul nu alterează structura cerebrală; o paralizează doar. Zice că poate fi transportat de circulaţia cerebrală; ajunge la rinichi şi iese din corp. Dar durează.

Dak îşi ridică privirea.

— Şefule?

— Ei? Ar fi timpul să laşi chestia asta cu „Şeful”, nu?

— Despre asta voiam să vorbesc cu tine. Te-ar deranja să continui personificarea încă puţin?

— Dar de ce? Aici suntem între ai noştri.

— Nu-i chiar așa. Lorenzo, am reuşit să ţinem foarte strâns. Sunt eu, eşti tu, spuse Dak numărând pe degete. Doc şi Rog şi Bill. Şi Penny, bineînţeles. Mai e un om pe nume Langston, pe Pământ, pe care nu l-ai întâlnit. Cred că Jimmie Washington bănuieşte ceva, dar n-o să-i spună nici maică-si. Nu ştim câţi au

luat parte la răpire, dar nu mulţi, fii sigur. În orice caz, ei n-o să sufle o vorbă – şi poanta e că nici nu pot dovedi că a lipsit. Dar, ce vreau să spun: aici pe *Tommie*, avem tot echipajul şi încă vreo câţiva care nu ştiu nimic. Fiule, ce-ar fi să te arăţi în fiecare zi, să te vadă echipajul şi fetele lui Jimmie Washington – până se însănătoşeşte el? Hm?

— Mmm… N-am încotro. Cât timp?

— Pe parcursul de înapoiere. Mergem încet, cu propulsie mică. Va fi o plăcere pentru tine.

— OK. Dak, n-o trece în nota de plată. O fac pentru că urăsc spălarea creierelor.

Dak mă bătu pe umăr.

— Eşti de-al meu, Lorenzo. Lasă nota de plată; avem noi grijă.

Astea fiind zise, îşi schimbă purtarea.

— Foarte bine, Şefule. Pe mâine dimineaţă, domnule.

***

Dar o pacoste nu vine singură. Propulsia cu care pornisem ne deplasase doar pe o orbită mai depărtată, unde era greu pentru serviciile de presă să trimită o navetă. M-am trezit în imponderabilitate, am luat o pilulă şi astfel am reuşit să-mi iau breakfastul. Apăru şi Penny peste puţin timp.

— Bună dimineaţa, domnule Bonforte.

— Bună dimineaţa, Penny, răspunsei şi înclinai capul spre camera de oaspeţi. Ceva nou?

— Nu, domnule. Cam tot aşa. Căpitanul vă salută şi vă întreabă dacă se poate să vă întâlniţi în cabina lui.

— Cum să nu.

Penny mă urmă. Dak era acolo, cu picioarele agăţate de scaun pentru a putea sta pe loc; Rog şi Bill erau strânşi pe canapea. Dak îşi plimbă privirea şi spuse:

— Mulţumim că ai venit, Şefule. Avem nevoie de ajutor.

— Bună dimineaţa. Ce este?

Clifton răspunse la salut cu obişnuita lui deferenţă şi-mi spuse Şef; Corpsman dădu din cap. Dak continuă:

— Pentru a încheia frumos, trebuie să mai faci o apariţie.

— Ei? Am crezut…

— Un moment. Presa se aşteaptă să faci astăzi un discurs major, comentând evenimentul de ieri. Credeam că Rog îl amână, dar Bill a scris discursul. Întrebarea e, îl vei susţine?

Necazul cu adoptarea unei pisici e că ea are mereu pisoi.

— Unde? Goddard City?

— O, nu. În cabina ta. Îl proiectăm pe Phobos; îl înregistrează pentru Marte şi îl trimit pe circuit înalt spre Noua Batavie, de unde îl reia reţeaua Pământului pentru a fi comutat spre Venus, Ganymede etcaetera. În patru ore va fi în tot sistemul, dar nu va fi nevoie să ieşi din cabină.

Era tentant. Nu mai fusesem decât o dată pe marea reţea, dar partea a fost ciopârţită încât faţa mea n-a apărut decât timp de douăzeci şi şapte de secunde. Dar toată reţeaua numai pentru mine…

Dak credea că mă codeam şi adăugă:

— Nu riscăm nimic, suntem echipaţi pentru înregistrare aici pe *Tommie.* Mai apoi îl proiectăm, după ce mai tăiem din el, eventual.

— Păi… e-n ordine. Ai textul, Bill?

— Da.

— Să-l vedem.

— Cum adică? E timp destul.

— Nu e cel din mâna ta?

— Ba da, este.

— Atunci dă-mi-l, să-l citesc.

Corpsman spuse plictisit:

— O să-l ai cu o oră înainte de înregistrare. Sună mai bine dacă eşti spontan.

— Sunatul spontan se bazează pe o pregătire minuţioasă, Bill. Ascultă-mă ce-ţi spun. Mă pricep.

— Te-ai descurcat de minune ieri pe cosmodrom, fără repetiţii. E aceeaşi şmecherie; vreau s-o faci tot aşa.

Personalitatea lui Bonforte mă năpădea tot mai mult când aveam de a face cu Corpsman. Clifton cred că observase că era să explodez.

— O, pentru numele lui Pete, Bill! Dă-i discursul.

Corpsman mârâi şi-mi aruncă foile. În imponderabilitate pluteau, dar aerul le răspândi. Penny le adună, le puse în ordine

şi mi le dădu. După ce-i mulţumii, fără alte vorbe, m-apucai să citesc.

Îl parcursei repede. Terminai şi-mi ridicai privirea.

— Deci? spuse Rog.

— Cam cinci minute se referă la adopţiune. Restul este un argument în favoarea politicii Partidului Expansionist. Seamănă foarte mult cu discursurile pe care le-am studiat.

— Da, fu de acord Clifton. De adopţiune agăţăm totul. După cum știi, vrem să-i forţăm să treacă la votul de încredere cât mai repede.

— Înţeleg. Nu pierdeţi niciun prilej de a bate toba. Bun, e-n ordine, dar…

— Dar ce? Ce nu-ţi convine?

— Păi… caracterizarea. Ici si colo, ar trebui schimbate nişte expresii. El nu s-ar fi exprimat aşa.

Corpsman izbucni, emiţând un cuvânt nepotrivit în prezenţa unei doamne; îi aruncai o privire glacială.

— Ascultă, Smythe, cine ştie cum ar fi spus Bonforte? Tu? Sau omul care-i scrie discursurile de cinci ani?

Încercam să-mi păstrez cumpătul; aici avea dreptate.

— Oricum ar fi, adevărul, răspunsei, e că o frază care arată bine în scris nu dă bine în vorbire. Domnul Bonforte este un mare orator, tocmai am aflat. El stă alături de Webster, Churchill şi Demostene – grandoarea în cuvinte simple. Uite, cuvântul „intransigent”, pe care l-ai folosit de două ori. Aş putea să-l spun, am o febleţe pentru polisilabice; îmi place să-mi expun erudiţia literară. Dar domnul Bonforte ar fi spus „dârz” sau „căpos” sau „sanchiu”. Motivaţia este simplă – aceşti termeni sunt purtători mai eficienţi de emoţie.

— Fă tu discursul eficient! Lasă termenii în grija mea.

— Văd că nu înţelegi, Bill. Mie nu-mi pasă dacă discursul este eficient politic sau nu; treaba mea este să realizez caracterizarea. Şi nu pot s-o fac dacă pun în gura personajului vorbe pe care nu le-ar folosi niciodată; ar fi la fel de forţat şi fals ca o capră declamând în greceşte. Dar dacă fac discursul cu vorbele lui, va fi automat şi afectiv. El este un mare orator.

— Ascultă, Smythe, nu eşti plătit să scrii discursuri. Eşti plătit să…

— Opreşte-te, Bill, i-o tăie Dak. Şi mai lasă-l pe „Smythe”, da? Ei, Rog? Ce zici?

Clifton spuse:

— După câte înţeleg, Şefule, singura obiecţie se referă la frazare.

— Pă, da. Aş sugera şi scoaterea pasajului cu atacul la persoana domnului Quiroga, ca şi insinuarea referitoare la manevrele lui financiare. Nu-mi sună a Bonforte.

Zise supus:

— Asta, eu am băgat-o. Dar poate ai dreptate. El acordă orişicui prezumţia de nevinovăţie. (Tăcu un moment). Fă modificările pe care le crezi de cuviinţă. Îl înregistrăm şi ne uităm la playback. Mai putem tăia sau îl anulăm „din cauza unor dificultăţi tehnice”. Zâmbi decis.

— Aşa facem, Bill.

— Pe dracu, iată cât de ridicol…

— Aşa va fi, Bill.

Corpsman ieşi val-vârtej. Clifton oftă.

— Clifton n-a suportat niciodată să primească ordine decât de la domnul Bonforte. Dar e un om capabil. A, Şefule, în cât timp eşti gata pentru înregistrare? Ne strângem la şaisprezece zero zero.

— Nu ştiu. Voi fi gata la timp.

Penny mă urmă înapoi în birou. Când închise uşa, îi zisei:

— Nu voi mai avea nevoie de tine o oră, o oră şi, Penny, copila mea. Dar dacă poţi, cere-i lui Dak pilule din acelea, s-ar putea să mai am nevoie.

— Da, domnule.

Plutea cu spatele spre uşă.

— Şefule?

— Da, Penny?

— Voiam doar să-ţi spun să nu crezi ce-a spus Bill despre scrierea discursurilor!

— N-am crezut. I-am ascultat discursurile – şi l-am citit şi pe ăsta.

— A, Bill face schiţe, de multe ori. Şi Rog. Chiar şi eu. El… el ia idei de la fiecare… când crede că sunt bune. Dar când susţine un discurs, e al lui, fiecare cuvinţel.

— Te cred. De-ar fi apucat să-l scrie şi pe ăsta.

— Dă tot ce ai!

***

Am dat. Am început cu înlocuirea sinonimelor, punând guturale germanice în locul „măţăraiei” latineşti care-ţi strâmbă gura. Apoi m-am entuziasmat, m-am înflăcărat şi am rupt tot. Pentru un actor e grozav să lucreze textul; nu are prea des ocazia.

Ca auditoriu n-am folosit-o decât pe Penny, iar lui Dak i-am cerut să aibă grijă să nu fiu interceptat de pe undeva, din navă – deşi cred că puşlamaua ciolănoasă m-a păcălit şi a tras cu urechea. După primele trei minute, Penny plângea; Când am terminat (douăzeci şi opt de minute şi jumătate, suficient pentru anunţuri), era terminată. Nu m-am atins de doctrina Expansionistă, aşa cum era proclamată de profetul ei oficial, Mult Onoratul John Joseph Bonforte; n-am făcut decât să ameliorez mesajul şi transmiterea lui, inspirându-mă din frazele altor discursuri.

Şi acum, curios lucru – am crezut în fiecare cuvânt când vorbeam.

Dar, mamă, ce discurs am tras!

***

După aceea, am ascultat cu toţii playback-ul, completat cu mine în stereo. Jimmie Washington era de faţă, ceea ce-l făcu pe Bill să stea cuminte. Când se termină, întrebai:

— Ce zici, Rog? E nevoie să mai tăiem?

Îşi scoase trabucul din gură.

— Nu. După părerea mea, Şefule, aş zice să-i dăm drumul aşa.

Corpsman iar ne părăsi – dar domnul Washington se apropie lăcrimând – lacrimile sunt o pacoste în imponderabilitate; n-au unde să se ducă.

— Domnule Bonforte, a fost minunat.

— Mersi, Jimmie.

Penny nu mai avea voce.

Am tras pe dreapta după asta; o reprezentaţie de prima ligă este extenuantă. Am dormit mai bine de opt ore, m-a trezit urlătoarea. Mă legasem în cuşetă – mi-e groază să plutesc

aiurea când dorm – deci nu trebuia să mă mişc. Nu ştiam că ieşeam de pe orbită, aşa că am chemat cabina de control între primul şi al doilea avertisment.

— Căpitane Broadbent?

— Un moment, domnule, se auzi Epstein.

Apoi îl auzii pe Dak.

— Da, Şefule? Părăsim orbita conform programului – cum aţi ordonat.

— E? A, da, desigur.

— Cred că domnul Clinton vine acum în cabină.

— Foarte bine, căpitane.

Mă-ntinsei la loc în aşteptare.

După ce pornirăm la un G, intră şi Rog; avea o privire neliniştită pe care n-o puteam interpreta – şi triumf şi îngrijorare şi confuzie.

— Ce e, Rog?

— Şefule! Ne-au aruncat mingea! Guvernul Quiroga a demisionat!

Capitolul şapte

Eram încă năucit de somn; îmi scuturai capul să mi-l limpezesc.

— Şi ce-i cu asta, Rog? Nu e tocmai ce vă doreaţi?

— Păi, da, bineînţeles. Dar…

Se opri.

— Dar ce? Nu pricep. Voi, băieţi, pentru asta aţi lucrat şi aţi luptat atâţia ani de zile. Acum aţi biruit – şi arăţi ca o mireasă care se întreabă dacă face bine. De ce? Nemernicii au ieşit din joc şi acum toate odraslele Domnului sunt la serviciu. Nu?

— Hm… nu prea te pricepi la politică.

— Ştii prea bine. M-au respins şi ca lider de patrulă la cercetaşi. Asta m-a lecuit.

— Ei, vezi tu, minutajul e totul.

— Aşa-mi spunea şi tata. Uite, Rog, înţeleg că l-aţi fi dat jos pe Quiroga dacă vă era la îndemână? Ai spus că „a aruncat mingea”.

— Să-ţi explic. Noi aveam de gând să determinăm desfăşurarea unor alegeri generale în urma unui vot de încredere – dar la momentul propice, când estimam că şansele de a câştiga alegerile ar fi fost de partea noastră.

— Aha. Şi acum credeţi că nu veţi câştiga? Crezi că Quiroga va reveni în funcţie pentru alţi cinci ani – sau, oricum, Partidul Umanităţii?

Clifton medita.

— Nu, cred că şansele noastre sunt destul de mari.

— E? Poate că nu m-am trezit încă. Nu vreţi să câştigaţi?

— Sigur că da. Dar nu vezi ce ne-a făcut demisia asta?

— Nu prea.

— Uite, guvernul în exerciţiu poate cere alegeri generale oricând în cei cinci ani. De obicei, apelează la populaţie în momentul cel mai favorabil. Dar nu demisionează între declaraţie şi alegeri, numai dacă sunt forţaţi. Mă urmăreşti?

Îmi dădeam seama că evenimentul era dubios, cu toată inapetenţa mea pentru politică.

— Cred că da.
— Dar, în cazul de faţă, guvernul lui Quiroga a programat alegerile generale, apoi demisionează în bloc, lăsând Imperiul fără guvern. Prin urmare, suveranul trebuie să cheme pe cineva pentru a forma un guvern „provizoriu”, până la alegeri. După lege, el poate apela la oricare din membrii Marii Adunări, dar, din punct de vedere strict constituţional, el nu mai are de ales. Când un guvern demisionează în bloc – nu face remanieri, pleacă în bloc – atunci trebuie să-i solicite liderului opoziţiei să formeze guvernul „provizoriu”. E obligatoriu în sistemul nostru; demisia nu mai e doar un gest. Au mai fost încercate şi alte metode; unele duceau la schimbarea guvernelor precum cămăşile. Dar sistemul actual asigură o guvernare responsabilă.
Eram atât de preocupat cu dibuirea implicaţiilor, încât era să pierd următoarea lui remarcă.
— Deci, fireşte, împăratul l-a chemat pe domnul Bonforte pe Noua Batavie.
— E? Noua Batavie? Oho!
Mă gândeam că nu văzusem niciodată capitala Imperiului. Când am fost pe Lună, vicisitudinile profesiei mele mă lăsaseră fără bani nici măcar de întoarcere.
— Deci de-asta am ieşit de pe orbită? Păi, sigur că nu mă deranjează. Presupun că vă descurcaţi voi cumva să mă trimiteţi acasă, în cazul în care Tommie nu se întoarce curând pe Pământ.
— Cum? Dumnezeule mare, la ce se gândeşte el acum! Când va veni timpul, căpitanul Broadbent va ştii el cum să te ducă acasă.
— Iartă-mă. Uit că aveţi probleme mai importante, Rog. Sigur. Ard de nerăbdare să ajung acasă, acum că treaba-i gata. Dar câteva zile, sau chiar o lună, pe Selena, ce mai contează! Şi-aşa, nu am altceva de făcut. Îţi mulţumesc, totuşi, că ţi-ai făcut timp să-mi comunici vestea… Rog, eşti tare îngândurat.
— Chiar nu înţelegi? împăratul a trimis vorbă după domnul Bonforte. Împăratul, omule! Iar domnul Bonforte nu e în stare să se înfăţişeze. Ei au mers la risc cu un gambit – şi poate ne-au prins într-un şah-mat!

— E? Ia stai puţin. Uşurel. Înţeleg unde baţi – dar, prietene, uite, noi acum nu suntem pe Noua Batavie. Până acolo sunt o sută de milioane de mile, sau două sute de milioane, sau câte-or fi. Doc Capek îl pune pe picioare şi-şi face treaba singur. Nu?

— Păi... aşa sperăm.

— Dar nu suntem siguri.

— Nu putem fi siguri. Capek zice că sunt puţine date clinice în cazul unor doze aşa mari. Depinde de chimia individuală şi de identitatea exactă a drogului folosit.

Îmi amintisem odată când o dublură mi-a strecurat un purgativ puternic înainte de urcarea pe scenă. Dar am mers mai departe, ca o dovadă în plus a supremaţiei minţii asupra materiei – apoi l-am dat afară.

— Rog... ei nu i-au dat acea ultimă, prea rare doză din sadism – ci pentru a pregăti acest moment!

— Eu aşa cred. Şi Capek.

— Hei! În cazul ăsta, Quiroga însuşi ar fi omul din umbră... iar la conducerea Imperiului ar fi un gangster!

Rog scutură din cap.

— Nu neapărat. Nici chiar probabil. Dar se poate ca aceleaşi forţe care-i controlează pe Activişti să controleze şi maşinăria Partidului Umanităţii. Dar pe ei nu-i poţi prinde cu fofârlica; ei sunt intangibili, ultra-respectabili. Şi totuşi ei puteau să-l anunţe pe Quiroga că venise momentul să se dea la o parte şi să facă pe mortul – şi să-l convingă. Aproape sigur... şi fără să-i dea niciun indiciu asupra oportunităţii momentului.

— Măi să fie! Vrei să spui că numărul unu din Imperiu şi-ar lua jucăriile şi-ar pleca, uite aşa? Şi asta pentru că, de undeva din culise, cineva îi comandă?

— Mi-e teamă că este exact cum gândesc eu.

Am clătinat din cap.

— Politica e un joc murdar!

— Nu, insistă Clifton. Nu există joc murdar. Dar mai dai şi peste jucători murdari.

— Nu văd diferenţa.

— Este o diferenţă foarte mare. Quiroga este un oportunist şi un vândut – după părerea mea, vândut nelegiuiţilor. Dar nimic, nimic din ce a făcut vreodată John Joseph Bonforte nu a fost

oportunism, şi niciodată nu s-a vândut cuiva. Ca discipol, a crezut în cauză; ca lider, a condus din convingere!

— Iată-mă pus la punct, spusei cu umilinţă. Ei, şi-acum ce facem? Dak o ţine moale ca *Tommie* să n-ajungă pe Noua Batavie până când se întremează el pentru întâlnire?

— Nu putem trage de timp. Nu e nevoie să propulsăm peste o gravitaţie; nimeni nu se aşteaptă ca un om la etatea lui Bonforte să-şi forţeze inima inutil Dar nu putem întârzia, Când te cheamă împăratul, nu stai pe gânduri.

— Si ce-i cu asta?

Rog se uita la mine fără să-mi răspundă. Începeam să-mi ies din ale mele.

— Hei, Rog, nu te gândi la prostii! Chestia asta nu mă priveşte, îmi ajunge, doar câteva apariţii acolo prin navă, şi-atât. Murdar au ba, politica nu-i jocul meu – plătiţi-mă şi trimiteţi-mă acasă şi fiţi siguri că nici nu mă-nscriu să votez!

— Poate că nici nu va trebui să faci nimic. Dr. Capek îl va întrema aproape sigur. Dar dacă nu va fi ceva greu – cum a fost ceremonia adopţiunii – doar o întrevedere cu împăratul şi…

— Împăratul!

Aproape am strigat. Ca mai toţi americanii, nu înţelegeam regalitatea, nu prea aprobam în sinea mea instituţia – şi aveam un fel de teamă nemărturisită faţă de regi. La urma urmei, americanii au intrat pe uşa din dos. Când am preluat statutul de asociaţi pe baza tratatului pentru avantajele dreptului de vot în afacerile Imperiului, s-a specificat clar că instituţiile noastre locale, propria constituţie şi aşa mai departe, nu vor fi afectate, iar, în mod tacit, că niciun membru al familiei regale nu va vizita America. Poate că nu e prea bine. Poate că dacă eram obişnuiţi cu regalitatea, nu ne-ar impresiona atâta. Oricum ar fi, e notorie dorinţa năprasnică a americancelor „democratice” de a fi prezentate la curte.

— Ei, potolește-te. Poate că nu va fi nevoie să faci nimic. Vrem doar să fim pregătiţi. Ce vreau eu să înţelegi e că un guvern provizoriu nu e mare lucru. Nu emite legi, nu schimbă politica. De astea mă ocup eu. Tot ce vei avea de făcut – dacă ar fi să faci ceva – este să apari în faţa Regelui Willem – şi poate să te mai arăţi pe la una-două conferinţe controlate, depinde cât va

dura refacerea lui. Ce ai făcut până acum a fost mult mai greu – şi te vom plăti oricum, chiar de nu te vom folosi.

— La naiba, n-are a face plata! E… poftim, cu vorbele unui personaj celebru din istoria teatrală, „Asta mă priveşte deloc”.

Până să răspundă Rog, Bill Corpsman dădu buzna în cabină, fără să bată, se uită la noi si-i aruncă lui Clifton:

— I-ai spus?

— Da. Refuză.

— Hă? Prostii!

— Nu sunt prostii, răspunsei, şi că veni vorba, Bill, pe uşa pe care tocmai ai intrat e un loc drăguţ în care se ciocăneşte. Noi obişnuim să ciocănim si să întrebăm „Ești îmbrăcat?”. Ar fi bine să ţii minte.

— A mofturi! Ne grăbim. Ce-i gargara asta cu refuzul?

— Nu e gargară. Nu am convenit pentru o astfel de treabă.

— Rahat! Poate că eşti prea prost să-ţi dai seama, Smythe, că eşti băgat până aici ca să te mai smiorcăi că vrei afară. Nu ţi-ar prii.

M-ă dusei la el si-l luai de braț.

— Mă ameninţi? Dacă da, hai afară să lămurim totul.

Se smulse din strânsoare.

— În navă? Ce, eşti copil? Nu ţi-a trosnit bostanul ăsta că toată mizeria asta e din cauza ta?

— Ce vrei să spui?

— Vrea să spună, răspunse Clifton, că el este convins că Guvernul Quiroga a căzut ca rezultat al discursului tău de astăzi. Se prea poate să aibă dreptate. Dar acum e vorba de altceva. Bill, încearcă să fii cât de cât politicos, da? Nu rezolvi nimic cu harţa.

Eram atât de surprins de ideea că eu aş fi determinat demisia lui Quiroga încât uitasem de pofta de a-i rări dinţii lui Corpsman. Vorbeau serios? Sigur, fusese un discurs cam mişto, dar cum a plesnit! Era oare posibil?

Ei, şi dacă era, ce vrei serviciu mai rapid?

Spusei îngândurat:

— Bill, să înţeleg că te plângi că discursul meu a fost mult prea afectiv pentru tine?

— Hă? La dracu, nu! A fost un discurs jalnic.

— Aşa? Nu merg amândouă. Un discurs jalnic care scoate Partidul Umanităţii din guvern? Asta vrei să spui?

Corpsman, încurcat, vru să răspundă, îl surprinsei pe Clifton înăbuşindu-şi un rânjet. Se încruntă, vru din nou să răspundă – şi sfârşi prin a ridica din umeri, zicând:

— Bine, bă ai nimerit-o; discursul poate n-are nimic cu guvernul Quiroga. Şi-aşa, avem de lucru. Eu tot nu înţeleg cum vine chestia asta, că nu vrei să-ţi îndeplineşti atribuţiunile?

Mă uitam la el şi reuşeam să mă stăpânesc – din nou influenţa lui Bonforte; jucând rolul unui personaj bine temperat, ajungi şi tu să fii calm.

— Bill, iar nu merg amândouă. Ai spus-o cu o limpezime emfatică, mă consideri un simplu angajat, plătit să fac o treabă. Prin urmare nu am nicio altă obligaţie în afară de îndeplinirea acesteia, ceea ce am făcut. Nu poţi să mă angajezi pentru altceva decât dacă-mi convine. Nu-mi convine.

Vru să vorbească, dar nu-l lăsai.

— Asta-i tot. Acum, pleacă. Nu eşti binevenit aici.

Era ca trăsnit.

— Cine te crezi tu să dai ordine aici?

— Nimeni. Absolut nimeni, aşa cum ai semnalat. Dar acum asta e camera mea, repartizată de căpitan. Ieşi afară de bunăvoie. Nu-mi place purtarea ta.

Clifton adăugă încet:

— Dispari, Bill. Orice-ar fi, acum e cabina lui. Aşa că ai face bine să pleci. Rog şovăi, apoi spuse: cred că ar trebui să plecăm amândoi; se pare că nu ajungem nicăieri. Ne scuzi… Şefule?

— Desigur.

Mă aşezai să-mi adun gândurile. Îmi era necaz că-l lăsasem pe Corpsman să mă provoace şi într-un schimb de replici destul de potolit; era ceva nedemn.

O bătaie în uşă mă întrerupse.

— Cine e? strigai.

— Căpitanul Broadbent.

— Intră, Dak.

Intră şi se aşeză, iar câteva minute păru mai interesat de pieliţele de la unghii. În sfârşit mă privi şi spuse:

— Te-ai răzgândi dacă-l bag pe bandit la zdup?

— E? Aveţi aici pe navă?

— Nu. Dar putem improviza.

Îl cercetai pentru a ghici ce-i cocea mintea.

— Chiar l-ai băga la zdup pe Bill, dacă ţi-aş cere?

Mă privi ridicând o sprinceană şi rânji strâmb.

— Nu. Nimeni nu ajunge căpitan dacă se comportă astfel. N-aş primi un astfel de ordin nici de la ei. Îşi înclină capul spre camera în care era Bonforte. Sunt hotărâri pe care un om trebuie să le ia singur.

— Aşa e.

— Mmm… Am auzit că iar aţi tras una de-alea.

— Așa e.

— Mda. Am ajuns să te respect foarte mult, fiule. Când te-am întâlnit, îmi ziceam că ești bun de maimuţăreală si nimic altceva,

M-am înşelat.

— Mulţumesc.

— Aşa că nu vreau să te influenţez. Spune-mi numai: are rost să mai stăm de vorbă? Te-ai gândit bine?

— Eu sunt hotărât, Dak. Nu e de mine.

— Mda, poate că ai dreptate. Îmi pare rău. Nu ne rămâne decât să sperăm că se înzdrăveneşte în timp util.

Se ridică.

— Apropo, Penny ar vrea să te vadă, dacă n-ai de gând să te-apuci de lucru imediat.

Am râs fără poftă.

— Chiar aşa, „apropo”, e? N-aţi greşit cumva ordinea? Nu e rândul doctorului Capek să încerce să-mi schimbe atitudinea?

— Şi-a pierdut rândul; e ocupat cu domnul Bonforte. Îţi trimite în schimb un mesaj.

— E?

— Zice că n-ai decât să te duci la dracu’. Era mai ornamentat, dar ăsta-i esenţialul.

— Aşa? Dacă-i aşa, spune-i că-i ţin un loc lângă foc.

— Poate să intre Penny?

— O, sigur! Dar poţi să-i spui că-şi pierde timpul; răspunsul e tot „Nu”.

Şi m-am răzgândit. La naiba, de ce trebuie ca un argument să apară mult mai logic atunci când e subliniat cu o undă de Pasiunea Junglei? Nu că Penny ar folosi mijloace necinstite, nici măcar o lacrimă n-a vărsat – nici că am atins-o – dar m-am trezit că n-aveam încotro. Ce mai, Penny este speranţa luminoasă a acestei lumi, iar sinceritatea ei e contagioasă.

***

Chinul din călătoria spre Marte a fost floare la ureche pe lângă toceala pe care am tras-o în călătoria spre Noua Batavie. Stăpâneam caracterul de bază; acum era necesar să-i cunosc trecutul, pentru a fi Bonforte aproape în toate împrejurările. Fiind vorba de o audienţă regală, odată ajunşi pe Noua Batavie, s-ar putea să mă întâlnesc cu sute sau mii de oameni. Rog plănuia să-mi asigure o defensivă în adâncime, o rutină pentru orice figură publică atunci când are de îndeplinit o misiune; oricum, trebuia să văd oameni – o figură publică rămâne o figură publică, n-ai ce-i face.

Numărul de echilibristică pe care urma să-l fac era posibil numai datorită cartotecii Farley a lui Bonforte, poate cea mai bine alcătuită. Farley a fost un consilier politic din secolul douăzeci, al lui Eisenhower parcă, iar metoda inventată de el pentru folosirea relaţiilor personale în politică a fost revoluţionară, cum a fost invenţia germană a conducerii colective în război. Nu auzisem de sistemul ăsta până când Penny mi l-a arătat pe al lui Bonforte.

Nu era decât o simplă cartotecă despre oameni. Dar vezi, în arta politicii nu e vorba „decât” despre oameni. Această cartotecă îi cuprindea pe toţi, sau aproape toţi, oamenii pe care-i întâlnise Bonforte; mii şi mii în decursul îndelungatei sale vieţi publice; fiecare dosar conţinea tot ce ştia el despre persoana respectivă din contactele personale ale lui Bonforte. Nimic altceva, oricât de trivial. Pe fapt, triviale erau întotdeauna primele date: nume şi porecle ale soţiilor, copiilor, animalelor îndrăgite, pasiuni, mâncăruri şi băuturi preferate, prejudecăţi, extravaganţe. Urmau date şi locuri şi comentarii pentru fiecare împrejurare în care Bonforte a vorbit cu persoana respectivă.

Când a fost posibil, era inclusă şi o fotografie. Ici şi colo, nu neapărat, erau şi informaţii „externe”, adică informaţii care au

fost mai degrabă căutate şi nu aflate direct de Bonforte. În funcţie de importanţa politică a persoanei. În unele cazuri partea „externă” era o biografie riguroasă de câteva mii de cuvinte.

Şi Penny şi Bonforte purtau micro-recordere, alimentate de căldura corpului. Când Bonforte era singur, dicta într-al său, unde avea posibilitatea – în dormitoare, în timpul plimbărilor etc.; dacă era şi Penny prezentă, înregistra ea pe al său, introdus într-un ceas-brăţară. Penny nu putea să transcrie şi nici să microfilmeze; cu alte nimicuri se ocupau două dintre fetele lui Jimmie Washington.

Când Penny mi-a arătat cartoteca Farley, şi era imensă, chiar şi pentru zece mii de cuvinte şi măi mult pe casetă, şi mi-a spus că reprezenta suma informaţiilor personale despre cunoştinţele domnului Bonforte, am gemăluit (un fel de geamăt şi hăulit emise cu intensitate laolaltă).

— Dumnezeule mare, copila mea! Îţi spuneam eu că va fi imposibil. Cine-ar fi în stare să memoreze tot ce e aici?

— Vai, nimeni, evident.

— Ai zis că aici e tot ce-şi aminteşte el despre prieteni şi cunoștințe.

— Nu chiar. Am spus că este tot ce voia să-şi amintească. Şi tocmai pentru că nu putea ţine minte tot, folosea cartoteca. Nu te îngrijora; nu trebuie să memorezi nimic. Vreau să ştii că o ai la dispoziţie. Am eu grijă să ai la dispoziţie un minut-două pentru a studia dosarul unei persoane, înainte de a o întâlni. Aşa cum făceam şi pentru el.

M-am uitat la dosarul pe care mi l-a proiectat pe monitorul de pe birou. O doamnă Saunders din Pretoria, Africa de Sud. Avea un buldog pe care-l chema Fonfăilă Bulişor, câteva odrasle neinteresante şi-i plăcea un strop de chitră într-un deget de whisky.

— Penny, vrei să-mi spui că domnul B. pretindea să reţină detalii de felul ăsta? E o impostură.

În loc să se înfurie la auzul acestui sacrilegiu, Penny dădu din cap şi zise cu sobrietate:

— Aşa am crezut şi eu. Dar priveşte lucrurile corect, Şefule. Îţi notezi numărul de telefon al unui prieten?

— Ei, cum, desigur.
— E necinstit? Ceri iertare prietenului pentru că eşti atât de nepăsător cu el încât nu ţii minte nici măcar atâta lucru?
— E? E corect, mă predau. M-ai avut.
— Sunt lucruri pe care i-ar plăcea să le ţină minte dacă ar avea memorie perfectă. Şi fiindcă nu are, nu e o impostură să ţi le notezi, aşa cum nu e să-ţi notezi într-o agendă data naşterii unui prieten – asta e: o imensă agendă, pentru toate datele. Şi e chiar mai mult. Ai întâlnit vreo persoană cu adevărat importantă?
Încercai să mă gândesc. Penny nu-i avea în vedere pe giganţii scenei; abia dacă știa de existenta lor.
— Odată l-am întâlnit pe preşedintele Warfield. Eram un puşti de zece sau unsprezece ani.
— Îți aminteşti în amănunţime?
— Cum nu, sigur. A zis: „Cum ţi-ai rupt mâna fiule?” şi eu am zis: „Cu bicicleta, domnule,” iar el: „Şi eu la fel, dar a fost clavicula”.
— Crezi că și-ar mai aminti dacă ar trăi?
— Dar cum, nu.
— Ar putea – te-ar fi îndosariat în Farley. Cartoteca aceasta include şi băieţi de vârsta asta, pentru că băieţii cresc şi se fac oameni în toată firea. Oamenii de nivelul preşedintelui Warfield nu-și pot aminti de toate persoanele, foarte numeroase, cu care se întâlnesc. Numai că orice anonim ţine minte toate detaliile unei întâlniri cu marile personalităţi. Un politician nu trebuie să facă vreo diferenţă, el rămânând în viaţa acestora acelaşi om de atunci, şi astfel trebuie să le arate că îşi aminteşte şi el acele mărunţişuri – e ceva politicos, amical şi înduioşător pentru ei. E ceva esenţial – în politică.
Am rugat-o să-mi monitorizeze Farley-ul Regelui Willem. M-a dezamăgit la început, dar mi-am dat seama că Bonforte nu-l cunoştea bine pe împărat şi că-l întâlnise doar în câteva ocazii oficiale – primul său serviciu ca Ministru Suprem s-a derulat înainte de moartea împăratului Frederik. Biografie externă nu avea, doar o notă. „Vezi Dinastia de Orania”. Nu am văzut-o – nu era timp să ar prin milioanele de cuvinte ale istoriei Imperiale

şi pre-Imperiale şi, am avut note destul de bune la istorie. Voiam să aflu doar ce ştia Bonforte despre împărat şi alţii nu.

M-am gândit că Farley-ul îi prindea pe toţi cei prezenţi pe navă, dat fiind că erau oameni pe care-i întâlnise Bonforte. I-am cerut dosarele. A părut oarecum surprinsă.

Curând am fost eu cel surprins. *Tom Paine* avea şase Mari oameni ai Adunării. Rog Clifton şi domnul Bonforte, bineînţeles – dar în primul articol din dosarul lui Dak scria: „Broadbent Darius K., Onorabil AG. (agent general) pentru Liga Călătorilor Liberi, Diviziunea Superioară. Se menţiona de asemenea că era doctor în fizică, fusese vicecampion la tir în Meciurile Imperiale cu nouă ani în urmă şi publicase trei volume de versuri sub *le nom de plume* de „Acey Wheelwright”. M-am lecuit să mai judec oamenii după înfăţişare.

Mai era o însemnare de mână a lui Bonforte. „Aproape irezistibil pentru femei – şi vice versa”.

Penny şi doctorul Capek erau de asemenea membri ai marelui parlament. Chiar şi Jimmie Washington, din partea unui district „fără probleme”, mi-am dat seama mai târziu – el reprezenta Laponii, cu reni cu tot şi cu Moş Nicolae negreşit. Era hirotonisit în Prima Biserică a Adevărului Biblic a Duhului Sfânt, de care nu mai auzisem, dar care explica înfăţişarea de diacon cu gura încleştată.

Mi-a făcut o deosebită plăcere să citesc despre Penny – Onorabila Domnişoară Penelope Talioferro Russell. Era licenţiată în litere în administraţia guvernului din Georgetown şi licenţiată în ştiinţe umaniste la Wellesley, ceea ce nu m-a surprins. Reprezenta femeile universitare fără district, altă circumscripţie electorală „fără probleme” (am aflat eu), acolo membrii Parlamentului Expansionist fiind în raport de cinci la unu.

Mai jos apărea numărul la mănuşi, alte măsuri, culorile preferate (avea multe de învăţat de la mine în privinţa îmbrăcămintei), parfumurile preferate (Pasiunea Junglei, evident) şi alte multe detalii, multe din ele inofensive. Dar mai era un „comentariu”!

„Onestă din fire – nedotată aritmetic – se mândrește cu simţul umorului, care-i lipseşte – ţine regim, dar e lacomă dacă e vorba de vişine glasate – mămoasă – citeşte orice”.

Mai jos era o addendă, în scrisul neglijent al lui Bonforte: „A, Creaţo! Iar tragi cu ochiul, aha”.

Când i le-am înapoiat, am întrebat-o dacă şi-a citit Farley-ul. Mi-a zis să-mi văd de-ale mele! Apoi s-a îmbujorat şi mi-a cerut iertare.

***

O mare parte din timp am dedicat-o studiului, dar mi-am oferit şi răgazul perfecţionării asemănării fizice, verificând Semipermul cu colorimetrul, fiind foarte grijuliu totodată cu aspectul ridurilor, adăugind şi două aluniţe, finisând totul cu o perie electrică. Pielea avea să mi se jupoaie mai târziu, dar era un preţ mic plătit pentru un machiaj care nu se mâzgălea cu acetonă şi nici nu se ştergea cu şerveţelul la masă. Am pus şi „cicatricea” de la piciorul „infirm”, după o fotografie al lui Bonforte din fişa medicală a doctorului Capek. Dacă Bonforte ar fi avut nevastă sau amantă, le-ar fi fost greu să deosebească impostorul de original numai după înfăţişare. A fost mult de lucru, dar puteam de acum să mă îngrijesc de partea cea mai grea a personificării.

Dar cel mai greu a fost cu adoptarea credinţei lui Bonforte, pe scurt, politica Partidului Expansionist. Într-un fel, el însuşi era Partidul Expansionist, nu doar liderul cel mai proeminent, ci filosoful politic şi cel mai mare politician al său. Expansionismul nu fusese o mişcare a „Destinului Manifest”, atunci când s-a înfiinţat partidul, o coaliţie firavă de grupuri care aveau un singur lucru în comun: credinţa că viitorul rasei umane era dincolo de frontierele cerului. Bonforte dăduse partidului raţiunea de a fi şi morala, tema libertăţii şi a egalităţii în drepturi sub stindardul Imperial; era foarte insistent asupra ideii că rasa umană nu mai trebuie să mai facă niciodată greşelile pe care le făcuse subrasa albă în Africa şi Asia.

Dar nu înţelegeam de ce – eram atât de naiv în domeniu – la început Partidul Expansionist se asemăna cu actualul Partid al Umanităţii. Nu eram conştient de faptul că partidele politice se schimbă foarte mult cu timpul, ca şi oamenii. Ştiam, vag, că Partidul Umanităţii începuse ca o fracţiune a mişcării Expansioniste, dar nu m-am gândit la asta. De fapt, era inevitabil; cum partidele politice care nu-şi îndreptau privirea

spre cer au degenerat sub imperativele istoriei, acel partid care mergea pe calea dreaptă trebuind să se rupă în două.

Dar s-o luăm la rând; educaţia mea politică nu a urmat o cale atât de dreaptă. La început m-am cufundat în declaraţiile publice ale lui Bonforte. Adevărat, am mai făcut aşa, dar atunci studiam felul lui de a vorbi; acum studiam ce spunea.

Bonforte era un orator din marea tradiţie, dar putea fi vitriolant în dezbateri, de exemplu un discurs ţinut în Noul Paris, în timpul scandalului asupra tratatului cu cuiburile marţiene, Concordia din Tycho. Din cauza acestui tratat şi-a părăsit funcţia; îl promovase, dar sub presiunea exercitată asupra coaliţiei, a pierdut următorul vot de încredere. Oricum, Quiroga n-a îndrăznit să denunţe tratatul. I-am ascultat cu deosebită atenţie discursul fiindcă nici mie nu-mi plăcuse tratatul; ideea că marţienilor li se dădeau aceleaşi drepturi pe Pământ cu ale oamenilor pe Marte mă oripila – dar asta înainte de a vizita cuibul lui Kkkah.

„Oponentul meu,” spusese Bonforte scrâşnind, „ar vrea să credeţi că deviza aşa-zisului Partid al Umanităţii – Guvernare de către fiinţe umane, prin fiinţe umane, pentru fiinţe umane”, nu e decât o parafrază a nemuritoarelor cuvinte ale lui Lincoln. Dar, vocea fiind vocea lui Abraham, mâna este a Ku Klux Klan-ului. Înţelesul acestei aparent inocente devize este „Guvernarea tuturor raselor de oriunde numai de către fiinţe umane, în beneficiul câtorva privilegiaţi.”

Dar, protestează oponentul meu, dar ne e dat de Dumnezeu să purtăm lumina noastră printre stele, să-i civilizăm pe sălbatici. E şcoala de sociologie a Unchiului Remus – cu norodul cântând imnuri şi cu milostivul boier! Frumoasă imagine, dar prea mică-i rama; nu încape în ea şi biciul, ţarcul sclavilor – şi casieria!

M-am trezit transformându-mă, dacă nu într-un Expansionist, cel puţin într-un Bonfortist. Nu sunt sigur dacă eram convins de logica vorbelor lui – într-adevăr, nu sunt sigur dacă erau logice. Dar eram foarte receptiv. Voiam să înţeleg atât de bine ce a spus pentru a putea să re-frazez în locul lui, dacă era cazul.

În orice caz, iată un om care ştia ce voia şi (mai rar!) de ce voia acel lucru. Nu puteam să nu fiu impresionat şi să nu-mi verific propriile credinţe. Din ce am trăit eu?

Profesia, desigur! Am fost crescut cu ea, mi-a plăcut, aveam credinţa puternică, deşi nelogică, că pentru artă merită să trăieşti – şi, de altfel, fiind singurul mod prin care îmi asiguram existenţa. Altceva?

Nu m-au impresionat de fel şcolile teoretice de etică. Le-am încercat – bibliotecile publice sunt o sursă imediată de recreere pentru un actor nevoiaş – dar le-am găsit serbede ca sărutul soacrei. Dă-i timp şi hârtie cât cuprinde, şi un filosof poate dovedi orice.

Am avut aceeaşi desconsiderare şi faţă de instruirea morală a copiilor. E multă vorbărie, iar pe-acolo unde se spune ceva, dai peste definiţia copilului „bun” care are grijă să nu perturbe odihna mamei şi a omului „bun” care-şi îngraşă bine contul bancar, fără să fie prins. Nu, mersi!

„Spectacolul trebuie să continue.” Iată în ce am crezut, din ce am trăit eu. Dar de ce trebuie să continue spectacolul? – având în vedere că unele spectacole sunt groaznice. Ei, pentru că aşa te-ai învoit, pentru că acolo afară e un public; ei au plătit şi fiecare e îndreptăţit să primească tot ce-i mai bun în tine. Le eşti dator. Mai eşti dator şi oamenilor de scenă şi directorului şi producătorului şi altor membri ai companiei – şi celor care te-au şcolit şi altora din urmă, din teatrele în aer liber şi cu bănci de piatră şi flecarilor aciuiaţi prin pieţe. *Noblesse oblige.*

M-am convins că ideea putea fi generalizată pentru orice fel de ocupaţie. „Valoarea pentru valoare”. A făuri „cum trebuie şi cum se cade”. Jurământul hipocratic. Nu-ţi abandona echipa. Lucru cinstit pentru plată cinstită. Sunt lucruri pe care nu e nevoie să le dovedeşti; făceau parte din esenţa vieţii – adevărate pe veşnicie, adevărate în cele mai îndepărtate colţuri ale Galaxiei.

Deodată am întrezărit calea spre care se îndrepta gândirea lui Bonforte. Dacă există fundamentele etice care transcend timpul şi spaţiul, ele sunt deci valabile şi pentru marţieni şi pentru oameni. Valabile pentru orice planetă din jurul unei stele – iar dacă rasa umană nu se comportă în conformitate cu ele, atunci

nu are nicio şansă, pentru că o rasă mai bună îi va da brânci, afară din joc, pentru că trişează.

Preţul expansiunii era virtutea. „Nu-i da fraierului nicio şansă” era o gândire prea strâmtă pentru lărgimea cosmică.

Dar Bonforte nu propovăduia blândeţea şi lumina. „Nu sunt un pacifist. Pacifismul este o doctrină, parşivă care-i permite omului să-şi primească partea din beneficiul grupului social fără să vrea să plătească – şi pretinde să fie glorificat pentru necinstea lui. Domnule preşedinte, viaţa este a celor care nu se tem s-o piardă. Legea aceasta trebuie adoptată!” Şi cu asta a trecut de partea susţinătorilor unor alocaţii militare, pe care partidul său le respinsese în conciliabul.

Sau din nou: „Luaţi atitudine! Luaţi mereu atitudine! Puteţi greşi – dar cel care nu ia nicio atitudine, greşeşte mereu! Să ne ferească Cerul de laşii care se feresc de a alege. Să ne ridicăm şi să fim număraţi”. (Era vorba de un conciliabul restrâns, dar Penny îl înregistrase, iar Bonforte l-a păstrat – Bonforte avea simţul istoriei; era un arhivar. Dacă n-ar fi fost, n-aş fi avut cine ştie ce de lucru).

Bonforte era omul meu. Sau felul de om care-mi plăcea să cred că era. O persoana pe care eram mândru s-o „port”.

Nu-mi amintesc să fi dormit după ce i-am promis lui Penny că mă voi prezenta la audienţa regală, dacă Bonforte nu va fi în stare. Am avut de gând să dorm – n-are rost să urci pe scenă cu ochii căzuţi ca urechile unui ogar – dar eram atât de absorbit de studiu, iar biroul lui Bonforte era dotat cu suficiente hapuri. E uimitor câte poţi să faci în douăzeci şi patru de ore pe zi, fără să fii deranjat şi cu tot sprijinul de care ai nevoie.

Dar cu puţin timp înainte de a ajunge pe Noua Batavie, dr. Capek intră şi-mi spuse:

— Dezveleşte-ţi braţul stâng.

— De ce? întrebai.

— Pentru că nu vrem să te prăbuşeşti de extenuare în faţa împăratului. Vei dormi până la asolizare. Atunci îţi voi da un antidot.

— Hm? înseamnă că nu crezi că el va fi gata?

Capek n-a răspuns, mi-a făcut injecţia. Am vrut să termin de ascultat discursul care se desfăşura, dar cred că am adormit în câteva secunde. Apoi l-am auzit pe Dak, spunând respectuos:

— Domnule, trezeşte-te. Te rog. Am asolizat la staţia Lippershey.

Capitolul opt

Luna noastră fiind o planetă fără atmosferă, o transnavă poate să asolizeze. Dar *Tom Paine,* fiind o transnavă construită pentru a rămâne în spaţiu şi să fie deservită de staţiile orbitale, trebuia să asolizeze pe o platformă. Aş fi vrut să fi fost treaz să văd şi eu, pentru că se zice că e mai uşor să prinzi un ou cu o farfurie decât să aşezi o transnavă pe sol. Dak era printre puţinii piloţi care puteau executa această operaţie.

Dar n-am apucat s-o văd pe *Tommie* nici măcar pe platformă; tot ce-am văzut a fost interiorul tubului de transbordare a pasagerilor pe care l-au prins de sasul ecluzei şi tubul spre Noua Batavie – deplasarea prin aceste tuburi este aşa de rapidă încât, sub gravitaţia scăzută a Lunii, la mijlocul călătoriei eşti din nou în imponderabilitate.

Ne-am dus mai întâi la apartamentele repartizate liderului opoziţiei loiale, reşedinţa oficială a lui Bonforte până (şi dacă) va ajunge din nou la putere după alegerile anunţate. Erau atât de magnifice încât nu-mi închipuiam cum ar arăta reşedinţa Ministrului Suprem. Cred că Noua Batavie este cea mai impunătoare capitală dintotdeauna; păcat că nu poate fi văzută prea bine din afară – dar mai important este faptul că este singurul oraş din sistemul solar cu adevărat impenetrabil de bombele atomice. Sau mai bine zis, „suficient de impenetrabil”, deoarece pot fi distruse doar câteva structuri de suprafaţă. Apartamentele lui Bonforte includeau un salon situat pe coama stâncoasă, cu vedere spre stele şi Terra-mamă printr-un balcon-bulă – dar până la dormitor şi birouri, ajungea cu liftul personal, la o mie de picioare în adâncul pietros.

N-am avut timp să explorez apartamentele; m-au îmbrăcat pentru audienţă. Bonforte n-avea valet nici la sol, dar Rog a insistat „să mă ajute” (mai mult m-a încurcat) cu ultimele retuşuri, îmbrăcămintea era cea veche, formală, de curte, pantalonii tubulari, fără nicio formă, o jachetă ridicolă cu coadă de frac, negre amândouă, o cămaşă cu plastron alb scrobit, cu guler înalt şi papion alb. Cămaşa lui Bonforte era dintr-o bucată,

pentru că (presupun) nu avea costumier; corect ar fi fost dacă era asamblată, bucată cu bucată, iar papionul, legat uşor pentru a se vedea că era legat cu mâna – dar nu-i poţi cere unui om să se pricească şi la politică şi la modă.

Era un costum urât, dar a constituit un decor numai bun pentru diagonala colorată a Ordinului Wilhelmina, trecută peste piept. M-am privit într-o oglindă lungă şi eram satisfăcut de efect; era deosebit de aspectuos, singurul accent coloristic pe negrul mohorât. Îmbrăcămintea tradițională o fi ea urâtă, dar avea distincţie, avea ceva din strălucirea rece a unui *matre d'hotel.* Eram demn de atenția unui suveran.

Rog Clifton mi-a dat ruloul pe care erau înscrise propunerile pentru miniştri şi mi-a vârât într-un buzunar interior o copie a listei respective – originalul fusese înmânat de Jimmie Washington Secretarului de Stat al împăratului, imediat după asolizare. Teoretic, scopul audienţei era informarea mea de către împărat că dorinţa lui era ca eu să formez guvernul şi ca eu să-i prezint cu smerenie sugestiile mele; numirile trebuiau să rămână secrete până când suveranul binevoia să le aprobe.

De fapt, alegerile erau făcute; pe aproape tot parcursul călătoriei, Rog şi Bill n-au făcut decât să-i caute pe oamenii de încredere pentru formarea Cabinetului, folosindu-se de bruiajul oficial pentru mesajele radio. Am studiat Farley-ul fiecăruia şi al rezervei aferente. Dar lista era într-adevăr secretă, în sensul că serviciile de presă nu o primeau decât după audienţa Imperială.

Am luat ruloul şi am ridicat bagheta. Rog mă privea îngrozit.

— Dumnezeule mare, omule, n-o poţi lua cu tine în faţa împăratului!

— De ce nu?

— Hă? Păi, dar e o armă.

— Este o armă de ceremonie. Rog, orice duce, orice baronet mărunt îşi poartă spada de paradă. Aşa voi face şi eu.

Scutură din cap.

— Ei, da. Nu înţelegi vechea legiuire? Spadele de paradă simbolizează datoria pe care o au ei faţă de senior, de a-l susţine, de-al apăra, cu preţul vieţii. Dar tu eşti un cetăţean obişnuit; tradiţia îţi impune să te înfăţişezi neînarmat.

— Nu, Rog. Oh, am să fac cum zici tu, dar nu vă mai întâlniţi voi cu o astfel de ocazie. Asta da, teatru, ascultă-mă ce-ţi spun.

— Nu prea înţeleg ce vrei să spui.

— Ei bine, uite, se duce vestea pe Marte că astăzi am purtat bagheta? Până în cuiburi, adică?

— Hm? Cred că da. Da.

— Cu siguranţă. E normal ca în fiecare cuib să existe stereoreceptoare; am văzut destule eu însumi în cuibul Kkkah. Ei urmăresc programele Imperiului ca şi noi. Nu?

— Da. Mai ales cei mai în vârstă.

— Dacă port bagheta, vor şti; dacă nu, vor şti. Pentru ei e important; ţine de justeţe. Niciun marţian adult nu iese din cuib fără baghetă, iar în interior le poartă în cazul ceremoniilor. Marţienii au apărut în faţa împăratului în trecut; aveau baghetele cu ei, nu? Pun mâna în foc.

— Da, dar tu…

— Uiţi că eu sunt un marţian.

Faţa lui Rog nu mai exprima nimic. Continuai tot eu:

— Eu nu sunt numai „John Joseph Bonforte”; eu sunt Kkkahjjjerrr din cuibul Kkkah. Dacă nu voi purta bagheta, voi comite o mare injusteţe – şi, sincer să fiu, nu ştiu ce se poate întâmpla când vor afla. Nu cunosc prea bine obiceiurile marţiene. Acum, s-o luăm invers; gândeşte-te. Când merg pe acel coridor purtând bagheta, sunt un cetăţean marţian care urmează să fie numit prim-ministrul Majestăţii Sale Imperiale. Ce efect ar avea asupra cuiburilor?

— Recunosc că nu m-a dus gândul până aici, răspunse el încet.

— Nici eu n-aş fi ajuns aici, dacă n-ar fi fost să mă gândesc dacă era bine să iau sau nu bagheta cu mine. Dar nu crezi că domnul Bonforte s-a gândit – înainte chiar de a fi invitat pentru a fi adoptat? Rog, ţinem acum tigrul de coadă; n-avem decât să-i sărim în spinare. Nu avem încotro.

Atunci veni şi Dak, mă aprobă, păru surprins că Clifton avusese altă concepţie.

— Sigur, stabilim un precedent, Rog. Dar, când văzu cum ţineam bagheta, scăpă un strigăt: Drace! Măi omule, vrei să omori pe cineva? Sau doar să perforezi peretele?

— Nu apăsam.

— Ei, da, ce să-ţi spun, mersi! Nici n-ai siguranţa pusă, mă dojeni luându-mi bagheta cu luare aminte. Uite, răsuceşti inelul… şi asta o fixezi aici – ei, acum, e doar un băţ. Phiu!

— O, pardon.

M-au depus în vestiarul Palatului, apoi m-au dat pe mâna rândaşului Regelui Willem, Colonelul Pateel, cu o înfăţişare afabilă de hindus, maniere perfecte şi o formidabilă uniformă a forţelor spaţiale Imperiale. Înclinarea cu care m-a întâmpinat fusese calculată la milimetru: eu eram pe cale de a deveni Ministrul Suprem, dar nu eram încă, vezi mata, da, dar eram civil – îi eram superior, – şi mai scade doi milimetri, pentru că el avea pe umăru! drept agrafa Imperială.

Se uită la baghetă şi spuse moale:

— Aceasta-i o baghetă marţiană, aşa este domnule? Interesant. Presupun că o vei lăsa aici… va fi în siguranţă.

Spusei:

— O port.

— Domnule?

Sprâncenele îi săriră în sus şi aşteptă să-mi corectez această greşeală grosolană.

Am extras, din colecţia de clişee, unul îndrăgit de Bonforte, folosit pentru dojenirea îngâmfării.

— Fiule, ce-ar fi să ne vedem fiecare de oala lui?

Pe fața lui nu se mai citea nimic.

— Foarte bine, domnule. Pe aici, dacă domnul doreşte.

***

Ne-am oprit la intrarea în sala tronului. Departe, suit pe o estradă, tronul era gol. De o parte şi de cealaltă, pe toată lungimea imensei caverne, stăteau în aşteptare, nobilii şi membrii familiei regale. Pateel trebuie să fi făcut un semn, fiindcă atunci începu şi imnul Imperial şi toţi luară poziţie de drepţi, Pateel ca un robot eu, mai gârbovit, ca un om mai în vârstă şi muncit, care se descurcă şi el cum poate, iar toată curtea, ca manechine într-o vitrină. Sper că nu vom renunţa niciodată la acest fast; toţi aceşti figuranţi în veşminte nobile şi lăncierii alcătuiau o privelişte minunată.

La ultimele măsuri veni din celălalt capăt şi ajunse la tron – Willem, Prinţ de Orania, Duce de Nassau, Mare Duce de Luxemburg, Cavaler Comandor al Sfântului Imperiu Roman, General Amiral al Forţelor Imperiale, Consilier pentru Cuiburile Marţiene, Protector al Săracilor şi, prin Voinţa Domnului, Rege al Landurilor de Jos şi împărat al Planetelor şi al Spaţiilor Intermediare.

Nu-i distingem faţa, dar simbolismul produse în mine o dorinţă urgentă de empatie. Nu eram ostil ideii de regalitate.

Când Regele Willem se aşeză, imnul se termină; dădu din cap în semn de primire a salutului şi o undă de relaxare rupse rândurile curtenilor. Pateel se retrase şi, cu bagheta la subţioară, începui lungul marş, şchiopătând niţel cu toată gravitaţia redusă. Semăna foarte mult cu înaintarea din Cuibul interior al lui Kkkah, numai că nu eram înspăimântat; mi-era cald şi drag. Mă însoţea potpuriul Imperial, muzica trecând de la „Kong Christian” la „Marseillaise” şi la „Stindardul presărat cu stele” şi toate celelalte.

La prima arcadă m-am înclinat, din nou la a doua, apoi o înclinare adâncă la al treilea marcaj, la începutul scărilor. N-am îngenunchiat; nobilii trebuie să-ngenuncheze, dar omul simplu împărtăşeşte suveranitatea cu Suveranul. Lumea nu interpretează corect acest lucru, fiind incorect pus în scenă în stereo şi în teatru, iar Rog a avut grijă să ştiu ce am de făcut.

— *Ave Imperator!*

Dacă eram olandez, spuneam şi „Rex”, dar eram american. Bălmăjirăm o latinească şcolărească, el întrebând ce voiam, eu aducându-i aminte că mă chemase etc. O dădu pe anglo-americană, pe care o vorbea cu un uşor accent din Noua Anglie.

— Ai servit bine şi pe tatăl nostru. Este gândul nostru că tu ai putea să ne serveşti pe noi. Ce spui?

— Dorinţa suveranului meu este şi voia mea, Majestate.

— Fii mai aproape de noi.

Poate că am făcut-o prea bine, dar urcând treptele înalte, piciorul începuse să mă doară de-adevăratelea – iar o durere psihosomatică e mai rea ca oricare alta. Era cât pe-aci să cad, iar Willem sări de pe tron şi mă ţinu de braţ. Îmi zâmbi şi-mi spuse *sotto voce:*

— Uşurel, bătrâne prieten. O scurtăm noi acuma.

Mă ajută să ajung la scaunul din faţa tronului şi să mă aşez cu o clipă mai devreme ca el însuşi să se aşeze, ceea ce a fost un moment mai delicat. Apoi a întins mâna după rulou, iar eu i l-am înmânat. L-a derulat şi s-a prefăcut că studiază pagina imaculată.

Acum era muzică de cameră si curtea își arăta încântarea, doamnele râzând, nobili gentlemeni enunţând galanterii, gesticulând cu evantaiele. Nimeni nu se mişca prea mult din loc, nimeni nu stătea nemişcat. Paji tineri, cu înfăţişarea heruvimului lui Michelangelo se plimbau printre ei, oferind dulciuri pe tăvi. Unul dintre ei îngenunche şi-i oferi o bomboană cu ochii pe inexistenta listă. Copilul îmi întinse tava şi luai şi eu una, fără să ştiu dacă era cum se Cuvine. Era o ciocolată minunată din acelea fără pereche, care se fac numai în Olanda.

Am recunoscut multe din figurile curţii, după imaginile studiate. Majoritatea şomerilor regali de pe Pământ erau acolo, ascunşi sub titlurile secundare de duci şi conţi. Unii spuneau că Willem îi ţinea ca pensionari pentru a-i lumina curtea; alţii, că el voia să-i ţină sub observare şi să-i ţină departe de politică şi alte belele. Poate că era ceva din amândouă. Era prezentă şi nobilime non-regală din douăsprezece naţii; unii dintre ei munceau pentru a-şi câştiga existenţa.

Începusem să sortez buze de Habsburg şi nasuri de Windsor.

În sfârşit Willem puse jos ruloul. Muzica şi conversaţia încetară instantaneu. În liniştea totală, spuse:

— Ai propus o companie galantă. Ne-am gândit să o confirmăm.

— Sunteţi prea binevoitor, Majestate.

— Vom cumpăni şi vom da de ştire, spuse şi se aplecă spre mine. N-are rost să cobori de-a-ndăratelea pe scara aia blestemată. Te ridici, rămâi în picioare. Eu plec imediat.

Îi şoptii şi eu:

— O, mulţumesc, Sire.

Se ridică, şi eu numaidecât, şi dispăru într-un vârtej de straie. Când mă-ntorsei, observai câteva priviri curioase. Dar muzica pornise şi făcui drumul înapoi în timp ce figuraţia regală făcea din nou conversaţie politicoasă.

Pateel fu lângă mine după trecerea pe sub ultima arcadă.

— Pe aici, domnule.

Parada se terminase; acum venea adevărata audienţă.

Mă duse pe o uşă mică într-un coridor gol, prin altă uşă mică într-un birou destul de obişnuit. Singurul lucru regal din el era o placă murală, blazonul Casei de Orania, cu nemuritoarea deviză **„Eu Menţin”**! Masa de lucru, mare, întinsă, era acoperită cu hârtii în dezordine. În mijloc, prins sub o pereche de pantofiori metalici, era originalul listei pe care o aveam în buzunar. Într-o ramă de cupru, era o fotografie de familie a fostei împărătese cu copiii. După o canapea puţin uzată se afla un mic bar. Mai erau două fotolii şi scaunul pivotant de la masa de lucru. Celelalte mobile erau mai potrivite într-un cabinet de doctor familial, foarte ocupat şi fără ifose.

Pateel mă părăsi, închizând uşa. N-avusei timp să-mi dau seama dacă era cuviincios să mă aşez, că şi intră împăratul prin uşa din cealaltă parte a încăperii.

— Să trăieşti, Joseph, strigă. Vin acum.

Străbătu în viteză încăperea, urmat de doi servitori care-l dezbrăcau şi ieşi pe o a treia uşă. Reveni aproape imediat, închizând fermoarul salopetei.

— Tu ai luat-o pe scurtătură; eu trebuia să dau ocol. O să-l pun neapărat pe inginerul palatului să mai taie un tunel, din spatele sălii tronului, al dracu dacă nu. Aşa, trebuie să dau ocol pătratului pe trei laturi – e la fel de ridicol ca defilarea prin coridoare semipublice îmbrăcat ca un cal de circ.

Adăugă meditativ:

— N-am decât lenjeria de corp sub hainele astea caraghioase.

— Mă îndoiesc că ar fi tot aşa de inconfortabile ca jacheta asta de clovn pe care o port eu, Sire.

Ridică din umeri.

— Asta e, suportăm fiecare rigorile meseriei. Nu ţi-ai luat nimic de băut?

Luă lista cu propunerile pentru cabinet.

— Ia şi toarnă-mi şi mie.

— Ce anume, Sire?

— Hm? se miră el. Ca de obicei. Scotch cu gheaţă, bineînţeles.

Fără să mai zic nimic, turnai în două pahare, adăugind apă pentru mine; mă trecuse un fior rece; dacă Bonforte ştia că împăratul obişnuia să bea scotch pe cuburi de gheaţă, trebuia să fie scris în Farley. Nu era.

Dar Willem acceptă paharul fără comentarii, murmură:

— Jet tare!

Îşi aruncă ochii pe listă. Apoi şi-i ridică spre mine.

— Ce-i cu băieţii ăştia, Joseph?

— Sire? Este vorba de scheletul unui cabinet, desigur.

Am înghesuit portofoliile unde a fost posibil, iar Bonforte deţinea pe cele ale Apărării şi Finanţelor precum şi conducerea. În trei cazuri am dat trei numiri temporare miniştrilor deputaţi – Cercetare, Demografie şi Exterior. Oamenii care vor putea ocupa aceste posturi în guvernul permanent erau necesari în campania electorală.

— Da, da, este echipa a doua. Mmm… Dar acest Braun?

Eram foarte surprins. Înţelesesem că Willem va aproba lista de comentarii şi va dori să stăm la taclale despre altceva. Nu asta mă speria; poţi căpăta faima unui conversaţionist redutabil numai lăsându-l pe celălalt să-şi facă numărul.

Lothar Braun era un „tânăr politician în ascensiune”. Tot ce ştiam despre el aflasem din Farley şi de la Rog şi Bill. Se afirmase după ieşirea din funcţie a lui Bonforte, astfel că nu ocupase niciun post în cabinet, dar servise ca şi chestor la conciliabule şi organizator asociat. Bill a susţinut că Bonforte avea de gând să-l propulseze rapid pentru a-l verifica în guvernul provizoriu; l-a propus ca Ministru al Comunicaţiilor Externe.

Rog Clifton nu fusese convins; el scrisese numele lui Angel Jesus de la Torre y Perez, subministru deputat. Dar Bill a subliniat că era momentul cel mai potrivit pentru a-l încerca pe Braun, fără niciun risc. Clifton a cedat în cele din urmă.

— Braun? răspunsei. Este un tânăr de viitor. Foarte inteligent.

Willem nu comentă, dar continuă lectura listei. Încercam să-mi amintesc exact ce spusese Bonforte despre Braun în cartoteca Farley. Inteligent… muncitor… analitic. Spusese ceva împotriva lui? Nu – sau poate – „un pic prea afabil”. Nu poţi condamna pe cineva din atâta. Dar Bonforte nu spusese nimic

despre virtuţi afirmative precum loialitatea şi onestitatea. Asta n-ar fi nimic, cartoteca Farley nefiind o culegere de studii caracterologice; era o simplă arhivă de date.

Împăratul puse lista de-o parte.

— Joseph, ai de gând să aduci cuiburile marţiene în Imperiu imediat?

— E? Cu siguranţă nu înainte de alegeri, Sire.

— Haide, haide, ştii că mă gândeam la perioada de după alegeri. Şi nu mai ştii să spui „Willem”? „Sire” pentru cineva mai tânăr cu şase ani, în această împrejurare, e o prostie.

— Foarte bine, Willem.

— Amândoi ştim că politica nu e treaba mea. Dar ştim că şi asta e o prostie. Joseph, în toţi aceşti ani fără activitate executivă, ai creat această stare de lucruri în care cuiburile au ajuns să dorească intrarea completă în Imperiu. (Arătă bagheta). Cred că ai reuşit. Acum dacă veţi câştiga alegerile astea, va trebui să determinaţi Marea Adunare să-mi acorde permisiunea de a o proclama. Ei bine?

Mă gândii.

— Willem, spusei încet, ştii că este exact ce avem de gând să facem. Trebuie să ai nişte motive speciale ca să aduci în discuţie acest subiect.

Îşi amesteca băutura şi mă privea ca un fermier din Noua Anglie, care-şi alegea zilierii.

— Îmi ceri sfatul? Constituţia cere ca tu să mă sfătuieşti, nu invers.

— Sfatul tău e binevenit, Willem. Nu promit că-l voi urma.

Râse.

— Că tu şi promiţi multe. Foarte bine, să presupunem că veţi câştiga alegerile şi-ţi reiei funcţia – dar cu o majoritate prea mică pentru a putea vota cetăţenia deplină a cuiburilor. În acest caz, nu te-aş sfătui să faci din asta un vot de încredere. Dacă pierdeţi, rabdă şi rămâi în funcţie; ţine-te bine pe tot mandatul.

— De ce, Willem?

— Pentru că tu si cu mine suntem nişte oameni nerăbdători. Înţelegi? (Arătă spre blazon). „Eu Menţin”! Nu e o regulă furtunoasă şi nici menirea unui rege nu este furtunoasă; menirea lui este să conserve, s-o ţină aşa, să continue orice-ar

fi. Acum, din punct de vedere al constituţiei, nu mă priveşte dacă rămâi în funcţie sau nu. Dar integritatea Imperiului mă priveşte direct. Cred că dacă nu reuşeşti în problema marţiană după alegeri, ar trebui să mai aştepţi – pentru că alte aspecte ale politicii voastre se vor dovedi foarte populare. Vei câştiga voturi în alegerile parţiale şi ai putea trece pe aici să-mi spui să mai adaug „Împărat al lui Marte” pe lista mea. Aşa că nu te grăbi.

— Mă voi gândi, spusei cu luare aminte.

— Aşa să faci. Acuma, ce-i cu sistemul vamal?

— Îl abolim imediat după alegeri şi-l suspendăm pe loc.

Puteam s-o spun foarte hotărât; Bonforte era foarte pornit.

— Te vor ataca pe chestia asta.

— N-au decât. Mai câştigăm nişte voturi.

— Mă bucur să văd că mai ai puterea convingerilor tale, Joseph. Nu mi-a plăcut niciodată ca stindardul Oraniei să fluture pe o navă de ocnaşi. Comerţ liber?

— După alegeri, da.

— Şi ce vei folosi pentru venituri?

— Alte venituri decât cele vamale vor acoperi necesităţile prin expansiunea comerţului şi producţiei.

— Şi dacă nu ţine?

La asta nu mai ştiam ce să răspund, nu fusesem iniţiat – economia era un mister de nepătruns pentru mine. Răspunsei, rânjind.

— Willem, mă voi apleca şi asupra acestui aspect. Dar întregul program al Partidului Expansionist se bazează pe ideea comerţului liber, călătoriilor libere, cetăţenie comună, monedă comună, şi pe un minim de legi Imperiale şi restricţii sunt bune nu numai pentru cetăţenii Imperiului dar şi pentru Imperiul însuşi. Dacă avem nevoie de bani, îi vom găsi – dar nu prin ciopârțirea Imperiului în mici jurisdicţii.

În afară de prima propoziţie, restul erau Bonforte pur, uşor adaptat.

— Păstrează-ți discursurile electorale, mârâi el. Am întrebat și eu, spuse şi luă iar lista. Eşti sigur că dispozitivul ăsta îţi convine?

M-am întins după listă şi el mi-o dădu. Blestemăţie. Era clar că împăratul îmi spunea cât îi permitea constituţia de emfatic că, după părerea lui, Braun nu era potrivit. Dar ce treabă aveam eu, nici prin gând nu-mi trecea să schimb lista întocmită de Bill şi Rog.

Şi pe de altă parte, nici nu era lista lui Bonforte; era doar ce credeau ei că ar fi făcut Bonforte dacă ar fi fost *compos menti.*

Mi-aş fi luat o pauză pentru a o întreba pe Penny ce credea despre Braun.

Apoi luai stiloul de pe masa lui Willem, îl tăiai pe „Braun" şi scrisei în loc „De la Torre" – cu litere mari; nu puteam să risc. Împăratul spuse doar:

— Mi se pare o listă bună. Succes, Joseph. Vei avea nevoie.

Astfel a luat sfârșit audienţa. Ardeam de nerăbdare s-o tulesc, dar nu pleci aşa de la un rege; asta-i o prerogativă pe care şi-au păstrat-o. Voia să-mi arate atelierul şi noile sale modele de trenuri. Cred că a încercat să reînvie acest hobby mai mult decât oricine; personal, nu cred că este o ocupaţie de om matur. Dar am emis sunete amabile la vederea noilor sale locomotive miniaturale, construite pentru „Royal Scotsman".

— Dacă aveam timp, spuse el, lăsându-se în mâini şi pe genunchi pentru a se uita în interiorul jucăriei, aş fi ajuns un bun şef de atelier, cred – un maistru mecanic. Dar m-a împiedicat hazardul naşterii mele discriminatorii.

— Eşti sigur că ţi-ar fi plăcut mai mult, Willem?

— Nu ştiu. Nici aici nu-i rău. Nu e mult de lucru, plata e bună – iar asistenţa socială e a-ntâia – exceptând eventualitatea unei revoluţii, dar am noroc în această privinţă. Dar o mare parte din activitatea mea e plicticoasă, poate fi îndeplinită şi de un actor de mâna a doua.

Se uită la mine.

— Te scutesc de multe temenele şi obositoare parăzi, să ştii.

— Ştiu şi apreciez.

— Rar mi se oferă ocazia să mai fac o mişcare în direcţia bună – sau pe care aşa o consider eu. Regalitatea este o meserie veche, Joseph. Să nu te bagi niciodată.

— Mi-e teamă că e cam târziu, chiar dacă aş vrea.

Făcu nişte mici ajustări la jucărie.

— Funcţia mea reală este să vă ţin să nu înnebuniţi.
— E?
— Bineînţeles. Psihoza situaţională este boala profesională a conducătorilor de state. Predecesorii mei în ale regalităţii, cei care au condus efectiv, au fost aproape toţi puţin ţicniţi. Şi uită-te la preşedinţii voştri americani; înainte slujba asta îi omora pe capete, de tineri. Dar cum eu nu trebuie să conduc; am profesionişti ca tine care o fac în locul meu. Şi nu vă ameninţă nimeni; tu, sau cei în pielea ta, pot pleca dacă văd că se îngroaşă gluma – şi rămâne bătrânul împărat – întotdeauna e „bătrânul” împărat; noi, de obicei, urcăm pe tron când alţii, de aceeaşi vârstă, ies la pensie – împăratul e întotdeauna aici, menţinând continuitatea, păstrând simbolul statului, în timp ce voi profesioniştii stabiliţi noi coordonate. Meseria asta a mea nu e fascinantă, dar este folositoare.
Mă slăbi cu jucăriile lui şi ne înapoiarăm în birou. Cred că venise timpul să rup rândurile. Dar spuse:
— Ar trebui să te las să te întorci la ale tale. Ai avut o călătorie obositoare?
— Nu prea. Am lucrat.
— Te cred. Apropo, cine eşti tu?
Laba poliţaiului pe umăr, paşii din pod, căderea din pat, soţul ei venit acasă pe neaşteptate – orice combinaţie din astea toate aş fi suportat, dar nu întrebarea asta simplă. Îmbătrânii, ca să par mai adevărat.
— Sire?
— Haide, haide, spuse nerăbdător, slujba mea are şi unele privilegii. Spune-mi adevărul. De o oră ştiu că nu eşti Joseph Bonforte – deşi nici mama lui nu şi-ar fi dat seama; ai până şi apucăturile lui. Dar cine eşti tu?
— Numele meu este Lawrence Smith, Majestate, spusei stins.
— Curaj, omule! Puteam să chem demult garda, dacă aveam de gând. Ai fost trimis să mă asasinezi?
— Nu, Sire. Sunt… loial Majestăţii Voastre.’
— Ciudată maniera de a mi-o demonstra. Ei, hai, mai toarnă-ţi unul, aşează-te şi povesteşte-mi.
I-am povestit, tot. A fost nevoie de mai multe pahare, dar, la sfârşit, mă simţeam mai bine. A fost furios când a aflat de

răpire, dar când i-am spus ce i-au făcut la creier, faţa i s-a întunecat de o furie joviană.

La urmă, a spus încet:

— În câteva zile îşi revine, deci?

— Aşa spune dr. Capek.

— Nu-l lăsa să-şi înceapă munca până nu-şi revine complet. Este un om valoros. Ştii asta, nu? Face cât şase ca tine şi mine. Continuă dublarea şi lasă-l să se odihnească. Imperiul are nevoie de el.

— Da, Sire.

— Ia mai lasă-l pe „Sire” ăsta. Dacă eşti în locul lui, spune-mi „Willem”, cum face el. Ştiai că așa te-am dibuit?

— Nu, Si… nu, Willem.

— Îmi zice Willem de douăzeci de ani. Mi s-a părut tare ciudat că nu-mi ziceai aşa în intimitate, doar pentru că discutam probleme de stat. Dar n-am bănuit, nu chiar. Dar, oricât de remarcabilă era performanţa ta, asta m-a pus pe gânduri. Dar, când ne-am dus să vedem trenurile, am ştiut.

— Pardon? Cum?

— Erai politicos, omule! Eu i-am mai arătat trenurile înainte – şi întotdeauna a fost foarte dur faţă de pierderea asta de timp pentru un om în toată firea. Întotdeauna făcea aşa. Şi ne făcea la amândoi plăcere.

— Aha, n-am ştiut.

— N-aveai cum!

Eu credeam că ar fi trebuit să ştiu, cu cartoteca aia blestemată… Dar târziu mi-am dat seama că nu era vorba de o deficienţă; principiul cartotecii era stocarea de date personale despre persoane mai puţin celebre pentru a fi folosite la momentul oportun de o persoană celebră, Bonforte. Dar împăratul, tocmai asta e, el nu era – adică o persoană mai puţin celebră.

Bineînţeles, Bonforte nu avea nevoie de notiţe pentru a-şi aduce aminte despre nişte amănunte personale despre Willem! Şi nici nu era cuviincios să-şi noteze lucruri personale despre suveran într-un dosar care era la îndemâna funcţionarilor săi.

Nu sesizasem evidenţa – deşi nu văd cum aş fi evitat acest moment, chiar dacă realizam că dosarul era incomplet.

Împăratul vorbea în continuare.

— Ai tăcut un lucru magnific – iar după ce ţi-ai riscat viaţa într-un cuib marţian, nu mă surprinde că voiai să mă păcăleşti şi pe mine. Spune-mi, te-am văzut vreodată în stereo, undeva?

Îi dezvăluisem numele meu legal, bineînţeles, când împăratul mi la cerut; acum, oarecum ruşinat, i l-am dezvăluit şi pe cel profesional. Mă privi, îşi săltă mâinile şi pufni în râs. Mă simţeam destul de rănit.

— Ă, aţi auzit de mine?

— Dacă am auzit? Păi dar cu sunt unul din cei mai fideli fani ai tăi. (Mă privi mai de aproape). Dar tot arăţi ca Joe Bonforte. Nu-mi vine să cred că eşti Lorenzo.

— Ba sunt.

— O, cred, cred. Ştii comedia aia în care erai un vagabond? Mai întâi, încerci să mulgi o vacă – nicio şansă. Până la urmă, mănânci din farfuria pisicii – şi până şi pisica te dă la o parte.

— Da, îmi aminteam.

— Era să rup scaunul. Am râs şi am urlat în acelaşi timp.

— Asta a fost scopul.

Am ezitat, dar i-am mărturisit că numărul din „Weary Willie” era copiat după un foarte mare actor din alt secol.

— Dar prefer rolurile dramatice.

— Ca ăsta.

— Ei… nu chiar. Pentru un rol ca ăsta, o dată e destul. Nu mi-aş dori mai multe reprezentaţii.

— Te cred. Bine, atunci, spune-i lui Roger Clifton… Nu, nu-i spune nimic lui Clifton. Lorenzo, nu văd de ce să spunem cuiva despre discuţia noastră de acum. Dacă Clifton ar afla, chiar dacă i-ai spune că eu am zis să nu-şi facă probleme, tot nu i-ar pica bine. Şi ei au mult de lucru. Aşa că o ţinem pentru noi, da?

— Cum doreşte împăratul.

— Lasă asta, te rog. O tăinuim pentru că e mai bine aşa. Păcat că nu pot să-i fac o vizită lui taica Joe. Nu pentru că l-aş fi putut ajuta – deşi se zice că Atingerea Regelui face minuni. Prin urmare, nu spunem nimic şi ne facem că eu nu m-am prins.

— Da… Willem.

— Ar fi timpul să pleci acum. Te-am ţinut cam mult.

— Cum e voia ta.

— Ti-l trimit pe Pateel – sau ştii drumul? Dar ia stai puţin…

Răscoli prin maldărul de hârtii, mormăind pentru el.

— Fata asta iar a făcut ordine pe-aici. Nu… uite-l.

Scoase la iveală un carneţel.

— Probabil că n-am să te mai văd niciodată – aşa că, dacă ai vrea, să-mi dai un autograf înainte de a pleca.

Capitolul nouă

Pe Rog şi Bill îi găsi, rozându-şi unghiile, în salonul superior al lui Bonforte. În secunda apariţiei mele, Corpsman sări pe mine.

— Unde dracu-ai fost?

— Cu Împăratul, am răspuns cu răceală.

— Ai lipsit de cinci-şase ori mai mult decât trebuia.

N-aveam chef să răspund. De la cearta cu discursul, Corpsman şi cu mine, ne-am suportat, am lucrat împreună, dar n-a fost decât un mariaj de convenienţă, fără amor. Am colaborat, n-am îngropat definitiv securea războiului – cât n-o simţeam în coaste. N-am făcut eforturi speciale să mă împac cu el şi nici nu vedeam de ce-aş fi făcut-o – după mine, părinţii lui au avut o scurtă întâlnire la un bal mascat.

Nu sunt pentru vâslitul cot la col cu toii membrii companiei, dar Corpsman ar fi vrut să mă vadă ca servitorul lui, cu căciula în mână, săru'mâna conaşule. Ei, asta, nu, niciodată, nici pentru a restabili pacea. Eram un profesionist angajai să desfăşor o activitate profesională foarte dificilă, iar profesioniştii mi folosesc scara din dos; sunt trataţi cu respect.

L-am ignorat aşadar.

— Unde-i Penny? îl întrebai pe Rog.

— Cu el. Şi Daj şi Doc în acest moment.

— E aici?

— Da…

Clifton părea încurcat.

— L-am pus în ceea ce ar trebui să fie camera consoartei din suita de dormitoare. Era singurul loc unde-l putem ţine fără să ştie nimeni şi sub îngrijire atentă în acelaşi timp. Sper că nu te deranjează.

— Nicidecum.

— Nu te va incomoda. Între cele două dormitoare, poate ai observat, sunt camerele de toaletă şi noi am blocat uşa. E insonorizată.

— Pare un aranjament bun. Cum mai e?

Clifton se încruntă.

— Mai bine, mult mai bine – în general. E lucid, mai tot timpul. (Iar şovăia.) Poţi să te duci să-l vezi, dacă vrei.

Eu şovăiam şi mai mult.

— În cât timp crede dr. Capek că el va fi gata pentru apariţii publice?

— E greu de spus. Cât de curând.

— Cât de curând? Trei sau patru zile? Destul de puţin ca să amânaţi toate contactele şi să mă scoateţi din scenă? Rog, nu ştiu cum să-ţi spun să mă-nţelegi, dar, oricât aş vrea să-l văd, să-i prezint omagiile mele, nu cred că e bine deloc să-l văd înainte de ultima mea apariţie. Aş putea da peste cap caracterizarea.

Am făcut teribila greşeală de a merge la înmormântarea tatălui meu; ani de-a rândul, când mă gândeam ia el, îl vedeam mort în coşciug. Foarte greu mi-a revenit în minte adevărata lui imagine – bărbatul viril, dominator care m-a format cu o mână sigură şi m-a învăţat meseria. Mă temeam de ceva asemănător şi în cazul lui Bonforte; personificam un om în culmea puterilor sale, aşa cum îi văzusem şi-l auzisem în înregistrările stereo. Mă temeam să nu-mi afecteze performanţele, înfăţişarea lui de acum.

— Nu insistăm, răspunse Clifton. Tu ştii mai bine. Vom putea face în aşa încât să nu mai apari în public, dar vrem să stai pe lângă noi până îşi va reveni pe deplin.

Era gata să-i spun că asta este şi voinţa Împăratului. Şocul descoperirii trecutului de către Împărat mă cam scosese din personaj. Dar îmi amintea şi de o treabă neterminată. Scosei lista cabinetului remaniat şi i-o întinsei lui Corpsman.

— Iată registrul aprobat pentru noile servicii, Bill. Vei vedea că este o modificare. De la Torre în locul lui Braun.

— Ce?

— Jesus de la Torre în locul lui Lothar Braun. Aşa a dorit împăratul.

Clifton era uluit; Corpsman era şi uluit şi furios.

— Şi care-i deosebirea? N-are dreptul să-şi dea cu părerea, ba pe dracu!

Clifton spuse încet:

— Bill are dreptate, Şefule. Ca avocat specialist în legislaţia constituţională, te asigur că această confirmare a suveranului este pur nominală. Nu trebuia să-l laşi să facă modificări.

Îmi venea să urlu la ei, dar personalitatea echilibrată a lui Bonforte mă împiedica. Avusesem o zi grea şi, în ciuda unei reprezentaţii strălucite, inevitabilul dezastru mă copleşise. Voiam să-i spun lui Rog că, dacă Willem n-ar fi fost într-adevăr un mare om, un domn în adevăratul sens al cuvântului, am fi fost toţi în găleată – şi asta pentru că nu fusesem bine instruit pentru rol. Răspunsei deci, acrit:

— Asta e.

Corpsman reacţiona.

— Asta s-o crezi tu! Lista corectă am trimis-o reporterilor de-acum două ore. Du-te înapoi şi repar-o. Rog, tu cheamă imediat Palatul şi…

— Taci! strigai.

Corpsman amuţi. Continuai la un nivel sonor inferior.

— Rog, din punct de vedere legal, ai avea dreptate. Nu ştiu.. Ştiu că Împăratul a crezut de cuviinţă să pună sub semnul întrebării numirea lui Braun. Acum, dacă unul dintre voi vrea să meargă la împărat să se certe cu el, n-are decât. Dar eu nu mai plec nicăieri. Am să ies din cămaşa asta de forţă anacronică, îmi scot pantofii şi voi sta să sorb alene una mare. Apoi, mă culc.

— Dar ştiai, Şefule, obiectă Clifton. Ai un spot de cinci minute pe marea reţea pentru anunţarea noului cabinet.

— Preia-l tu. Eşti primul deputat în acest cabinet.

Clipi.

— În regulă.

Corpsman insistă.

— Şi cu Braun cum rămâne? I-am promis postul.

Clifton îl privi gânditor.

— Asta n-am văzut-o nicăieri în scris, Bill. A fost şi el întrebat dacă vrea să servească ca şi ceilalţi. La asta te referi?

Corpsman era încurcai ca un actor care nu mai era sigur pe text.

— Bineînţeles. E ca şi o promisiune.

— Până la anunţul public, nu e.

— Dar anunţul a fost făcut, îţi spun. Acum două ore.

— Mmm… Bill, cred că ar trebui să-i chemi din nou pe băieţi să le spui că ai făcut o greşeală. Sau îi chem eu şi le spun că le-a fost remisă printr-o eroare o listă preliminară înainte ca domnul Bonforte s-o aprobe. Dar trebuie să facem corecţia înainte de anunţul pe marea reţea.

— Vrei să spui că-i aşa, de capul lui?

Era vorba de mine, nu de Willem, dar răspunsul lui Rog asuma contrariul.

— Da, Bill, nu e momentul să forţăm o criză constituţională. Nu ne foloseşte. Formulezi retractarea? Sau o fac eu?

Corpsman avea înfăţişarea unei pisici în întâmpinarea inevitabilului – „şi ce-i cu asta?”. Furios, ridică din umeri şi spuse:

— O fac eu. Vreau să fiu sigur că e formulată corect nu ca dracu’, ca să mai scoatem ceva din harababura asta.

— Mersi, Bill, răspunse Rog cumpătat.

Corpsman se întoarse să plece. Îi strigai:

— Bill! Dacă tot vorbeşti cu serviciile de presă, mai am un anunţ de făcut pentru ei.

— Hă? Ce-ţi mai trece prin cap?

— Nu cine ştie ce.

Adevărul e că eram copleşit de efortul depus pentru realizarea rolului şi tensiunile pe care le crease.

— Spune-le doar că domnul Bonforte a răcit, iar medicul său l-a sfătuit să stea la pat. Mi-ajunge.

Corpsman mârâi.

— Ba o să le spun de „pneumonie”.

După ce plecă, Rog vorbi.

— Nu te da bătut, Şefule. Noi avem şi zile mai bune.

— Rog, eu chiar o să cad la pat. Poţi s-o spui pe stereo în seara asta.

— Aşa?

— M-arunc în pat şi acolo rămân. Nu văd de ce Bonforte n-ar „răci” până când e gata să ia hamurile în propriile mâini. Cu fiecare apariţie creşte probabilitatea ca eu să fiu descoperit de cineva – şi cu fiecare apariţie, mâţâitul ăsta de Corpsman latră nemulţumit. Un artist nu poate să dea ce e mai bun din el când

cineva tot pufăie pe lângă el. Hai să zicem că asta a fost şi să tragem cortina.

— Uşurel, Şefule. O să ţi-l iau pe Corpsman din spinare. Aici nu suntem aşa de înghesuiţi ca pe navă.

— Nu, Rog, sunt hotărât. O, dar n-am să te las. Stau până când dl. Bonforte va fi în stare să se întâlnească cu oamenii, pentru o eventuală urgenţă. (îmi aminteam cu o oarecare jenă că împăratul îmi spusese să continui şi că înţelesese că aşa aveam să fac). Dar acum e mai bine să nu fiu văzul. Până acum ne-am descurcai, nu? O, da ei ştiu – cineva ştie – că Bonforte nu a fost cel care a fost la ceremonia adopţiunii – dar nu îndrăznesc să o spună, nici nu pot s-o dovedească dacă ar spune-o. Aceiaşi ar putea bănui că şi astăzi a fost folosită o dublură, dar nu ştiu, nu pot fi siguri – pentru că se prea poate ca Bonforte să se refacă repede. Corect?

Clifton avea o expresie ciudată, aproape sfiicioasă.

— Mi-e teamă că ei sunt destul de siguri că ai fost o dublură, Şefule.

— Ei?

— Am umbrit niţel adevărul ca să nu fii prea nervos. Doctorul Capek a fost sigur de când l-a examinat prima dată că numai un miracol l-ar putea pune pe picioare astăzi pentru a putea merge la audienţă. Cei care l-au adus în starea asta trebuie să ştie acest fapt.

Mă-ncruntai.

— Deci m-ai păcălit adineaori când mi-ai spus că se simţea bine? Cum e, Rog? Spune-mi adevărul.

— Atunci îţi spuneam adevărul, Şefule. De-asta ţi-am sugerat să-l vezi – pe când înainte eram mulţumit că nu voiai să-l vezi. Poate că ar fi bine să-l vezi, să vorbeşti cu el.

— Mmm… nu.

Motivele mele erau aceleaşi; dacă urma să mai fac o apariţie, nu voiam ca subconştientul să-mi facă vreo figură. Rolul cerea un om zdravăn.

— Dar, Rog, dar tot ce-am spus rămân valabile, fiind chiar subliniate de ceea ce-mi spui tu acum. Dacă ei ar fi cât de cât siguri că astăzi a fost folosită o dublură, atunci nu vom risca încă o apariţie. Au fost luaţi prin surprindere astăzi – sau poate le-a

fost imposibil să mă demaşte, în împrejurările date. Dar asta a fost astăzi. Vor întinde o capcană, un test imposibil, ceva insurmontabil – și zbârci! S-a dus totul de râpă. (Mă mai gândii la chestia asta.) Mai bine ar fi să fiu bolnav cât mai mult timp posibil. Bill avea dreptate. Mai bine „pneumonie”.

Aşa de puternică este forţa sugestiei că m-am trezit a doua zi dimineaţa cu nasul înfundat şi cu durere în gât. Dr. Capek îşi făcu timp să mă „dozeze” şi m-am simţit şi eu om pe la cină; cu toate astea, a publicat buletine medicale despre „viroza domnului Bonforte”. Oraşele ermetice si cu aer condiționat ale Lunii fiind aşa cum sunt, nimeni nu-şi dorea să se expună la curenţi de aer; nimeni nu s-a sinchisit să-mi poarte de grijă. Patru zile am trândăvit şi am citit din biblioteca lui Bonforte, din opera lui şi mulţimea lui de cărţi… Am descoperit că şi politica şi economia sunt pasionante; aceste subiecte nici nu existaseră pentru mine înainte. Împăratul mi-a trimis flori din sera regală – sau erau pentru el?

Nicio chestie. Am trândăvit si m-am cufundat în luxul de a fi Lorenzo, sau chiar pur şi simplu Lawrence Smith. Mă pomeneam că intram imediat în personaj cum apărea cineva, n-aveam ce-i face. Nu era necesar; n-am mai văzut decât pe Penny şi pe Capek, cu excepţia unei vizite a lui Dak.

Dar până şi huzurul are limitele lui. În a patra zi mă săturasem de camera aia ca de aşteptatul in anticamera unui producător, şi singur. Nu mă mai băga nimeni în seamă; vizitele lui Capek erau scurte şi profesionale, iar vizitele lui Penny au fost foarte scurte şi puţine. Nici nu mai îmi spunea „domnule Bonforte”.

Când a apărut Dak, eram încântat să-l văd.

— Dak! Ce mai e nou?

— Nu prea multe. Am încercat să fac o revizie lui *Tommie* pe de o parte şi să-l ajut pe Rog cu problemele politice, pe de alta. Organizarea campaniei ăsteia o să-l ulcereze, te bagă-n boală. (Se aşeză.) Politica, ah!

— Hmm… Dak, dar cum de-ai intrat în ea? Eu îi vedeam pe *voyageurs* la fel de paraleli cu politica precum actorii. Şi mai ales pe tine.

— Ei sunt şi nu prea. Nu prea se încurcă ei cu chestiile astea, atâta timp cât pot mâna boarfe prin cer. Dar ca să poţi face

asta, trebuie să ai un cargo, şi cargoul înseamnă comerţ, iar comerţ profitabil înseamnă comerţ liber, ca orice navă liberă să meargă oriunde, fără absurdități vamale si fără zone interzise. Libertate! Și asta e, poftim; ai intrat în politică. În ceea ce mă priveşte, am venit aici mai întâi pentru a milita pentru regula „călătoriei continue”, astfel ca mărfurile într-un comerţ triunghiular să nu fie taxate de două ori. Era legea domnului B, evident. Şi uite aşa se leagă, căpitan al iahtului său în ultimii şase ani şi reprezentant al breslei de la ultimele alegeri generale. (Oftă.) Nici eu nu ştiu cum s-a întâmplat.

— Cred că de-abia aştepţi să scapi. Mai candidezi pentru realegere?

Căscă ochii la mine.

— Hă? Până intri în politică nici nu trăieşti.

— Dar ai spus…

— Ştiu ce am spus. E dur şi uneori e murdar şi întotdeauna munca e grea şi cu multe chiţibuşuri infernale. E singurul sport pentru oameni mari. Celelalte jocuri sunt pentru copii. Toate cele.

Se ridică.

— Trebuie să mă car.

— A, mai stai.

— Nu pot. Cu reuniunea Marii Adunări mâine, trebuie să-i dau lui Rog o mână de ajutor. Nici n-ar fi trebuit să trec.

— Așa? N-am ştiut.

Eram conştient de faptul că M.A., M.A. demisionară adică, trebuie să se mai întâlnească o dată pentru a accepta cabinetul provizoriu. Dar nu mă gândisem. Era o chestie de rutină, la fel de formală ca prezentarea listei împăratului.

— Va putea el să se ducă?

— Nu. Dar nu-ţi face probleme. Rog îşi va cere iertare adunării pentru absenţa ta – adică a lui – şi va cere aplicarea procurii sub procedură de non-obiecţie Apoi va citi un discurs al Ministrului Suprem Desemnat – Bill lucrează la el acum. Apoi va cere personal confirmarea guvernului. Susţinerea. Fără dezbatere. Trece. Amânarea *sine die* – şi fiecare dă fuga acasă şi începe să promită electorilor două femei în fiecare pat şi o sută de Imperiali în fiecare luni dimineaţa. Rutină… A, da! Câţiva

membri ai Partidului Umanităţii vor înainta o rezoluţie de simpatie şi un coş cu flori, admise într-o strălucire ipocrită. Ei ar trimite flori la înmormântarea lui Bonforte, mai degrabă.

Dak se întunecase.

— E chiar aşa de simplu? Dar dacă este respinsă procura? Marea Adunare ştiam că nu recunoaşte procura.

— Adevărat, pentru procedurile ordinare. Ori marşezi, ori te dai pe faţă şi votezi. Dar rotiţele maşinăriei parlamentare aşa se învârt. Dacă nu-i permit să fie prezent prin procură, trebuie să aştepte până se face bine pentru a amâna *sine die* şi apoi să se apuce de lucruri serioase, ca hipnotizarea electoratului. Uite aşa se tot întâlnea un pretins cvorum zi de zi şi amâna de când a demisionat Quiroga. Adunarea e moartă ca şi stafia lui Cezar, dar trebuie îngropată constituţional.

— Da… dar dacă un idiot obiectează?

— Nimeni nu va obiecta. O, da, se poate forţa o criză constituţională. Dar nu se va întâmpla.

Tăcurăm amândoi un timp. Dak nu se clinti să plece.

— Dak, ar fi mai uşor dacă aş apărea să ţin discursul ăla?

— Hă? La naiba, parcă era clar. Ai hotărât că era riscantă altă apariţie, în afară de o urgenţă. În general, sunt de acord cu tine. Ştii povestea cu ulciorul la apă.

— Da. Dar e o treabă de figuraţie, nu? Piesa-i simplă. Ne putem aştepta la vreo surpriză din partea cuiva?

— Păi, nu. Normal, ar trebui să vorbeşti cu presa după, dar boala recentă ar putea fi o scuză. Te ducem prin tunelul de protecţie şi-i vom evita complet. (Zâmbi sinistru.) Bineînţeles, se poate ca un dement să introducă un pistol în galeria invitaţilor… Domnul B. Îi zicea „galeria trăgătoare” după ce a fost rănit.

Piciorul îmi zvâcni.

— Vrei să mă sperii?

— Nu.

— Nu, dar ştii să mă încurajezi. Dak, spune-mi drept. Vrei s-o fac mâine? Sau nu?

— Sigur că vreau! De ce crezi că am trecut pe aici într-o zi aşa de încărcată? Să stăm la taclale?

***

Preşedintele *pro tempore* a lovit cu ciocănelul, capelanul a făcut o invocaţie prin care a evitat cu grijă diferenţele religioase – şi toţi au tăcut. Doar jumătate de locuri erau ocupate, dar galeria era plină ochi cu turişti.

S-a auzit ciocănelul ceremonial amplificat; chestorul a arătat cu sceptrul spre uşă. De trei ori ceruse împăratul să fie admis, de trei ori fusese refuzat Apoi a implorat privilegiul; a fost acceptat cu urale. Am stat cu toţii în picioare de la intrarea lui Willem până la aşezarea lui pe scaunul dinapoia mesei preşedintelui. Era îmbrăcat în uniforma de Generai Amiral şi nu era însoţit, ca de obicei, decât de escorta preşedintelui şi de chestor.

Apoi mi-am pus bagheta sub braţ şi m-am ridicat pentru a mă adresa preşedintelui ca şi cum suveranul n-ar fi fost de faţă, am ţinut discursul. Nu cel pe care îl făcuse Corpsman; acela se dusese la canal. Bill făcuse un discurs pur şi simplu electoral, dar nu era timpul şi locul potrivit.

Al meu era scurt, nepartizan, scos din scrierile lui Bonforte, o parafrază a unuia ocazionat de formarea unui guvern provizoriu. Am fost pentru calea cea bună a iubirii şi înţelegerii între toţi, aşa cum toţi iubeam pe suveranul nostru şi el ne iubea pe noi. A fost un poem în versuri albe de cinci sute de cuvinte, iar schimbările faţă de discursul precedent au fost de la mine.

A trebuit să liniştească galeria.

Rog s-a ridicat şi a cerut ca numele pe care le-am menţionat să fie confirmate – şi fără obiecţii şi funcţionarul votă. Când mergeam, însoţit de unul din membrii partidului meu şi unul al opoziţiei, vedeam parlamentari uitându-se la ceasuri întrebându-se dacă mai puteau prinde naveta de la amiază.

Apoi am jurat credinţă suveranului, în limitele constituţionale, jurând să apăr şi să păstrez drepturile şi privilegiile Marii Adunări, să protejez libertăţile cetăţenilor Imperiului oriunde s-ar afla – şi deci să îndeplinesc sarcinile Ministrului Suprem al Majestăţii sale. Capelanul se încurcase o dată, dar l-am corectat imediat.

Credeam că mersese foarte lejer ca un speech în faţa cortinei – dar m-am pomenit că plângeam aşa de tare că nu mai puteam vedea. Când am terminat, Willem mi-a şoptit:

— Bine interpretat, Joseph.

Nu ştiu dacă se gândea că vorbea cu mine sau cu vechiul său prieten – şi nici nu-mi păsa. Nu mi-am şters lacrimile; le-am lăsat să se prelingă când m-am întors din nou către Adunare. Am aşteptat ca Willem să plece, apoi le-am dat liber.

Diana, Ltd. Punea la dispoziţie navete suplimentare în acea după-amiază. Noua Batavie era pustie – adică nu mai erau decât curtea si un milion de măcelari, brutari, cofetari si funcţionari civili și un schelet de cabinet.

Fiindcă am înfruntat „răceala” şi am apărut în sala Marii Adunări, n-avea sens să mă ascund. Ca Ministru Suprem nu puteam, fără a isca niscai comentarii, să nu mă arăt; ca şeful unui partid politic intrând în campanie electorală pentru alegeri generale, trebuia să mă întâlnesc cu oamenii – cu unii, cel puţin. Aşa că am făcut ce trebuia să fac şi am cerut un raport despre starea lui Bonforte. Refacerea era lentă, dar era; Capek mi-a raportat că era imposibil, dacă ar fi fost necesar, să apară acum; pierduse douăzeci de livre şi nu-şi putea coordona mişcările.

Rog a făcut tot ce i-a stat în putinţă să ne protejeze pe amândoi. D. Bonforte ştia acum că se folosesc de o dublură şi, după un acces de furie, a realizat necesitatea şi a acceptat-o. Rog a condus campania, consultându-l numai în probleme de strategie, spunându-mi răspunsurile lui pentru a le face publice când era cazul.

Dar protecţia ce mi s-a acordat a fost la fel de mare; eram la fel de greu de găsit ca un super agent. Birourile mele erau amplasate acum pe muntele de dincolo de apartamentele liderului opoziţiei (nu ne-am mutat în reşedinţa mai luxoasă a Ministrului Suprem deşi ar fi fost legal, nu „se făcea” în timpul unui regim provizoriu) – îi puteam contacta din salonul inferior, dar ca o persoană să ajungă la mine de la intrarea publică, trebuia să treacă prin cinci posturi de verificare – cu excepţia celor câţiva puţini favorizaţi care erau conduşi de Rog direct printr-un tunel la biroul lui Penny şi de acolo la al meu.

Aranjamentul îmi permitea să studiez Farley-ul oricui înainte de a mă vedea. Puteam să-l ţin în faţă în timp ce era cu mine, pentru că masa de lucru avea un vizor invizibil pentru musafir, pe care-l puteam dezactiva dacă musafirul nu stătea la locul lui.

Vizorul mai avea şi alte întrebuinţări; Rog îi putea oferi unui musafir tratamentul preferenţial, îl introducea la mine, iar din biroul lui Penny îmi scria o notă pe care o proiecta pe vizor – ceva de genul: „Linguşeşte-l dar nu-i promite nimic,” sau „Nu vrea decât să-şi prezinte nevasta la curte. Promite-i şi fă-i vânt,” sau chiar, „Uşor cu ăsta. E un district mai „special” şi face pe prostul. Dă-mi-l mie şi mă tocmesc eu cu el.”

Nu ştiu cine conducea guvernul. Seniorii de carieră, probabil, în fiecare dimineaţă aveam pe masă un teanc de hârtii pe care să pun semnătura neglijentă a lui Bonforte şi pe care le lua apoi Penny. N-aveam timp să le citesc. Imensitatea maşinăriei Imperiale mă îngrozea. Odată, când trebuia să merg la o întâlnire afară, Penny m-a condus prin ce credea ea că era o scurtătură prin Arhive – mile şi mile de dosare, toate ticsite cu microfilme, dar pe care le puteai avea pe bandă.

Dar Penny mi-a spus că am văzut doar un sector al Arhivelor. Totul ocupa o cavernă de mărimea Marii Adunări. Am fost fericit că guvernarea nu era meseria mea, ci doar un trecător hobby, ca să zic aşa.

Întâlnirile erau inevitabile, în mare parte inutile, de când Rog, sau Bonforte prin Rog, lua hotărâri. Adevărata mea treabă erau discursurile electorale. Au răspândit discret zvonul că „viroza” mi-ar fi afectat inima şi că am fost sfătuit să rămân în gravitaţia redusă a Lunii pe întreaga perioadă a campaniei electorale. N-am îndrăznit să risc personificarea pe Pământ, sau, mai rău, pe Venus; n-ar mai fi de niciun folos Farley-ul, dacă ar fi să mă afund în mase, fără să mă mai gândesc la mişcările echipelor de Activişti – ce-aş bolborosi eu cu o doză minimă de neodexocaina în frunte n-ar plăcea nimănui, mie mai ales.

Quiroga făcea turul Pământului, făcând apariţii stereo şi personale la tribună în faţa mulţimilor. Rog Clifton nu-şi făcea probleme.

Ridica din umeri şi spunea:

— Lasă-l. Alte voturi nu mai poate obţine prin apariţii personale la raliuri politice. Nu face decât să deșele difuzoarele. Raliurile astea nu sunt decât pentru fideli.

Speram că ştie ce vorbeşte. Campania era scurtă, numai şase săptămâni de la demisia lui Quiroga până în ziua când a stabilit

data alegerilor, înainte de a demisiona, iar eu vorbeam în fiecare zi, fie pe marea reţea în programul împărţit cu Partidul Umanităţii, fie pentru înregistrări care erau trimise cu naveta pentru un anumit public. Schema era următoarea: mie îmi venea o schiţă, probabil de la Bill, deşi nu l-am văzut niciodată, iar eu o prelucram. Rog prelua textul; de obicei se întorcea aprobat – şi din când în când era câte o corecţie făcută cu mâna lui Bonforte, atât de neglijentă încât era aproape inteligibilă.

Nu improvizam în părţile pe care le corecta el, deşi de multe ori improvizam în rest – acolo aflându-te găseşti modalităţi mai adecvate de a te exprima. Am început să observ natura corecţiilor sale; erau de obicei eliminări de calificative – fă-o tare, ori le place, ori treaba lor!

Cu timpul au fost mai puţine corecturi, mă adaptasem.

Încă nu-l văzusem. Simţeam că nu puteam să-i „port capul” dacă-l vedeam zăcând. Dar nu eram singurul dintre cei intimi care nu-l vedea; Capek îi interzisese lui Penny să-l mai vadă – pentru binele ei. N-am aflat imediat acest lucru. N-am ştiut că Penny devenise iritabilă, împrăştiată şi capricioasă de când ajunsesem pe Noua Batavie. Ochii i se încercănaseră ca la un panda – ceea ce nu puteam să nu observ, dar le-am pus pe seama tensiunii campaniei şi grijii pentru sănătatea lui Bonforte. În parte aveam dreptate. Capek a ochit-o, a pus-o sub hipnoză şi i-a pus câteva întrebări – apoi i-a interzis să-l mai vadă pe Bonforte până ce nu terminam cu afacerea asta şi mă trimiteau acasă.

Săraca fată îşi ieşise din minţi văzându-l bolnav pe cel iubit cu deznădejde – şi apoi mergând la lucru cu cel care arăta şi vorbea exact ca el, dar sănătos. Probabil că începuse să mă urască.

Dar bunul Capek i-a dat de cap, apoi, cu câteva blânde sugestii post-hipnotice a ţinut-o departe de camera suferindului. Normal, eu n-am fost înştiinţat la timp; nu era treaba mea. Dar Penny era din nou în formă şi adorabil de eficientă cum o ştiam.

Era mare lucru pentru mine. Trebuie să recunosc; de cel puţin două ori aş fi abandonat această incredibilă cursă dacă nu era Penny.

***

La un singur fel de întâlnire am luat parte, cea a comitetului executiv electoral. Dat fiind că Partidul Expansionist era un partid minoritar, nefiind decât cea mai mare fracţiune a unei coaliţii de mai multe partide ţinute laolaltă de personalitatea şi sub conducerea lui John Joseph Bonforte, a trebuit săr i ţin locul la nişte întâlniri siropoase cu acele *primadone.* Am fost instruit cu multă atenţie, iar Rog a stat lângă mine pentru a mă dirija dacă era cazul. Nu puteam delega pe nimeni.

La mai puţin de două săptămâni de ziua alegerilor, trebuia să participăm la o întâlnire în care se parcelau districtele fără probleme. Organizaţia avea întotdeauna treizeci până la patruzeci de districte folosite pentru a face pe cineva eligibil în cabinet, sau ca secretar politic (o persoană ca Penny era mult mai indicată dacă este pe deplin calificată, capabilă să vorbească în Adunare, să fie prezentă la conciliabule limitate, şi aşa mai departe), sau pentru alte raţiuni politice. Bonforte însuşi reprezenta un district „fără probleme”; îl scutea de campania de circumscripţie. Clifton avea şi el unul. Putea să aibă şi Dak, dacă avea nevoie, dar el susţinea liga fraţilor săi. Rog chiar mi-a sugerat odată că dacă voiam să mă întorc cu propria-mi identitate, puteam să zic şi numele meu apărea pe următoarea listă.

Unele din aceste zone erau păstrate pentru membrii dispensabili ai partidului care demisionează la momentul oportun pentru a procura partidului un loc pentru alegerile parţiale dacă era nevoie să se pregătească un om pentru cabinet, sau altceva.

Toată treaba aducea a patronaj şi, coaliţia fiind aşa cum era, era nevoie ca Bonforte să fie împăciuitor şi să înainteze o listă comitetului executiv electoral. Era o treabă de ultimă oră, înainte de pregătirea urnelor, pentru a permite modificări finale.

Când Rog şi Dak intrară, eu lucram la un discurs şi-i spusesem lui Penny să nu mă deranjeze nimeni decât în caz de incendiu. Quiroga făcuse o declaraţie teribilă în Sydney, Australia, cu o noapte înainte, pe care i-o puteam întoarce ca un bumerang, îmi încercam mâna la un discurs-replică, nemaiaşteptând schiţa; nădăjduiam că versiunea mea va fi aprobată.

Când intrară, spusei:

— Ia ascultaţi şi le citii paragraful cheie. Cum vă place?

— Asta-l va lăsa cu buza umflată, fu de acord Rog. Iată lista „fără probleme”, Şefule. Vrei să te uiţi pe ea? Trebuie să fim acolo în douăzeci de minute.

— Ah, întâlnirea aia blestemată. Nu văd de ce să mă uit pe listă. Vreţi să-mi spuneţi ceva despre ea?

Cu toate astea, luai lista şi o citii. Îi ştiam pe toţi din cartotecă si câțiva din contacte; ştiam si de ce trebuiau luaţi în seamă.

Apoi mă izbi numele: **Corpsman, William J.**

Înfruntai ceea ce credeam că este o iritare justificabilă.

— Îl văd pe Bill pe listă, Rog.

— A, da. Tocmai voiam să-ţi spun despre asta. Vezi, Şefule, după cum ştim cu toţii, a fost mult sânge rău între tine şi Bill; eu nu te condamn; a fost din vina lui. Dar sunt două feţe ale problemei, ca întotdeauna. Poate că nu ti-ai dat seama, dar Bill suferea de un nemaipomenit complex de inferioritate; îi sare uşor ţandăra. Asta-l va aranja.

— Da?

— Da. Asta a vrut el dintotdeauna. Vezi, noi ceștilalți, avem un statut oficial, suntem în M.A adică, mă refer la cei care lucrează îndeaproape cu, ă, cu tine. Bill resimte asta. L-am auzit, după trei pahare, că el nu era decât un angajat. Asta-l mâhneşte. Nu te supără, nu? Partidul îşi permite să plătească, cu un preţ mic, eliminarea fricţiunilor din conducere.

Mă stăpâneam complet.

— Nu e treaba mea. De ce să mă supăr, dacă aşa vrea d. Bonforte?

Dak aruncă o privire scurtă spre Clifton. Continuai.

— Pentru că aşa vrea d. B.? Da, Rog?

Dak spuse decis:

— Spune-i, Rog.

— Dak si cu mine am hotărât așa. Credem că așa e cel mai bine.

— Deci d. Bonforte n-a aprobat-o? L-aţi întrebat, desigur?.

— Nu, nu l-am întrebat.

— De ce?

— Şefule, n-are rost să-l deranjăm pentru atâta. Este un bătrân obosit şi bolnav. Nu l-am tulburat decât cu privire la

decizii politice majore – acum nu era cazul. E vorba de un district pe care-l stăpânim oricine l-ar reprezenta

— Atunci de ce-mi mai ceri părerea?

— Păi, voiam să ştii – şi să ştii şi de ce. Credem că ar trebui să-o aprobi tu.

— Eu? îmi cereţi să iau o hotărâre ca si cum as fi d. Bonforte. Nu sunt. (Lovii masa cu un gest al lui Bonforte.) Ori această hotărâre este de competenţa lui şi ar trebui să-l întrebaţi pe el – ori nu e şi n-ar trebui să mă întrebaţi pe mine nicidecum.

Rog îşi mesteca trabucul.

— E-n ordine, nu te întreb.

— Nu!

— Cum adică?

— Adică „Nu!” M-ai întrebat; prin urmare în mintea ta este o nedumerire. Dacă îmi ceri să prezint acest nume comitetului – ca şi cum aș fi Bonforte – atunci du-te la el și întreabă-l.

Tăcură amândoi. În fine, Dak oftă.

— Spune-i tot, Rog. Sau îi spun eu.

Aşteptam.

Clifton îşi scoase trabucul din gură.

— Şefule, d. Bonforte a făcut o comoţie acum patru zile. Nu poate fi deranjat.

Rămăsei neclintit, recitindu-mi „turnuleţe cu capu-n nori, castele şi mii de flori” şi aşa mai departe. Reuşii să îngăim:

— Şi mintea?

— Mintea-i destul de limpede, dar este epuizat. O săptămână de prizonierat a fost o încercare mai grea decât ne-am închipuit. A stat în comă douăzeci şi patru de ore. Dar partea stângă a feţei este paralizată, iar cea dreaptă este atinsă parţial.

— Şi… ăh… Dr. Capek ce zice?

— Crede că după dispariţia hematomului, va fi în ordine. Dar acum trebuie să fim mult mai atenţi. Dar, Şefule, acum el este bolnav. Trebuie să mergem mai departe cu campania fără el.

Simţeam acelaşi gol ca la pierderea tatălui meu. Nu-l văzusem niciodată pe Bonforte, nu avusesem de la el decât câteva corecturi mâzgălite. Dar el mă sprijinea. Faptul că el era în camera de alături făcea ca toată povestea asta să fie reală.

Inspirai îndelung, expirai.

— OK, Rog. Trebuie.

— Da, Şefule, spuse şi se ridică. Trebuie să mergem la întâlnirea aia. Dar cum rămâne cu asta?

Arătă spre lista districtelor fără probleme.

— A…

Încercai să mă gândesc. Poate că Bonforte l-ar fi recompensat pe Bill cu dreptul de a se intitula „Onorabil”, aşa ca să-l fericească. Nu era scârţar în privinţa asta; nu punea botniţă la nimeni, într-unul din eseurile sale politice spunea: „Nu sunt un intelectual. Dacă aş avea un talent mai deosebit, ar fi poate acela că ştiu să-mi aleg oamenii şi-i pun la treabă.”

— De când e Bill cu el, întrebai deodată.

— E? De vreo patru ani. Cu puţin peste.

Lui Bonforte, cu siguranţă, îi plăcuse cum muncea.

— A prins o campanie, nu? De ce nu l-a introdus în M.A?

— Ei, nu știu. N-a fost cazul.

— Penny când a venit?

— Acum vreo trei ani. Alegeri parţiale.

— Iată răspunsul, Rog.

— Nu te urmăresc.

— Bonforte putea să-l introducă în M.A oricând. N-a făcut-o. Schimbă denumirea asta în „demisionar.” Aşadar dacă dl Bonforte vrea să-l introducă, poate să aranjeze asta mai târziu prin alegeri parţiale – când va fi în stare.

Clifton, fără să-şi trădeze sentimentele, luă lista şi spuse:

— Foarte bine, Şefule.

Mai târziu, în aceeaşi zi, Bill a plecat. Cred că Rog i-a spus că atitudinea lui n-a fost eficientă. Dar când Rog m-a înştiinţat, mi s-a făcut rău, realizând că infatuarea ne băgase pe toţi în bucluc. Şi i-am spus-o. N-a fost de acord.

— Dar el ştie tot! Asta a fost schema lui de la început. Îţi dai seama câte gunoaie poate să arunce în curtea Umanitarilor.

— Lasă, Şefule. Bill o fi el un păduche – n-am nevoie de unul care mă lasă în toiul campaniei; asta nu se face, niciodată. Dar nu e şobolan. În meseria asta nu torni secretele clientului, chiar dacă ieși din combinaţie.

— Sper să ai dreptate.

— O să vezi. Nu-ţi face probleme. Vezi-ţi numai de treaba ta acum.

După câteva zile am ajuns la concluzia că Rog îl cunoştea mai bine decât mine. N-am mai auzit nimic de el nici despre el, iar campania a continuat normal, din ce în ce mai dur, dar fără nicio fisură în imensa noastră mistificare. Începeam să mă simt mai bine şi m-am străduit să fac cele mai bune discursuri a la Bonforte – câteodată cu ajutorul lui Rog; uneori doar cu aprobarea lui. Starea domnului Bonforte se ameliora din nou, dar Capek îl ţinea în repaos total.

În ultima săptămână, Rog a plecat pe Pământ; unele reparaţii nu pot fi făcute prin telecomandă. Până la urmă, voturile vin de la circumscripţii, iar administratorii contează mai mult decât discursioniștii. Dar de discursuri tot era nevoie, cum era nevoie și de conferinţe; le-am făcut pe toate, eu Dak şi Penny mereu alături – eram mai obişnuit; la multe întrebări răspundeam fără să mai stau pe gânduri.

Una din cele două conferinţe obişnuite pe care le aveam într-o săptămână avea loc în ziua în care avea să se întoarcă Rog. Speram că va veni la timp, dar nu vedeam de ce să n-o abordez singur. Penny mergea înainte, purtându-şi efectele; îi scăpă un geamăt şi tresări.

Apoi îl văzui şi eu pe Bill la celălalt capăt al mesei.

Dar mă uitai împrejur ca de obicei şi salutai.

— Bună dimineaţa, domnilor.

— Bună dimineaţa, domnule Ministru, răspunseră cei mai mulţi.

— Bună dimineaţa, Bill. Nu ştiam că eşti aici. Pe cine reprezinţi?

Tăcură toţi pentru a auzi răspunsul. Ştiau toţi că Bill ne părăsise – sau că fusese concediat. Îmi rânji şi. Răspunse:

— Bună dimineaţa, domnule Bonforte. Sunt cu Sindicalul Krein.

Ştiam că era pornit; dar îl scuteam de plăcerea de a vedea ce simţeam.

— Frumoase haine. Sper că te plătesc la adevărata ta valoare. Ei, acum, la treabă – întrebările scrise mai întâi. Sunt la tine, Penny?

Am trecut repede prin ele, dând răspunsurile la care avusesem timp să reflectez, apoi m-am lăsat pe spate ca de obicei şi le-am spus:

— Mai avem puţin timp să stăm de vorbă, domnilor. Mai sunt întrebări?

Au fost câteva. O singură dată am fost nevoit să răspund cu „Fără comentarii” – un răspuns pe care Bonforte îl prefera unuia ambiguu. În final, m-am uitat la ceas.

— Asta-i tot pentru dimineaţa aceasta, domnilor…

Şi tocmai voiam să mă ridic.

— Smythe! strigă Bill.

M-am ridicat fără să mă uit la el.

— Adică tu, domnule Sanchi-Bonforte-Smythe, continuă el, ridicându-si mai mult vocea.

De data asta îl privii uluit – atât cât trebuia, cred, pentru o persoană oficială supusă unei jigniri în condiţii neverosimile. Bill mă arăta cu degetul, congestionat.

— Impostorule! Actor de bâlci! **Şarlatanule!**

Omul de la *Times*-ul londonez, care se afla în dreapta mea, întrebă încet:

— Să chem garda, domnule?

— Nu. E inofensiv.

Bill râse.

— Aşa, sunt inofensiv, hă? O să vezi.

— Cred totuşi că ar trebui, domnule, insistă omul de la *Times.*

— Nu.

Apoi spusei tăios:

— Ajunge, Bill. Acum ar fi mai bine să ieşi frumos.

— Ai vrea să tac?

Şi a început să toarne toată povestea, vorbind repede. N-a pomenit de răpire şi nici de aportul lui în mistificare, doar că el ne-a părăsit pentru a nu participa la înşelătorie. Personificarea a fost atribuită, destul de corect, bolii lui Bonforte – cu o sugestie referitoare la faptul că noi l-am fi drogat.

Am ascultat răbdător. La început, majoritatea reporterilor l-au ascultat doar, cu expresia aceea a celor implicaţi fără voie într-o neplăcută ceartă de familie. Apoi, unii dintre ei au început să-si noteze si să dicteze în minirecordere.

— Ai terminat, Bill?

— E de-ajuns, nu?

— Mai mult. Îmi pare rău, Bill. Asta-i tot, domnilor. Am de lucru.

— Un moment, domnule Ministru! strigă cineva. Vreți să faceţi o infirmare?

Altcineva adăugă: îl daţi în judecată?

Am răspuns mai întâi la cea de-a doua întrebare.

— Nu, nu-l dau în judecată. Nu dai în judecată un om bolnav.

— Bolnav, zău? strigă Bill.

— Potoleşte-te, Bill. Iar în privinţa infirmării, nu, cred că e cazul. Totuşi, văd că unii îşi iau notiţe. Deşi mă-ndoiesc că editorii voştri ar tipări povestea asta, dar dacă o vor face, următoarea anecdotă ar veni să o limpezească. Aţi auzit de acel profesor care şi-a consumat patruzeci de ani din viaţă pentru a demonstra că Odiseea n-a fost scrisă de Homer – ci de un alt grec cu acelaşi nume?

Am obţinut un râs amabil. Am zâmbit şi eu şi din nou am vrut să mă întorc. Atunci Bill a ocolit masa şi s-a năpustit asupră-mi apucându-mă de braţ.

— Nu poţi scăpa cu râsul.

Omul de la *Times* – domnul Ackroyd era – îl trase la o parte.

— Mulţumesc, domnule, îi spusei, apoi lui Corpsman: Ce vrei să mai fac, Bill? Am încercat să evit arestarea ta.

— Cheamă garda, dacă vrei, impostorule! Vedem noi care stă mai mult în puşcărie! Aşteaptă până-ţi ia amprentele!

Oftând, am făcut cacialmaua vieţii mele. Nu-mi mai plăcea gluma asta.

— Domnilor, cred că e timpul să-i pun capăt. Penny draga mea, vrei să-i spui cuiva să aducă echipamentul de amprentare, te rog?

Ştiam că mă scufundam – dar, la dracu, dacă eşti prins în vârtej, îţi eşti dator cel puţin să stai demn în timp ce nava se scufundă. Astfel şi un negativ îşi face o ieşire teribilă.

Bill nu aşteptă.

Apucă paharul de apă dinainte-mi; îl folosisem de câteva ori.

— La dracu cu aia! Asta ajunge.

— Ţi-am mai spus, Bill, să fii atent cum vorbeşti în prezenţa doamnelor. Oricum, poţi păstra paharul.

— Cum dracu să nu-l păstrez!

— Foarte bine. Acum, pleacă. Dacă nu, voi fi obligat să chem garda.

Se îndepărtă. Toţi tăceau.

— Mai doreşte cineva să-mi ia amprentele?

Ackroyd spuse repede:

— O, nu cred că vrea nimeni, domnule Ministru.

— O, dar cum se poale! Dacă e vreo poveste în toată chestia asta, trebuie s-o lămuriţi.

Am insistat pentru că aşa era în „caracter” – şi în al doilea şi al treilea rând nu poţi fi un pic pregnant şi uşor demascat – şi n-am vrut ca Bill să le fure pâinea prietenilor mei de faţă; era ultimul lucru pe care-l mai puteam face pentru ei.

N-a fost nevoie să trimitem după echipament. Penny avea coli de indigo, iar cineva avea unul din acele carneţele de plastic atemporale; pe el se imprimau foarte bine amprentele. Apoi am spus „bună dimineaţa” şi am plecat.

N-am ajuns decât până la biroul lui Penny; acolo a leşinat. Am dus-o în braţe până la biroul meu, am întins-o pe canapea, apoi m-am aşezat la masa de lucru şi am tremurat câteva minute.

Niciunul dintre noi n-a fost bun de nimic tot restul zilei. Am continuat activitatea obişnuită, numai că Penny a anulat toate vizitele sub tot felul de pretexte. Trebuia să ţin un discurs în seara aceea şi mă gândeam în mod serios să-l anulez. Dar la ştiri nu s-a pomenit nimic toată ziua despre incidentul din acea dimineaţă. Mi-am dat seama că verificau amprentele înainte de a risca vreo declaraţie – la urma urmelor eram considerat primul ministru al Majestăţii Sale Imperiale; voiau o confirmare. Aşa că m-am hotărât să ţin discursul, fiindcă îl aveam deja scris şi era programat. Nici nu puteam să-l consult pe Dak; era plecat în Tycho City.

A fost cel mai bun. Am pus în el chestia folosită de un comic pentru a evita panica într-un teatru în flăcări. După deconectare, mi-am luat capul în mâini şi am plâns, în timp ce Penny mă bătea pe umăr. N-am scos o vorbă despre dezastru, niciunul.

Rog a asolizat la douăzeci zero zero Greenwich, tocmai când terminasem, şi m-a căutat imediat.

Monoton, i-am spus toată păţania; a ascultat, mestecându-şi trabucul stins, fără emoţie.

La sfârşit, i-am spus aproape pledând:

— Trebuia să-i dau amprentele, Rog. Înţelegi, nu? Refuzul nu ar fi fost în caracterul lui Bonforte!

— Nu te speria.

— Hă?

— Am spus „Nu te speria.” Când rapoartele despre amprentele astea vor veni de la Biroul de identificare de la Haga, vei avea o mică surpriză, plăcută – şi ex-amicul nostru Bill va avea una şi mai mare, dar neplăcută. Dacă şi-a pus deoparte din banii lui împuţiţi, poate că-l vor scoate de la răcoare. Sper.

Înţelesesem bine,

— O! Dar, Rog, ei nu se vor da bătuţi. Mai sunt şi alte locuri, zeci. Securitatea Socială… Ah, multe locuri.

— Crezi că poate ne-a scăpat ceva? Şefule, ştiam că se putea întâmpla, cumva. Din momentul în care Dak a anunţat împlinirea Planului Mardi Gras, a şi început „acoperirea”. Peste tot. Dar n-am crezut necesar să-i spun şi lui Bill.

Sugea din trabucul stins; îl scoase din gură şi-l privi.

— Sărmanul Bill.

Penny suspină uşurel şi leşină din nou.

Capitolul zece

Am ajuns şi la ziua finală. Nu ne mai făceam probleme din partea lui Bill; am aflat după listele de pasageri că plecase pe Pământ după două zile de la intervenţia lui jalnică. N-am auzit nimic de la serviciile de presă şi nici în discursurile lui Quiroga nu s-a făcut nicio aluzie.

Starea domnului Bonforte s-a ameliorat mult, puteai paria liniştit că putea să-şi reia activitatea după alegeri. Paralizia mai persista în parte, dar au acoperit-o: va pleca în vacanţă după alegeri, o practică obişnuită a majorităţii politicienilor. Vacanţa o va petrece pe *Tommie,* în deplină siguranţă. La un moment dat, în timpul călătoriei, urma să fiu transferat şi trimis pe şest acasă – şi Şeful va avea o uşoară comoţie, cauzată de stresul campaniei.

Rog va trebui să pună ordine în amprente, dar putea să aştepte un an şi mai bine.

În ziua alegerilor eram fericit ca un căţeluş în chichineaţa lui. Personificarea luase sfârşit, deşi mai aveam de făcut un mic număr, înregistrasem două discursuri de câte cinci minute pentru marea reţea, unul în care acceptam cu mărinimie victoria, celălalt în care primeam cu eleganţă înfrângerea; îmi făcusem datoria. Când ultimul discurs era pe casetă, am luat-o în braţe pe Penny şi am sărutat-o.

Nu s-a supărat.

Micul număr final era o reprezentaţie comandată; domnul Bonforte voia să mă vadă – în rolul lui – înainte de a renunţa la serviciile mele. N-aveam nimic împotrivă. Acum, că apăsarea aceea trecuse, nu mai mi-era frică să-l văd; a-l interpreta pentru amuzamentul lui era ca o scenetă comică, numai că trebuia s-o fac bine. Dar ce spun? A o face bine, asta-i esenţa comediei.

Toată familia se va aduna în salonul superior – acolo, pentru că domnul Bonforte nu mai văzuse cerul de câteva săptămâni, şi voia să-l vadă – şi acolo va asculta rapoartele şi ori vom bea pentru victorie, ori ne vom îneca amarul, jurând să facem mai bine data viitoare. Pentru ultima parte, să nu mai contaţi pe

mine; era prima şi ultima mea campanie politică şi eram sătul de politică. Nici nu mai eram sigur dacă mai voiam să joc. Să joci clipă de clipă, timp de şase săptămâni, înseamnă cam cinci sute de reprezentaţii. Înseamnă să ţii bine afişul.

***

L-au adus cu liftul, într-un cărucior. Nu m-am arătat până când nu l-au aranjat pe, canapea; omul are dreptul de a nu-şi etala slăbiciunile unor străini. Şi oricum, voiam să-mi fac intrarea.

Era să sar din rol. Semăna cu tata. O, era doar o asemănare de „familie”; amândoi ne asemănam mai mult decât oricare cu tata, dar avea ceva din el – şi vârsta era bună, pentru că arăta bătrân. Nu-mi dădusem seama cât îmbătrânise. Era slab, iar părul îi albise.

Mi-am notat mental că, în timpul vacanţei în spaţiu, va trebui să-i ajut să se pregătească pentru tranziţie, pentru resubstituire. Desigur, Capek putea să-l mai îngraşe; dacă nu, există metode de a face pe cineva mai voluminos fără să se observe nimic. Îi voi vopsi eu părul. Anunţarea târzie a comoţiei poate acoperi inevitabilele discrepanţe. La urma urmei, el se schimbase atât de mult în numai câteva săptămâni! Trebuia făcut în aşa fel încât să nu se atragă atenţia asupra personificării.

Dar aceste detalii practice se adunau singure într-un colţ al minții mele; propria-mi fiinţă era copleşită de emoţie. Deşi bolnav, omul degaja şi forţă spirituală şi virilă. Am simţii acel şoc blând, aproape mistic, pe care-l simte cel care se pomeneşte în faţa statuii imense a lui Abraham Lincoln. Mi-a amintit şi de altă statuie, văzându-l întins acolo, cu picioarele pe canapea şi cu partea stângă, neajutorată, acoperită de un şal: Leul rănit din Lucerna. Aceeaşi forţă şi demnitate, chiar şi aşa cum era, neajutorat: „Garda moare dar nu se predă.”

Când am apărut şi-a ridicat privirea spre mine şi mi-a oferii zâmbetul său cald, tolerant şi prietenesc pe care învăţasem să-l reproduc, şi mă pofti cu blândeţe să intru. I-am înapoiat acelaşi zâmbet. Cu mâna bună mi-o strânse pe-a mea cu o surprinzătoare vigoare.

— Sunt fericit că te pot întâlni în sfârşit.

Vorbirea-i era puţin greoaie şi zăream muşchii destinşi din partea cealaltă a feţei.

— Sunt onorat şi fericit să te întâlnesc, domnule.

Trebuia să fiu foarte atent să nu copiez dificultatea de a vorbi cauzată de paralizie.

Mă examină surâzător.

— Se pare că tu m-ai întâlnit deja.

Mă examinai şi eu.

— Am încercat, domnule.

— „Încercat!” Ai reuşit. E ciudat să te vezi pe tine însuţi.

Am realizat cu o dureroasă empatie că nu era conştient emoțional de propria-i înfăţişare; înfăţişarea mea era a „lui” – iar orice schimbare în el se datora bolii, temporară, inobservabilă. Dar continua să vorbească.

— Vrei să te plimbi puţin, să te văd, domnule! Vreau să mă – te – ne văd. Vreau să văd şi eu o dată ce văd ceilalţi.

Aşadar m-am ridicat, m-am mişcat prin cameră, am vorbit cu Penny (sărmana copilă se uita de la unul la celălalt dezorientată), am luat o hârtie, mi-am scărpinat clavicula şi mi-am frecat bărbia, am luat bagheta de sub braţ şi am pus-o în palmă şi am răsucit-o.

Mă urmărea încântat. Aşa că am făcut un bis. Oprindu-mă în mijlocul covorului, am perorat unul, din cele mai bune discursuri ale lui, nu cuvânt cu cuvânt, ci interpretându-l, lăsându-l să se prăvale şi să tune, aşa cum ar fi făcut-o el – sfârşind cu finalul exact: „Un rob nu poate fi eliberat, dacă n-o face singur. Nici nu poţi înrobi un om liber, poţi cel mult să-l ucizi!”

A urmat acea minunată amuţire, apoi ropotul de aplauze. Bonforte lovea canapeaua cu mâna cea bună, strigând „Bravo!”

Erau singurele aplauze pe care le-am obţinut pentru acel rol. Era suficient.

Mă invită să trag un scaun şi să mă aşez. Se uită la baghetă, aşa că i-o dădui.

— Siguranţa e pusă, domnule.

— Ştiu s-o mânuiesc.

O examină, apoi mi-o înapoie. Credeam că voia s-o păstreze. Aşadar i-o trecui lui Dak pentru a i-o da mai târziu.

M-a întrebat despre mine şi mi-a spus că nu-şi aducea aminte să mă fi văzut vreodată jucând, dar că-l văzuse pe tatăl meu în *Cyrano.* Făcea eforturi imense pentru a-şi controla muşchii gurii, vorbirea-i era clară, dar chinuită.

Apoi m-a întrebat ce aveam de gând să fac de-acum încolo. I-am spus că n-aveam niciun plan. A dat din cap şi a spus:

— Vom vedea. Aici e un loc pentru tine. E de lucru.

Nu a pomenit de plată şi ce bine m-am simţit!

Începeau să vină rapoartele statistice şi el s-a întors spre stereoreceptor. Rapoarte veneau, bineînţeles, de patruzeci şi opt de ore, dat fiind că lumile exterioare şi circumscripţiile fără district votează înaintea Pământului, iar pe Pământ o „zi” electorală este mai mare de treizeci de ore, după cum se învârte globul. Dar acum veneau rezultatele din marile districte ale Pământului. Conduceam în lumile exterioare cu o zi în urmă, iar Rog a trebuit să-mi spună că nu era mare lucru; Expansioniştii se impuseseră în lumile exterioare. Contau miliardele încă pe Pământ, care n-au fost niciodată în afară şi nici nu le trecuse prin cap.

Dar aveam nevoie de fiecare vot exterior. Partidul Agrarian din Ganymede a obţinut cinci districte din şase; erau parte în coaliţie, iar Partidul Expansionist ca atare nu a avut nici candidaţi simbolici. Situaţia pe Venus era mai delicată, cu venerienii împărţiţi în zeci de partide fragmentate pe nuanţe teologice de neînţeles pentru o fiinţă umană. Cu toate astea, ne aşteptam la cele mai multe voturi native, fie direct, fie prin coaliţie ulterioară prin conciliabul, şi ar trebui să obţinem practic toate voturile umane. Restricţia Imperială care impune nativilor să aleagă fiinţe umane pentru a-i reprezenta pe Noua Batavie era un lucru pe care Bonforte era hotărât să-l înlăture; câştigam voturi pe Venus; nu ştiam câte voturi am pierde pe Pământ.

Dat fiind că de pe Marte cuiburile trimiteau doar observatori la Adunare, singura-noastră problemă acolo era votul uman. Noi aveam sentimentul popular; ei aveau patronajul. Dar cu o numărătoare corectă îi ușuiam si de acolo.

Alături de Rog, Dak era aplecat asupra unei rigle de calcul; Rog desfăşurase o coală imensă de hârtie pentru formulele lui de calcul. Peste o duzină de creiere metalice uriaşe din sistemul

solar făceau acelaşi lucru în noaptea aceea, dar Rog se baza pe intuiţia sa. Mi-a spus odată că el plimbându-se printr-un district, „mirosea” şi ajungea să calculeze amănunţii rezultatele. Îl credeam în stare.

Doc Capek se întinsese pe spate, cu mâinile pe burtă, relaxat ca o râmă, Penny mergea de colo-colo, aranjând lucrurile strâmbe şi vice versa, dându-ne de băut. Nu se mai uita direct nici la mine nici la d. Bonforte.

Nu ştiam cum e o petrecere din noaptea alegerilor; nu e ca niciuna din celelalte. Era într-o relaţie plăcută cu toată pasiunea consumată până atunci. Nici nu prea mai conta cum hotăra lumea; ai făcut tot ce ţi-a stat în putinţă, eşti împreună cu prietenii şi camarazii, fără griji fără tensiune, în ciuda emoţiei generale – glazura finală – în aşteptarea rezultatelor.

Nu ştiu când am mai petrecut aşa bine.

Rog îşi ridică ochii din calcule, se uită la mine, apoi vorbi cu d. Bonforte.

— Continentul e fluctuant. Americanii încearcă apa cu degetul, înainte de a merge cu noi; numai că nu ştim cât de mult?

Poţi să faci o proiecţie, Rog?

— Încă nu. A, avem votul popular, dar în M.A. Alunecă de-o parte şi de cealaltă cu şase locuri.

Se ridică.

— Cred că mai bine mă duc puţin prin oraş.

La drept vorbind, trebuia să fi ieşit, ca „d. Bonforte.” Liderul partidului ar trebui să apară la statul major al partidului în noaptea alegerilor. Dar nu fusesem niciodată acolo, fiind locul unde personificarea mea poate fi uşor descusută. „Boala” îmi justificase absenţa; nu avea rost să riscăm în noaptea asta, aşa că Rog se va duce în locul meu, să strângă mâini, să rânjească şi să se lase luat în braţe de fetele nerăbdătoare care au trudit la hârţogării şi care-i vor plânge pe umăr.

— Mă-ntorc într-o oră.

Chiar şi mica noastră petrecere ar fi trebuit să aibă loc la nivelul inferior şi să includă tot staff-ul, şi pe Jimmie Washington în special. Dar nu se putea, l-am fi exclus pe d. Bonforte. Petreceau şi ei bineînţeles. M-am ridicat.

— Rog, cobor cu tine la Jimmie să-i salut haremul.

— Hm? Nu e nevoie, ştii.

— Aşa e normal, nu? Şi nu e niciun deranj şi niciun risc, îi spusei şi mă-ntorsei spre d. Bonforte. Care este părerea dumitale, domnule?

— Ţi-aş fi recunoscător.

Am coborât cu liftul, apoi am străbătut sectoarele private şi biroul meu şi al lui Penny. Dincolo de uşa ei era balamuc. Un stereoreceptor mutat acolo urla, podeaua era în dezordine şi toată lumea bea sau fuma sau amândouă. Chiar şi Jimmie Washington avea un pahar în mână şi asculta rapoartele. Nu bea; el nici nu bea nici nu fuma. Fără îndoială, cineva îi dăduse paharul şi el rămăsese cu el în mână. Jimmie era un om deosebit de binecrescut.

Am făcut turul, alături de Rog, i-am mulţumit lui Jimmie cu căldură. Si eram sincer, si i-am cerut iertare că mă simţeam extenuat.

— Urc acum să-mi odihnesc oasele bătrâne, Jimmie. Scuză-mă faţă de oameni, te rog.

— Da, domnule. Trebuie să fii foarte atent, domnule Ministru.

Eu m-am înapoiat, iar Rog a intrat în tunelurile publice.

Când am ajuns în salonul superior, Penny mi-a făcut semn să nu vorbesc, cu degetul pe buze. Bonforte părea să fi aţipit, iar receptorul fusese oprit. Dak rămăsese în faţa lui, completând cifre în calculele lui Rog. Capek nu se mişcase. A dat din cap şi a ridicat paharul către mine.

Penny mi-a pregătit scotchul cu apă, apoi a ieşit în balonul balconului. Pământul era aproape „plin”, strălucind ca într-o stelară vitrină Tiffany. Am căutat America de Nord, încercând apoi să găsesc punctul din care plecasem cu câteva săptămâni în urmă, încercând de asemenea să-mi clarific emoţiile.

După un timp am revenit; noaptea pe Lună este impresionantă. Rog s-a înapoiat puţin mai târziu şi şi-a reluat lucrul fără să scoată o vorbă. Am observat că Bonforte se trezise.

Acum veneau rapoartele critice şi tăceam toţi pentru a nu-i deranja pe Rog şi Dak. După mult timp, Rog dădu scaunul în spate.

— Asta e, Şefule, spuse fără să-şi ia privirea de la calcule. Am intrat. Majoritatea cu nu mai puţin de şapte locuri, probabil nouăsprezece, posibil peste treizeci.

După o pauză, Bonforte spuse încet:

— Eşti sigur?

— Pozitiv. Penny, încearcă alt canal, să vedem ce zic.

M-am dus lângă Bonforte şi m-am aşezat; nu puteam să vorbesc. El ajunse la mâna mea şi o bătu uşor, părinteşte şi ne uitarăm amândoi la receptor. Pe primul canal pe care-l nimeri Penny se auzea:”… îndoială, oameni buni, opt din creierele robotice spun da, *Curiac* spune poate. Partidul Expansionist a repurtat o decisivă…” Penny trecu la alt canal.

—”… confirmă postul său temporar pentru încă o perioadă de cinci ani. Domnul Quiroga n-a putut fi contactat pentru o declaraţie, dar administratorul său general din Noul Chicago admite că tendinţa actuală nu poate fi oprită…”

Rog se ridică şi se duse la telefon; Penny reduse volumul sonor, Crainicul continua să dea din gură; spunea cu alte cuvinte ceea ce noi ştiam deja.

Rog reveni; Penny mări volumul. Crainicul continua, dar se opri, citi o hârtie pe care i-o înmânase cineva şi-şi ridică privirea cu un rânjet larg.

— Prieteni şi concetăţeni, urmăriţi acum o declaraţie a Ministrului Suprem!

Apăru imaginea cu discursul meu victorios.

L-am savurat, cu toate sentimentele amestecate, dar bune toate, dureros de bune. Făcusem o treabă formidabilă cu discursul ăsta, ştiam; arătam obosit, asudat, de un calm triumfător. Era *ad lib.*

Ajunsesem la: „Să mergem înainte împreună, cu libertate pentru toți…” când auzii un zgomot în spate.

— Domnule Bonforte! Doc! Doc! Vino repede!

Domnul Bonforte întindea mâna spre mine, încercând să-mi spună ceva neapărat. Dar în-zadar; gura nu voia să se descleşteze, iar trupul nu-i dădea ascultare nedomolitei sale voinţe.

L-am luat în braţe – apoi s-a dus pe alte meleaguri, cu totul străine.

***

I-au dus corpul în jos cu liftul, Dak şi Capek; eu nu le eram de niciun folos. Rog m-a bătut pe umăr şi a plecat. Penny coborâse cu ceilalţi. Am ieşit iar pe balcon. Simţeam nevoie de „aer curat” deşi acolo respiram acelaşi aer condiţionat ca şi în salon. Dar parcă era mai răcoros.

Îl omorâseră. Duşmanii lui îl omorâseră la fel de sigur cum i-ar fi băgat un cuţit în coaste. Cu tot ce făcusem noi, cu toate riscurile pe care ni le-am asumat, până la urmă îl omorâseră. „Omorul, cel mai josnic!”

Eram pustiit, stupefiat. M-am văzut pe „mine” zăcând, pe tatăl meu din nou murind. Am ştiut atunci de ce reuşesc aşa de rar să separe gemenii siamezi. Eram gol.

Nu ştiu cât am stat acolo. Am auzit vocea lui Rog.

— Şefule?

M-am întors.

— Rog, nu-mi mai spune aşa. Te rog!

— Şefule, insistă el, ştii ce ai de făcut acum? Nu?

Eram ameţit, iar faţa lui tremura neclară. Nu ştiam despre ce vorbea – nu voiam să ştiu despre ce vorbea.

— Ce vrei să spui?

— Şefule, un om moare, dar spectacolul continuă. Nu ne poţi părăsi acum.

Mă durea capul şi nu puteam să-mi fixez privirea. Mi se părea că el venea spre mine apoi că se îndepărta iar, în timp ce vocea se auzea mereu.

— … furat şansa să-şi termine ce a început. Aşa că tu trebuie s-o faci pentru el. Trebuie să-l faci să trăiască din nou!

Am scuturat din cap şi cu o sforţare teribilă am încercat să mă adun şi să răspund.

— Rog, nu ştii ce vorbeşti. E absurd – e ridicol! Eu nu-s politician. Nu sunt decât un amărât de actor! Mă strâmb şi fac lumea să râdă. Numai de asta-s bun eu.

Cu groază am auzit vocea lui Bonforte.

Rog mă privea.

— Mie mi se pare că te-ai descurcai foarte bine până acum.

Am încercat să-mi schimb vocea, să controlez situaţia,

— Rog, eşti îndurerat. Când te vei linişti vei vedea cât e de ridicol. Ai dreptate; spectacolul trebuie să continue. Dar nu aşa. Ce ai putea face – singurul lucru – este să le concentrezi; aţi câștigat alegerile, aveţi majoritatea – acum ia-ţi funcţia în primire şi du până la capăt programul.

Mă privi şi mişcă din cap eu tristeţe.

— Aş face-o dacă aş putea. Recunosc. Dar nu pot. Şefule, îţi aminteşti întâlnirile alea confuze ale comitetului executiv? Le-ai pus la punct. Întreaga coaliţie a fost încleiată de forţa personală şi conducerea unui om. Dacă nu mergi mai departe acum, tot ce a făcut el în viaţa lui – şi pentru care a şi murit – se prăbuşeşte.

N-aveam niciun contraargument; poate că avea dreptate – am văzut toate rotiţele politicii într-o lună şi jumătate.

— Rog, chiar dacă e adevărat ce spui tu, soluţia ta e imposibilă. De-abia am reuşit până acum, tu lăsându-mă să apar numai în condiţii scenice favorabile – şi era cât pe-aici să fim prinşi, cu toate astea. Dar ca să faci să meargă chestia asta săptămână de săptămână, ani la rând, dacă te-nţeleg bine – nu, nu se poate. E imposibil, nu pot s-o fac!

— Poţi!

Se apleacă spre mine şi-mi spuse cu fermitate:

— Am întors-o pe toate părţile şi cunoşti pericolele la fel de bine ca şi mine. Dar ai şansa de a te adapta pe parcurs. Două săptămâni în spaţiu pentru început – la dracu, o lună dacă vrei! Vei studia tot timpul – însemnările lui, jurnalele din adolescenţă, albumele, te vei cufunda în ele. Şi te vom ajuta toţi.

N-am spus nimic. A continuat el.

— Uite, Şefule, ai învăţat că o personalitate politică nu e un om singur, e o echipă – o echipă strâns unită pentru ţeluri comune din credinţe comune. Ne-am pierdut căpitanul de echipă şi avem nevoie de altul. Dar echipa e încă aici.

Capek era în balcon; nu-l văzusem când a intrat.

— Şi tu eşti pentru?

— Da.

— E datoria ta, adăugă Rog.

Capek interveni.

— Eu n-aş zice chiar aşa. Nădăjduiesc că vei vrea. Dar, la naiba, nu voi fi eu conştiinţa ta. Cred în liberul arbitru, oricât de

frivol ar suna în gura unui medic. Se întoarse spre Clifton. Mai bine-l lăsăm în pace, Rog. El ştie. Depinde de el.

Dar, deşi plecară, nu eram încă singur. Apăru Dak. Spre liniştea şi recunoştinţa mea, nu-mi spuse „Şefule”.

— Salut, Dak.

— Să trăieşti.

Tăcu un moment, fumând şi privind stelele. Apoi se întoarse spre mine.

— Fiule, am trecut prin destule împreună. Acum te ştiu, şi te voi sprijini cu arma, cu bani, cu pumnii oricând, şi să nu întrebi niciodată de ce. Dacă vrei să ne abandonezi acum, nu voi avea niciun cuvinţel de dojană pentru tine şi nu-mi voi schimba părerea despre tine cu nimic. Ai făcut un lucru nemaipomenit. Nobil.

— A, mersi,. Dak.

— Încă o vorbă şi gata. Ţine minte: dacă te hotărăşti că nu poţi s-o faci, nemernicii ăia care i-au spălat, creierul vor birui. Altceva nu mai contează.

Se duse înăuntru.

Mintea mi-era ruptă-n două – apoi îmi plânsei pur şi simplu de milă. Nu era cinstit! Aveam şi eu viaţa mea. Eram în deplinătatea forţelor, mă aşteptau cele mai mari triumfuri profesionale. Nu era drept să mi se ceară să mă-ngrop, poate pentru ani de zile, în timp ce publicul mă uită, producătorii şi agenţii la fel, şi vor ajunge să creadă că am murit.

Nu era corect. Era prea mult.

M-am scos din priză şi n-am mai gândit un timp. Mama Terra era tot aşa de senină şi frumoasă şi neschimbătoare pe cer; mă întrebam cum or fi sărbătorile din noaptea alegerilor acolo. Marte şi Jupiter şi Venus erau prezente, înşirate ca nişte trofee în zodiac. Pe Ganymede nu-l puteam vedea, bineînţeles, şi nici colonia singuratică de pe îndepărtatul Pluto.

„Lumile Speranţei” le spunea Bonforte.

Dar el murise. Nu mai era. I-au luat dreptul primului născut în culmea maturităţii. Murise.

Şi mă puneau pe mine să-l re-creez, să-l fac să trăiască din nou!

Eram eu în stare? Eram eu la înălţimea acestor nobile standarde? Ce-ar fi vrut el să fac eu? Dacă ar fi în locul meu – ce-ar face Bonforte? Mereu mă întrebam în timpul campaniei: „Ce-ar face Bonforte?”

Cineva se mişcă în spatele meu, era Penny.

— Te-au trimis ei? Ai venit să mă influenţezi?

— Nu.

Nu mai spuse nimic şi nu părea să aştepte vreo replică din partea mea, nici nu ne priveam. Tăcerea persista. Până la urmă, spusei:

— Penny? Dacă încerc… mă ajuţi?

Se întoarse brusc la mine.

— Da. O, da, Şefule! Te ajut!

— Atunci, încerc, am spus umil.

Am scris toate cele de mai sus acum douăzeci şi cinci de ani, pentru a-mi lămuri şi mie nişte lucruri. Am încercat să spun adevărul fără să mă cruţ dat fiind că nu era decât pentru mine şi terapeutul meu, dr. Capek. Ce ciudat, după un sfert de secol, să re-citeşti cuvintele prosteşti şi emoţionale ale acestui tânăr. Mi-l amintesc, deşi mi-e greu să-mi dau seama că am fost vreodată el. Soţia mea Penelope pretinde că-şi aminteşte de el mai bine decât mine – şi că n-a iubit pe altcineva. Iată cum ne schimbă timpul. Realizez că-mi pot „aminti" viaţa lui Bonforte mai bine decât îmi amintesc viaţa mea ca această persoană cam patetică. Lawrence Smith, sau – cum îi plăcea lui să se intituleze – „Marele Lorenzo". Asta o fi nebunia mea? Poate sunt schizofrenic? Dacă-i aşa, e o nebunie necesară pentru rolul pe cale a trebuit să-l joc, pentru că, să-l fac pe Bonforte să trăiască din nou, prăpăditul ăla de actor trebuie să fie disimulat – complet.

Nebun sau nu, sunt conştient că a existat odată și că am fost el. Nu prea avea succes ca actor, nu – deşi cred că era uneori atins de nebunia adevărată. Şi-a făcut ieşirea finală încă în caracter: am pe undeva o tăietură îngălbenită de ziar unde e scris că a fost „găsit mort" într-o cameră de hotel din Jersey City din cauza unei supradoze de somnifere – aparent luate într-un acces depresiv, după *ce* agentul său făcuse o declaraţie în care afirma că nu mai jucase de câteva luni. Personal, cred că nu era nevoie să spună despre el că şoma – dacă nu e ceva calomniator, este cel puţin urât. Data dovedeşte, iată, că nu putea să fie în Noua Batavie, sau aiurea, în timpul campaniei din '15.

Cred că ar trebui să-i dau foc.

Dar nu mai trăieşte nimeni care să ştie adevărul, în afară de Dak şi Penelope – cu excepţia celor care au ucis corpul lui Bonforte.

Am fost în funcţie şi am ieşit de trei ori, iar mandatul ăsta cred că e ultimul. Am căzut prima dată când am reuşit să-i

băgăm pe E.T.-ii – venerieni, marţienii şi extra-jovieni – în Marea Adunare. Dar non-umanii sunt tot acolo şi am revenit. Lumea acceptă o anumită cantitate de reformă, după care se mai odihneşte. Dar reforma rămâne. Lumea nu vrea cu adevărat schimbare, niciun fel de schimbare – iar xenofobia are rădăcini adânci. Dar progresăm, dacă trebuie – dacă vrem să ajungem la stele.

M-am tot întrebat: „Ce-ar face Bonforte?” Nu cred că răspunsurile mele au fost întotdeauna corecte (cu toate că sunt sigur că sunt cel mai bun specialist în Bonforte din sistem). Dar am încercat să păstrez caracterul în rolul ăsta. Odată, demult, cineva – Voltaire? — cineva a spus: „Dacă Satana l-ar înlocui vreodată pe Dumnezeu va considera necesar să-şi asume atributele Divinităţii.”

Nu mi-am regretat niciodată profesiunea pierdută. Într-un fel, n-am pierdut-o; Willem avea dreptate. Există alte aplauze pe lângă bătutul din palme, este strălucirea unei reprezentaţii. Am încercat, presupun, să creez opera de artă perfectă. Poate nu am reuşit pe deplin – dar cred că tata ar fi considerat-o „o reprezentaţie bună”.

Nu, n-o regret, chiar dacă eram mai fericit atunci – sau cel puţin dormeam mai bine. Dar mai există şi solemna satisfacţie de a face tot ce poţi pentru opt miliarde de oameni.

Poate că vieţile lor nu au însemnătate cosmică, dar au sentimente. Pot face rău.

Postfață

Dintre toţi autorii de science fiction care s-au lansat în prima perioadă a aşa numitei *vârste de aur* a genului, Robert A. Heinlein este, fără îndoială, cel mai important. Aceasta nu înseamnă că Edmond Hamilton, Lyon Sprague de Camp, Jack Williamson, Clifford Simak sau Fritz Leiber – colegii săi de generaţie – ar fi avut o contribuţie minoră la fondul bibliotecii mondiale S.F., dar Robert A. Heinlein a fost un deschizător de drumuri, o adevărată personalitate, admirată, controversată, imposibil de ignorat. Edificator în acest sens este bogatul său palmares, care numără nu mai puţin de patru premii *Hugo* (pentru romanele *Double Star, Starship Troopers, The Moon Is a Harsh Mistress* şi *Stranger in a Stranger Land),* un premiu *Locus* (pentru romanul *Job: A Comedy of Justice),* un premiu *Nebula* pentru ansamblul operei, precum şi titlul onorific de *Grand Master of Science Fiction* (1974). În semn de preţuire, a fost desemnat drept invitat de onoare al celei de a III-a (1941) şi al celei de a XIX-a (1961) sesiuni a Convenţiei Mondiale S.F.

Robert Anson Heinlein s-a născut la 7 iulie 1907 în oraşul Butler (statul Missouri), într-o familie cu ascendenţe germane, irlandeze şi franceze, stabilită pe pământul american pe la mijlocul secolului XVIII-lea. După studii liceale în Kansas City (bacalaureat în 1924), a fost admis la Academia Navală din Annapolis, unde s-a arătat preocupat de fizică şi matematici. Absolvent în 1929 (locul 20, din 243 aspiranţi), s-a ambarcat ca ofiţer artilerist pe unul dintre portavioanele US-Navy.

Atins de o gravă maladie pulmonară, locotenentul Heinlein a fost scos din serviciul activ la vârsta de 27 de ani. Nevoit să se descurce printre *civili,* şi-a încercat şansa ca proprietar de mine, intermediar în tranzacţii funciare, arhitect şi chiar ca politician (căzut însă la alegeri). Se spune că, în 1939, într-un moment de – jenă financiară, ar fi citit într-o revistă un anunţ privind organizarea unui concurs de povestiri, premiul ridicându-se la 50 dolari. Stimulat astfel, a scris povestirea *Life-Line* în numai patru zile, dar n-a mai prezentat-o la concurs. A preferat să i-o

trimită redactorului-şef al revistei *Astounding Stories,* John W. Campbell-jr., care i-a acceptat-o imediat şi i-a plătit-o pe loc cu 70 dolari.

Afirmarea sa ca scriitor a fost fulgurantă, în numai trei ani (1939 -1942) devenind o celebritate a literaturii S.F., autor a 28 de titluri (povestiri, nuvele şi romane). Majoritatea scrierilor sale din această primă perioadă de creaţie se înscriu în ciclul *The Past Through Tomorrow,* vastă frescă a evoluţiei omenirii între anii 1950-2600. Viziunea de ansamblu este optimistă, manifestând încredere în progresul omenirii şi al cercetării ştiinţifice, perioadele *întunecate* (imperialismul sclavagist de pe Venus, dictatura teocratică instaurată în SUA etc.) ne având alt rol decât să nuanţeze planul general. Alte scrieri din această perioadă explorează frontierele fantasticului *(They, The Unpleasant Profession of Jonathan Hoag* sau *Magic, Inc.),* călătoria temporală *(By His Bootstraps),* fenomenele parapsihologice *(Lost Legacy),* incompatibilitatea de mentalitate între oameni şi extratereștri *(Beyond This Horizon).*

Între 1943-1946, Robert A Heinlein n-a mai publicat nimic, fiind angrenat şi el în efortul de război al Statelor Unite. Este încadrat ca inginer (angajat civil) într-unul din laboratoarele US-Navy din Philadelphia, reuşind să-i angajeze acolo şi pe doi dintre bunii săi prieteni – Isaac Asimov şi Lyon Sprague de Camp.

A doua sa perioadă de creaţie acoperă intervalul 1947-1960, o pondere însemnată reprezentând-o romanele pentru tineret, aşa-numitele *juvenile novels.* Astfel, după un roman semi-ratat *(Rocket Ship Galileo),* urmează câteva titluri de excepţie: *Red Planet, Farmer in the Sky, Space Cadet, Have Space Suit, Will Travel, Citizen of the Galaxy, Time for the Stars,* în care Heinlein explorează cu abilitate înclinaţia lectorului adolescent de a se identifica protagonistului, care pleacă de la *zero,* se luptă şi câştigă, devenind *cineva.*

Pentru publicul adult, Heinlein publică *Double Star, The Door Into Sommer* (care abordează temele clasice ale roboţilor, ale deplasării spaţio-temporale şi ale suspendării funcţiilor vitale) şi *Starship Troopers* (care iniţial se intitula *Starship Soldier).* Acest din urmă roman a făcut mare vâlvă, fiind receptat fie cu cel mai

mare entuziasm, fie cu o egală vehemenţă ca o apologie a militarismului şi a xenofobiei. Din aceeaşi perioadă datează *The Puppet Masters,* roman relatând o tentativă insidioasă de cucerire a pământului de către paraziţi extratereștri.

După un an de tăcere (1960), Heinlein surprinde din nou cititorii şi criticii lansând *Stranger in a Stranger Land,* roman cart a cunoscut un succes extraordinar în rândul tineretului nord-american, sedus de mesajul iconoclast al naraţiunii, de îmbinarea de amor liber, anarhie şi misticism, prefigurând mişcarea *hippie.*

Dorind parcă să facă imposibilă clasificarea sa ca autor de gen, publică alte trei romane, pe cât de diferite între ele, pe atât de deosebite de precedentele: *Glory Road* (o singulară tentativă de abordare a genului heroic fantasy), *Podkayne of Mars* (un încântător roman S.F. de dragoste pentru tineret) şi *Farnham's Freehold* (o viziune sumbră a viitorului Statelor Unite căzute, după un distrugător război nuclear, sub dictatura de populaţie de culoare).

O nouă surpriză produce următorul roman *The Moon Is a Harsh Mistress:* acţiunea plină de dinamism se derulează într-un viitor în care comunismul a triumfat atât pe Pământ, cât şi pe planetele colonizate ale sistemului solar. Intriga romanului, vizibil inspirată de evenimentele care au dus la proclamarea independenţei Statelor Unite, o constituie conflictul între comunismul anarhist, dar dinamic, din colonia lunară şi comunismul stalinist-deviaţionist de pe Terra.

Un cu totul alt registru abordează Heinlein în *I Will Fear no Evil,* subiectul principal fiind sexualitatea. Transplantul creierului unui bătrân miliardar în corpul foarte tinerei sale secretare (ambii fiind în stare de moarte clinică, ca urmare a unui tragic accident) îi oferă autorului pretextul de a descrie peripeţiile adaptării conexiunilor cortico-cervicale tipic masculine la impulsurile nervoase ale unui corp feminin. Subiectul, licenţios la primă vedere, este tratat cu eleganţă, sobrietate şi competenţă.

Alte titluri demne de menţionat sunt *Time Enough for Love* (personajele principale traversează o succesiune de universuri paralele, urmărite fiind de extratereștrii rău-voitori), *The*

Number of the Beast, Friday (în societatea viitorului, cei mai buni agenţi sunt de esenţă neumană; dar au ei oare conştiinţă?), *Job: A Comedy of Justice* (Dumnezeu şi Diavolul sunt personaje reale, care intervin direct în modificarea destinului eroului, un onorabil pastor), *The Cat Who Walks Through Walls: A Comedy of Manner.*

Ca o concluzie generală, se poate spune fără nicio exagerare că opera lui Heinlein se caracterizează printr-o îmbinare armonioasă de realism şi competenţă ştiinţifică puse în slujba unei naraţiuni clare, ne alambicate „cu personaje care, chiar dacă nu au o prea mare complexitate psihologică – ori poate tocmai de aceea – sunt înţelese cu simplitate şi adoptate de cititor. Robert A. Heinlein este arhetipul autorului care nu te lasă indiferent: te captivează, te entuziasmează, te derutează sau te enervează, dar îţi câştigă. Interesul.

Încheiem cu afirmaţia criticului literar francez Demetre Ioakimidis: *Une science fiction sans Robert A. Heinlein ne serait pas exactement ce que nous appelons la science-fiction.*

Mihaela şi Cristian Ionescu